

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మార్చి నెల 28-వ తేది బుధవారము

No. 301

సంపుటము ౧౫

శ్రీ విభవనామనంతర ప్రాత్రమాన శుద్ధ సప్తమి.

నందిక 30౧

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిముందు

గొప్పగొప్పవారితో నేలకునేలు

జ్యోతిర్మూర్తి ములు పొందియున్నది

తలనోవ్వుల మోస్తును, వాయు పోట్ల బావును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును, పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు

నోవ్వులకు నంజీవివంతిది.

మంచభావ చీటి చూచి కొనిన

దేశము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-8 0-10-0

డబ్బా 1-8 0-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

249, ఫోరెస్టర్, ఫోర్ట్, బొంబాయి

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రప్రథమమున మీ పనినిమి?

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును

విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే

శుభరకముల వెంట సామానులు, బంగారు నగలు కిద్ద

ముగా నున్నవి. నేనువెండికి, పవరం బంగారుకు పూచి

నివ్వించును. అక్కరలేనివి వాపను తీసుకొని, చేరు

నగలివ్వజూచును. మరియు కాతాదాగుల కనేకాకార్య

ములు గలవు. చూతూ లావాదేవీ చేయుచున్న వారినడిగినచోలియును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, తెలిఫాస

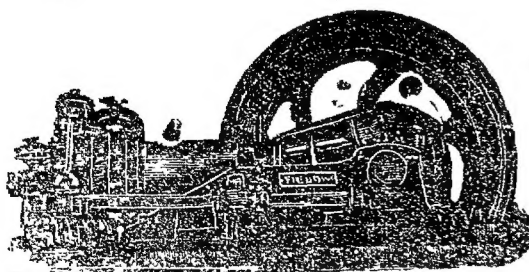
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ నెం 2802

1842

నా 649

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఫిలింగు క్విక్ స్టార్లింగు శెమిడిశలు కూడాయిలు యింజను

గలవిన్ని అయివున్నవి. వేలకొలదిఅతి తృప్తికరముగా నిచ్చేయుచున్నవి. ధరలు అతి సరసము 6 మొదలు 75 గుర్రముల పవరువరకును స్థాకులతోనున్నవి.

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి ఆధిపతి కో

12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

ప్రాంత:— మెయినుకోర్డు, విజయనగరము.

586

WANTED

4576

Candidates for Telegraph and Station Master's Courses, and Electrician's Reading fee Railway Fare and Boarding arrangements. Apply for Prospectus and Application Form enclosing two As. Stamp - Presidency Telegraph College, Royapettah, MADRAS.

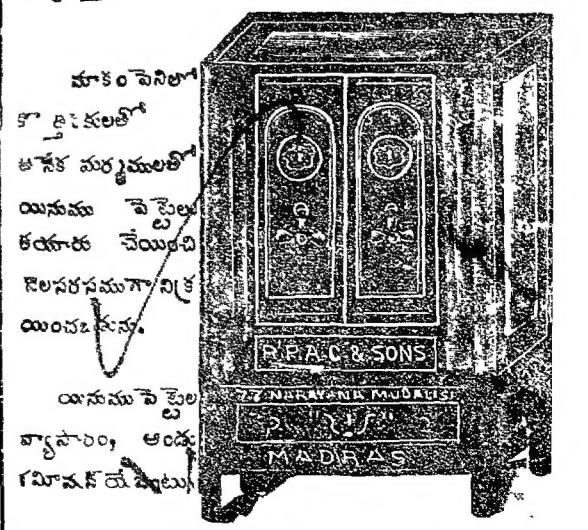
కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు చాక్లెట్ల శ్రీవాస కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే సమస్తాయుక్త్యే దోషములు తీయబడుచున్నవి. ఆతి చాక. కోరినచో పి. యి. గ. పంపించును. కేల లాగు ఉచితము. 2046 (త. సం 9)

1204 5 అక్షర కట్టె నము నెలకు 1-8

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు క్రియబడి నది. బహుమూలము, వేడి, దగ్గు, క్రియబడిన భాగములు. కపమును తగ్గించును ఉపయోగించు విధమును ముందుతో పంప జడును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేలలాగు ఉచితము. 2126 ఆర్డరవాయనచో, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

సమృద్ధి నైనవి. 8928 భద్రమయినవి

రాచమడుగు పార్శ్వ అప్యయ్య శెట్టి అందు నన్ను 77, వా రా ముదలి వీధి, మదరాసు.

HINDUSTAN BIMA Co. Ltd., DELHI.

హిందూస్థాని భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

4463

చేర్చెన్:-మిస్టర్ పండిత మోహిలాల్ నెహ్రూగారు, ఎల్. ఎల్. ఏ.
లోకల్ డైరెక్టరు:-మిస్టర్ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.
మేనేజింగు డైరెక్టరు:-మిస్టర్, లాలా గిర్ ధరలాల్ (అమృతనరము)

ఆలస్యము లేక నేడే భీమా చేసుకొనుడు

అందరి పరిస్థితులకు, ఏ వయస్సులో నుండువారైనను, ఎట్టి అపాయనస్థితులలో నైనను తగిన
నష్టపరిహారము మే మిచ్చుచున్నాము.

ఆదర్శనీయమైన మా కుటుంబ స్కీము ఏన్ డ్ మొట్టొ, పూర్తిజీవితము రెండును మిత్రం
మైనది) మిక్కిలి లాభకరమైనట్టియు, అమోఘమైన పెట్టుబడి.

ప్రీమియముకట్టుము మిక్కిలి తక్కువ - ప్రీజీవితములుమాడ అంగీకరించబడు
ఏజంట్లు కావలెను - పద్ధతులు చాల ధారాళమైనవి

Mr. Ch. L. NARASIMHA RAO, B.COM., F.I.A.C., Mr. P. GOVINDARAJULU, Chief Agent,
Chief Agent, Northern Circars Nizam, for all Tamil and Malayalam Districts,
dominions, Mysore, Chittoor and Nellore.
Travancore, Cochin States and Coorg, MADRAS. 143/145, Mint Street, MADRAS
303, Lingi chetty Street,

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వనతో పూడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుము
వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు ఆవిరంత్యదశ ఆవిగ్రహింపుము

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
ను నేటి నుండియే వాడుకారంబింపుడు.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ
దివ్యావృత్తము

వెంట్రుకలను కాంగ్రహించుకొనుట, చిట్టిపోవుట వీర
కుమారులనుండి రక్షించి వాగుచున్నంత, తుమ్మెద తక్కువలె
నిగనిగలాడింపుడు. ఈసులభపవని నేడే పరీక్షించుడు. మీవెంట్రుక
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
నో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెంట్రుకలకు నెట్లు అధి
కత్యంతగలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను,
దుకాణాల్లోను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరినందను దొడకును. మీవ్రాత వస్త్రములయొద్ద కొనువత్తుడు.

కామినియాఆయిల్ మీ ఆవి నూచి మరికొనుడు.
1-0-0 పొట్టి 0-6-0 ప్రత్యేకం, నెహ్రూ 8 కి దు 2-12-0 పొట్టి 0-12-0

ఒక్కొక్కటి రు. 100 (రిజిస్టర్డ్)
కొనుటమరువకుడు.

మీదునుపుమిదగాని, కేబు దుమలమిదగాని రెండునును అట్లాధిక
పొదుల వేరిన వేరిన మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి నుల్లె, డైరీపువ్వులను, ముత్యములను, వెనజిల్లి
నట్లనట్లును, వేరినములను, బంధువులందరినీ సంతోషపరచుటకు అట్లాధిక
తగిన వస్తువును. కామినియాఆయిల్, వేడి దీప్తిసాక్షిగాని, వాని అద్భుతములను అంగీకరింపుడు

1 కొమ్మ ఒక్కొక్కటి రు. 2-0-0
1 " " " 1-4-0
1 " " " 0-12-0

నమూనా నీనారెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపినట్లు బయటపడును.
సువాసన కార్డు 1-కి అగా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

వయస్సు వచ్చినకొలది మీ ఆదాయమును కూడ వృద్ధి పొందించుకొనుడు.

కట్నముల మొదలగువాటికొరకు, చదువులకు, పెన్షన్ మొదలైనవాటికి
అనుకూల మైనటువంటి నమ్మకమైన పెట్టుబడి.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు:

ఏషియన్ ఆస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ఏషియన్ భవనములు, బొంబాయి.

తక
వ్రాంచి మేనేజర్లు:- గుంటూరు, విజయనగరం, మద్రాసు.

బాల్యవివాహ ఖండనము

గోక్షేపాల్ సభ

రాయ సాహెబ్ హరివిహార్ శారదగారిచే సామాన్య
శాసనసభలో నుపపాదించబడు బిల్లు నామోదించి బలపర్చుటకు
గాను మొన్నటిదివసం సాయంత్రం గోక్షేపాల్ సభ మనరాను
యనగానూ గూఢముగ్యుక్తిగ నొక సభ జరిగి నానా
గంకరగోళ మాయెడు శ్రీమతి లక్ష్మీపతిగారు బాల్యవివాహ
ములవలన రానురాను ప్రజలు మనోబేహారాద్వయములను ఎట్లు
గోల్పోవు చున్నారో నూచించుచు ది. బి. టి. రాఖు కాచారి
గారి యవ్వత్వతనహింపు దు కోరిరి. ఆస్పష్ట లాసికలై న
పిమ్మట ఆతని యనుకూతి ప్రకారము శ్రీమతి పద్మవర్ధనమ్మ
గారు యాక్రింది తీర్మాన ముపపాదించెను.

(1) "బాల్యవివాహము సానుబంధము గలది సామాన్య
శాసనసభలో రాయసాహెబ్ హరివిహార్ శారదగారి బిల్లుకు,
మదరాసు శాసనసభలో శ్రీమతి రామ్ మత్తులక్ష్మి అమ్మగో
గారి బిల్లుకు యీసభవారు మనస్ఫూర్తిగా నంగీకరించి బలపర
చుచున్నాడు." తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు మాట్లాడెను.
ప్రజలు బాల్యవివాహములవలన చెతుగును గ్రహించి తమంకట
తాము మార్గవ్యవస్థలైనచో నటనంబిరవలె చేయుటకంటె నె
క్కువ యుపయోగపరమని బలికెను. తనకు కాస్త్రముతో నే
విచేప్పబడినదో తెలియరగాని కాస్త్ర మెటు లన్నను బాల్య
వివాహము లంతరింపవలెనని నుడిచెను. శ్రీమతి పద్మవర్ధనగారు
బాల్యవివాహము లంతరించినగాని మనజాతి బాగుపడెనని చెప్పు
చు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి.

డాక్టరు పి. నరదరాజులనాయుడుగారు తీర్మానమును
ఆమోదించిరి. మిమ్మున్న కజిస్టుగాదు బువరచిరి.

సభవారి యంగీకారముపై సభ్యులందు విద్యార్థి కృష్ణ
మాచారిగారిని తీర్మానము నెదిరించి మాట్లాడుట కనమతిరెచ్చె
ను. కృష్ణమాచారిగారు తీర్మానమును ఖండించుచు మడ్డమును
మాట్లాడక గిరి. ఆయన యేమి చెప్పినదియు సభ్యులుగా తెలి
యలేదు. ఆచారి గారిని నలు స్థాటుపారముపై పవారిచేయు
చు మాట్లాడుచుండిరి.

ఇ త్లో స్థాటుపారము వెనుకకుండి యొగరు "అది
కాదు" అని కేక వైచిరి. ఆచారి గారు రిడి వి ని
క్రొఫోద్దిపితులై యింకను గట్టిగా మాట్లాడ ప్రారంభిం
చిరి. సభాసభు లెల్లరు గుసగుసలు మొరలిపిరి. కొందరు కేకలు
వేయసాగిరి మరి కొందరు చేతిరూపు కాగితముల పొట్లము
లు మొదలై యాచారికి ఆచారిగారియొడ కాస్త్రపు వర్షమును గురి
పించిరి. ఏవ రెన్ని చేసె ను ఆచారిగారు చలింపక తన యుప
న్యాసమును వానలేదు. దినుకొందరెను. కాని తుదకు
తనంతటతానే స్థాటుపారము దిగి సభ్యులను జూచి 'సిద్ధసిద్ధ'
యని గంభీర ధ్వని పడిరి.

శ్రీయుత కృష్ణస్వామిగారు

(సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ) కృష్ణమాచారి
గారి తరఫున మాట్లాడుటకు లేవగా అధ్యక్షు డయమతిసోపగ
లేదు.

తరువాత ఎమ్. పి. శ్రీనివాస అయ్యగారు రెండవ తీర్మా
నము నుపపాదించి గోక్షేపాల్ సభ మనరాను అయ్యు
గారు బలపరచిరి. సభవారి క్రింద రెండుముడు తీర్మాన
ముల నంగీకరించినతరువాత సభ్యులనికి వందనములతో సభ
ముగిసెను.

తీర్మానములు (2) శారదగారి బిల్లుకును సెలెక్టరమిటీ
వారు చేసిన సవరణలను అందులో ముఖ్యముగా వివాహకా
లము బాలికలన 14 యేండ్లుకు బాగుగ 18 యేండ్లుకు అను
సవరణలు అందులను విశదముగా జరిగి ఎవనములు కాస్త్ర
విరుద్ధములను మారుగా శత్రు బంధుబంధునను సవరణయు
నీసభవా రామోదించిరి.

(3) ఈ తీర్మానములను రాజప్రతినిధిగారికి సామాన్య
శాసనసభాసభ్యులకును వార్తాపత్రికలకును పంపుటకు అధ్య
క్షుని కధికార మొసగిరి.

వై మూడు తీర్మానము లామోదించబడిన తరువాత
సభ ముగిసెను.

కొంకణిరి టవున్ లో మల్ రామ్ శ్రీ వావికొలను
రామరావుపంతులుగారి గృహరాజమునందు యీ నెల 1-3-28
తేదీనండి శ్రీ మద్రామామగారు హరికథరూపకముగా నుల్ల
హ్మణ్యశర్మగారు జరుపుచున్నారు. సంపూర్తి కావచ్చినది.
25 ది. సోమవారం లక్ష్యశక్తి, 27 ది. మంగళవారం
విభీషణ పట్టాభిషేకం, 28 ది. బుధవారం సీతావ్రతజ్ఞ, 29 ది.
గురువారం శ్రీ రామరాజ్యపట్టాభిషేకం, 30 ది. విడయాతి
పుత్సవములు జరుపబడును.

ది ఈ స్టు ఇండియా మాచేకంవెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియాను కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కొరబడినది.]

4567

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు : "పార్కు-హౌసు", గ్రాండుట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంవెనీ త్రాలుకు ప్రాస్పెక్టునును (Prospectus), దరఖాస్తు ఫారమును (Application Form), మా రిజిస్టరుడు ఆఫీసునుండి పంపబడును

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

కుప్పస్వామిగారి విరాళము

సి. ఆర్. రెడ్డిగారి యుపన్యాసము

జె. కుప్పస్వామి చాదరిగాను గంటూరు జిల్లాలోని ఆద్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి యిది సభిసంఘములకు తెనా లి కెనిమిది మైళ్లదూరముననున్న తురుమెళ్ల గ్రామమున ఒక మహా సభ గావింపబడినది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ యాధ్యక్షులు సి. ఆర్. రెడ్డిగారు ఆధ్యక్షత వహించి యాక్రింకి యుపన్యా సమును గావించిరి:—

(నిన్నటి తరువాత)

ఆనర్లు పొన్చుకొన్నయేలై తరగతులు నెలకొల్పబడిన పిమ్మట నేజిల్లావా రాజిల్లాలో అగ్గులగు విద్యార్థులకు వేతన ము లాభగవలెను. మొదటితరగతి, రెండవతరగతి కాలేజీలపై తమధనమును వ్యర్థపరచుటకంటె నిట్లుచేయుట మిక్కిలి లాభ కరముగ పడతి. ఈపద్ధతిపైన ఆంధ్రదేశమునగల ఉత్తమవిద్యా ర్థులందరు నొక్కచోట కూడుబయ్యి, తమ్యాలను జాతుద్ధర గామును గలుగును. కాబట్టి యీపద్ధతి మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమమైనది. ఈవిధమున ఈ స్కూలులోను ముత్తమన శాస్త్రదేశమును జూగుపడను. అరబిజును స్కూలుకుపేష్టు లొక్కొకజిల్లా యొద్ద నయెడల చాలును.

విశ్వవిద్యాలయమునను దేశమున జ్ఞానమునకు పుట్టిల్లున తాను, యెల్లరకు శక్తి కలుగజేసెను కేంద్రస్థానమువలెను పరి గణించబడవలెను. అవివేకులెవరో కొందరు తమజిల్లాలకును విశ్వ విద్యాలయమునకు నీసంబంధములేదని లెచెదరు. విశ్వవిద్యాల యముమీదే, అది జయప్రదముగా కొనసాగినయెడల దాని ప్రతిభ దేశమంతటను వ్యాపించును.

విశ్వవిద్యాలయము తన విధిని నెరవేర్చుకొనుటకు స్థానిక సంస్థలెట్లు సహాయ పడగలవో చెప్పితిని, ఇదివరకు గంటూరు కృష్ణ జెజివాడ విశాఖపట్నము చిత్తూరు కొంకణి సహాయము చేసినందులకు నేను ప్రజ్ఞాపము చేసి యిది ప్రతిమిల లోతుగలదియు విశాలమైనదియు గాన గురభముగా నిండ్డు. అది నిండినగాని, నాకు సౌఖ్యముగలంగదు, విశ్వవిద్యాలయపు భవిష్యత్తు బాగున్న పని చెప్పజాలను.

ఆంధ్రులకు జాతీయసామ్యమైన వానిలో నీ విశ్వవిద్యా లయమే మొదటిదిగాన అకాలిపైసలు లెక్కించకుండ భూరి విరాళములూసంగి మీజాతియు మీదేశము స్పృహలోనికి వచ్చునట్లుజేయుదు.

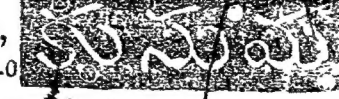
నా స్నేహితుడును మీ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడునైన కుప్పస్వామిగారిని అభినందించుచు నీ యుపన్యాసమును ముగించెదను అని సి. ఆర్. రెడ్డిగారు విరమించుచు జిల్లాబోర్డు సభ్యులను ఆధ్యక్షుని భూరివిరాళముల నొసంగడనికొరెను.

కుప్పస్వామిగారు జవాబుచెప్పుచు నిట్లుమాట్లాడిరి. విశ్వ విద్యాలయోపాధ్యక్షుడు: మన విశ్వవిద్యాలయము యొక్క

యాశయములను విపులముగా చెప్పినందులకు నే నతనికి వందనము లాచరించుచున్నాను. విశ్వవిద్యాలయము రాష్ట్రమునంతటికి సంబంధించినదని మనకెల్లరకు దృఢమైన నమ్మకమే. అందుచే రాష్ట్రములందరు దాని యభివృద్ధికి తోడ్పడవలెను. జిల్లాబోర్డు వా రొసగెదమున్న విరాళమునుగూడ బోర్డులో సాధ్యమయినంత త్వరలో చర్చించడముగను. విశ్వవిద్యాలయము గురించి గల సందేహములు మనకు నివారణయినందున మాబోర్డుసభ్యులు కూడ విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షునకు క్రియార్థమైన జవా బిచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

"నాకేక్కిలోపము లేకుండ నేను సహాయం జేదను. నా స్వంతవైకమునుండి విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి రూ. 5,000 లు యిచ్చుచున్నాను" అనివాగ్దానముచేసి కుప్పస్వామిగారు విర మించిరి.

విశ్వవిద్యాలయము తరపున సి. ఆర్. రెడ్డిగారి కను కృతజ్ఞతను చెప్పుచు సభను ముగించిరి.

సీసా 1-కి, వి. పి. చాణ్ డ్య 2-0-0 వేరు.
ఈమందు నేరియా అను సంగ్రహమును 24 గంటలలో నివారించి ముత్తరదార్లము నుండి వెలువడు ప్రావమును ముత్తమ విడుచునప్పుడు గలగు మరుగు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలికిజేయును. స్త్రీలకు గలగు ఏవిగమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1172-1766
ఆనందకుటీరము, 3, బై రాగిమఠం పేర్చి, మదరాసు

ది గేట్ ఈస్ట్
లెడ్ అమ్బరెస్
కంవెనీ లిమిటెడ్
(నేట్ నెటివ్ మెంటులో
యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బాంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి గేట్ స్ట్రీట్.
ముంబయి. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయునమైనది.

ఆర్. వెంకటాచారి,
ఫీఫ్ ఏజెంటు
వేపేరి, మదరాసు.

దక్షిణయిండియా వ్యాపారము
సంఘము
తెన్నిను పంచెములు

మంగళవారము (27 తేదీ) నాటిఫలితములు
సింగిల్సు
చలపతిరావు: ఆంధ్రోనీని ఓడించెను. 6:2; 6:1
సింగార్యేలు: రాజీవచెట్టి నోడించెను. 6:4; 8:6; 8:4
చలపతిరావు ఆంధ్రోనీని గురభముగ నోడింపగలిగెను.
కాని సింగార్యేలుతో రాజీవచెట్టి తుదివరకు పోరాడి, జయాపజయములను ముందుగా నూహించ పిలువకుండ జేసెను. మొదటి సెట్టును సింగార్యేలు గెలిచెను. రెండవసెట్టును రాజీ వచెట్టి లాగుకొనెను. మూడవసెట్టులో ఉభయములను పరుసగ చెరి నాల్గు గేములను సంపాదించిరి. తుదకు అతికష్టమునంద సింగార్యేలు సెట్టును గెలిచి, బయల్పడిరి.

డబ్బులు
లక్ష్మణ్, బాలగోపాలన్: రాజగోపాల రామస్వా మిని పరభముగ నోడించిరి. 6:0; 6:2
విల్సన్, కారీక్కుగార్డు: గామంగస్వామి జగన్నాథ రావుగార్డును ఓడించిరి. 6:1; 8:2
విల్సన్ కారీక్కుగార్డు కలసికట్టునము, చురుకుతము, చాకచక్యముల ముందర, రామలింగస్వామి జగన్నాథరావులు తాళవలకబోయిరి, ఒక సెట్టులో ముందంగస్వామికి తన నంత సహాయము జేయలేకపోయెను

ముల్లెశ, నారాయణస్వామి: ప్రసాద్, చంద్రరావుల నోడించెను 6:4; 8:6

నారాయణస్వామి కడు నైపుణ్యముతో చాడెను. ప్రసాదు తుదకు అలసిపోయి ఆడబాలకబోయెను.

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలసులభక్తి! (పోట్టుబట్టు ప్రశ్నకు) రూముసికము!
శరీరములో ఉష్ణధక్యముచే కలిగెడి ప్రైయ్కాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవృతము, అగ్నిమాంద్యము, అధిదాహము, ఎక్కిళ్లు, కడుగుము, యందు బలతయము, పిక్కలు, పొడవైన శరీరము, వేళ్లు, అనులు మొదలగునానియందు గలగడ నైపుణ్యము బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆర్యోత్తము చేయును.
ఈమాత్రలు మేహవారనోష్ణలను నివారించును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అన్నివిధములకు మగుటచేతను పరమహంధ్రక్రియ చేసి యిచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:—
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిమమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా,

LOOK HERE.

Loose not the grand opportunity. A grand auction sale of a big plot of fertile Dry Inam Land measuring A. 101-3½ Cents situated in the Village of Munugodu, Sattenapalli Taluk, Guntur Dt.

ప్రకటన

మం. రా. రా. శ్రీ కొత్త సుబ్బారావు పంతులుగారి హక్కుభక్తములలో నున్నటువంటి గుంటూరుజిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా మునుగోడు గ్రామంలోని మార్జినుదాఖలా మొత్తం యానాం భూములు య 101-3½ శెంట్లను ఆ 1928 సం. రం మార్చి నెల 31 వ తేదీన గుంటూరుజిల్లా అమరా వతి గ్రామములోని ట్రావెలర్సు బంగారావద్ద బహిరంగముగా ఏలం వేయబడును. పాటపరతులు యాదిగువ నుదహరించడ మైనది.

శివవాడ 9-3-28

(సం). కె. సుబ్బారావు లాండులార్డు.

సం	య	శెం
330	12	10
331	25	64
333	22	82
335	28	87
336	18	60½
	101	3½

పాటపరతులు

- (1) పాట 1928 సం. రం మార్చి నెల 31వ తేదీన మధ్యాహ్నం 2 గం. గుంటూరుజిల్లా అమరా వతి గ్రామంలో ట్రావెలర్సు బంగారావద్ద మా ఆఫీసుయెదుట ప్రారంభమవును.
- (2) పాటపాడదలచిన ప్రతిమనిషి పాటపాడుటకుముందు మా ఆఫీసులో రు 100 ఒక వంద రూపాయలు యినిషలుధరావతు కట్టి రిజీడుపొంది పాటకురావలెను. అట్లు యినిషలుధరావతు కట్టినదే పాటపాడుటకు అర్హుడుకాదు.
- (3) పాట కొట్టివేసినవెంటనే పాటమొత్తంలో నాల్గవవంతుకు లోగడ చెల్లించిన యినిషలు ధరా వతు కల్పకొని చెల్లించవలెను. పాటమంజూరు వుత్తరువు తెలియచేసినవెంటనే అనగా 15 పదిహేను రోజులు అనగా ఏప్రిల్ 15వ తేదీలోగా లోగడ చెల్లించిన మొత్తంగాక మిగతా యావత్తు మొత్తం చెల్లించివేయవలసివుంటుంది.
- (4) పాటమొత్తం యావత్తు చెల్లింపబడిన వెంటనే క్రమప్రకారం పరిమయిన స్టాంపుతో క్రయదస్తావేజు వ్రాసియివ్వబడును.
- (5) పాటకువెట్టబడేపాటుయొక్క యేర్పాటు కొల్తస్కెచ్చిలు పాటకాలమందు ముందుగా వాటదార్లకు తెలుపబడును.
- (6) ఆఖరుపాటదారుకు తప్ప మిగతావార్లకు వారి యినిషలు ధరావతులు పాటలు పూర్తిగా గానే యిచ్చివేయబడును గాని పాటలమధ్యమందు మాత్ర మెవరున్నా తిరిగి యిచ్చివేయవలసి కోర గిట్టదు. ఒక ప్లాటు పాడిన ఆఖరుపాటదారు తిరిగి రెండవ ప్లాటుకు యినిషలు ధరావతు కట్టవలసిన దేకాని కట్టకుండా పాట అలా చెయ్యమని కోరగిట్టదు. ఇదిగోక యినిషలు ధరావతు చెల్లించిన ఆ నామీ పాటకొట్టివేసినవెంటనే నాల్గవవంతు ధరావతు కట్టకతప్పిపోయిననూ పాటమొత్తం యావత్తు మంజూరు వుత్తరువు తెలియజేసిన 15 రోజులు వాయిదాలోగా చెల్లించక తప్పిపోయిననూ లోగడ చెల్లించిన ధరావత్తు వేలంపాటకింద ఆఫీసువరకు యిచ్చిన యితర మొత్తంపాటదారుకు తిరిగి వా పను చెయ్యకుండా అనారంభించి మేము తీసుకొనుటయే గాక తిరిగి మొదటి ఆఖరు పాటదారు బవాబుదార్చినవెంటనే పాటపాడించి అట్టి పాటవల్లవచ్చేనష్టమాత్రం ప్రథమపాటతాలూకు ఆఖరు పాటదారువల్ల గాబట్టికొనబడునని స్పష్టముగా తెలుసుకోవలెను. కాని అట్టి రెండవపాటవల్ల లాభము యేదైనా వచ్చేయెడల మొదటిపాటతాలూకు ఆఖరుపాటదారు కివ్వబడదు. యీ దండనపరతు విష యమై ప్రతిపాటదారున్నూ పూర్ణముగా అవగాహనచేసుకొని పాటపాడుటకు ప్రారంభించ వలసినదే గాని తరువాత మాకుతెలియదని అరపులు చెప్ప వీలులేదు.
- (7) యేకారణముచేతనైనా గేపాటగానిమేము మంజూరుచేయక పాటదార్లధరావతులుగాని యితర చెల్లింపులుగాని తిరిగి వారికిచ్చివేయవలసినవచ్చే యెడల అట్టి మొత్తంపయిన వడ్డీ క్లయి చేయు టకు వీలులేదని పాటతార్లు గ్రహించుకొనవలెను.
- (8) యిప్పుడు ప్రస్తుతం అమ్మకము చేసేభూములు ఫుల్ రైట్ మాక్రిండికి వచ్చిపట్టినందుచే మేమే అనుభవిస్తున్నాము. మాకు క్రయవర్తన దస్తావేజు వగైరాలు యావత్తు పాటదార్లకు చదివి విని పించి సంతృప్తి చెయ్యగలము. కావలసిన పట్టికునకట్లు కూడా కోరేవారి ఖర్చుపైని ఇవ్వగలము. యీ క్రయములన్నూ అట్టి మామూలుపరతులతోనే అమలు జరుపబడునని యింతయులముగా తెలియపర్చడమైనది. పాట పాడదలచినవారు భూములుకూడా చూచుకొనుట మంచిది. అందుకు సదరు గ్రామకరణగౌరవావారా ముందుగాచూచుకొని పాటకువచ్చుటయే మంచిది. కాని పాటకాలమందు ముమ్మను పాటఆపుమని కోరగిట్టదు.

(9) స్టాంపు జ్యూటీ, రిజిస్టర్లు ఫీజు వగైరాయావత్తు క్రయఖర్చులు పాటదార్లు భరించవలసిన దేకాని మాకు యేమీ సంబంధంలేదు. పట్టానమోజువిషయమైకూడా క్రయకాలమందే తీసుకున్న దాఖలాచేయబడును.

(10) క్రయతేదీవరకు గవర్న మెంటువారికి మేము క్విట్ రెంటు వగయిరాలు బాకలేము. యితరత్రా క్రయంవగయిరా అన్యాయములులేవు. వేలం తేదీలగాయితరు అందుపయిని చెల్లించవల సిన యావత్తు పన్నులు అనగా 1338 ఫనల్లీనుంచి క్రయదార్లే చెల్లించుకోవలసివుంటుంది. 4828

(సం) కె. సుబ్బారావు.

లాండులార్డు.

జహంగీర్ లాల్ నెహ్రూగారి

ప్రకటన

సి. యస్. రంగయ్యగారి సామ్రాజ్యాభి మానమును ఖండించుట

అలహాబాదు, మార్చి 28:—కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శ్రీ యుజ్జ్ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి కిక్రింది ప్రకటన గావించిరి. "ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము నెడల అవిశ్వాసమును, యూని య్ కల్యాణకాంక్షయెడల నిరుపమానమైన భక్తియు రంగయ్య గారి రిజిమెంటేషన్ ప్రకటనలకు కారణమై యుండును. మనమును ఉత్సాహవంతులమే. కాని యీ రంగయ్యగారికి వ్యతిరేక ముగా నున్నది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము నెడల గాని, పతాకము నెడలగాని మన కిటుమంతయు ప్రేమలేదు. కావున రంగయ్యగారి వాదము మనకు నచ్చుటలేదు. కాననపథలో చర్చలుగా ని, సామ్రాజ్యపార్లమెంటు సభయొక్క తీర్మానములు గాని, మదాస్ కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యతీర్మానమున కెల్లు ప్రతిబంధకముతో తెలియవచ్చుటలేదు. మదాస్ కాంగ్రెస్ వాద స్వాతంత్ర్యతీర్మానమును తెచ్చినది విశవాయువు కాంగ్రెసునుండి తరుముటకని రంగయ్య గారిచే వ్యభిచారియై సమంజసముగాలేదు. సత్యమునకు నవిరుద్ధము ఆత్మగౌరవముగలిగిన ప్రజల కియ్యదియొక్కటియే యాదర్శముగా నుండగలనని సభ్యులుతలచుటచే కాంగ్రెస్ సభ లో చర్చింపబడి యత్యధికసంఖ్యకులచే నామోదించబడినది. కాన్ఫిడెన్సు, కాననపథలకు, దోషినియక ప్రపత్తివానియ ప్రత్యేకవ్యవస్థలను నీస్వాతంత్ర్యతీర్మాన మాదర్శప్రాయ మై యలరారుచుండును. భారతదేశము స్వాతంత్ర్య గమ్య స్థానముచేరువరకు నిశ్చయించిరిమను. రంగయ్యగారును, అ తినియనుచులును, నిట్టినితని భరించజాలరని తలచెదను. ఈ తీ ర్మానమును తీసివేయవలసినదనిగా, మార్చులసినదనిగాని, కో యటకు వీరికి ధైర్యముగలదా? స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించును, కాంగ్రెస్ వారు యితర - దోషినియక కాననపథలోగూడి చర్చించునాడని యెచ్చుటనైన నన్నదా? స్వాతంత్ర్య తీర్మా నమునకు బదులై ఆంగ్లసామ్రాజ్యము ప్రపంచకాంతికి భంగకర మనియు, సాధ్యమైనంతకరలో దీనిని విచ్ఛిన్నముచేయుట కర్తవ్యమనియు, నితరదేశ ప్రతిభలచే నొప్పించుట యెంతయు సమంజసము.

హనుమాన్ ప్రసాద్ గారి ప్రకటన

బొంబాయి, మార్చి 24:—ఆగ్రావా మహాసభ కన్యకు తి వహించబడిన హనుమాన్ ప్రసాద్ గారు తా నాడవదికి రాజీ నామా నిచ్చినందుకు కారణముల తెలియజేయును నొకప్రకటన గావించిరి. కొంతకాలమునుండియు నతడు రాజకీయజీవనము నందు పాల్గొనుటలేదు. కాని యిప్పుడు పూర్వాచారపరా యాలకును సంస్కరణవాదులకును రాజీతుడిరనేని సభ కగ్రాస శాధిపత్యము వహించువలెనని తలచెను. బొంబాయికి నచ్చు యెడగా కల్యాణవద్ద కొందరు స్నేహితు లతనితో రాజీ తునరలేదని యు కు ది రి న దా క క ర్తా వ్త ప ద్ద నుం డ వ ల సిన దని స ల హా ని చ్చి రి కాని అతడు బొంబాయికి వచ్చెను స్నేహవద్ద రెండుపక్షములవారు తన్ను ఆహ్వానించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని బండిలో నెక్కి పోవు యున్నప్పుడు కొందరు పూర్వాచారపరాయణుల ల త ని బం డి కడ్డముంచి తుంటరిగా ప్రవర్తించిరి. కనుక తాను విడిగా బండిచేసికొని బసకువెళ్లెను. తనబాధపెట్టెరనియు బలవంతము గా నింకొకబండిలో కూర్చుండలేట్టి రనియు వ్రాయబడిన వ్రాతలు సత్యములుకావు.

సాయంత్రము మరల నతడు ర తీతురుట్టుకు ప్రయ త్నించెను. కాని సంస్కరణవాదులు సనాతనులను ప్రతినిధు లుగా సభకురానివ్వమని చెప్పటచే రాజీతుడరలేదు. సభా తులు తన యనుచులు గందరగోళము చెయ్యరని ఆభయవివ్వ నిష్టపడలేదు. కనుక భిక్షాభిప్రాయ తనవారి కగ్రాసాధి పత్యము వహించుట కిష్టములేక తాను రాజీనీచ్చెను.

మైసూరులో అగ్నిప్రమాదము

ఇటీవల షేక్ ఫూరు తాలూకాలో ఇమూర్ గ్రామమున కొక గొప్ప అగ్నిప్రమాదము జరిగెను. 28 మంది చనిపోయిరి. 35 మందికి చాలా ప్రమాదకరముగా కాలినది. చాల భాగ్యము పశువులు నష్టమైనవి. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు గ్రామస్థులకు తగినసాయము చేయుచున్నారు. అప్పుడు అట్లు యివ్వబడు చున్నది. ఇట్లకట్టుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు కట్టపానునను గూడ నిచ్చుచున్నారు. భవనచాయముకూడా బాగుగా చేయు చున్నారు.

మదరాసు శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

లోకలుబోధలు

వి. రామచంద్రా రెడ్డిగారు

ప్రశ్న:—ఎ. కల్లు తాగుటకు వాడబడుచున్న ఆల్కలీ బోర్డు కల్లను తాగుటకు వాడబడుచున్న గ్రాంటుల పట్టికను జిల్లా కలెక్టరు కార్యాలయంలో ప్రభుత్వమువారి కేబులు చేరను? వి. ప్రభుత్వమువారు దానిపైని యే తరపులు వారి కేబులుచిరా? యెప్పుడు? సి. లేనిచో, నెందుచేటి? ఆ విషయముపై జేసిరిలో నున్నది?

జవాబు:—(ఎ) జిల్లాబోర్డువారు కలెక్టరును అక్టో 1928 లో జనవరిలోను కల్లను తాగుకావోర్డుల పంపుతన్నది 1928 లో ఫిబ్రవరిలోను అందినది.

వి. సి. జిల్లాబోర్డులో కొన్ని మరాఠువులను 1928 లో ఫిబ్రవరిలో గ్రాంటు కాంక్షను చేయడమైనది. కల్లనుకలెక్టరు గ్రాంటుల విషయము 1928-29 లో సిద్ధిబట్టడము ఎస్. మేటు తో విచారించబడుచున్నది. ఈలోపున సాధ్యమైనంతవరకు లోకలుబోర్డు లామరమ్ముకు కలెక్టరు చేయుచుండవలెనని కోరబడినది.

ఆరోగ్యశాఖ

సయ్యద్ తాజుద్దీన్ సాహెబ్ బహదూర్ గారు

ప్రశ్న:—(ఎ) రాకు ఫెల్లర్ ఇన్స్టిట్యూటునుండి ప్రవృత్తములను తదితర మూలమున కేమి సహాయము 1920-21 నుండి 1927-28 వరకు వచ్చినదో తెలియజేసెదరా?

(బి) (1) దాని కేంద్రముగా (అమెరికాదేశమును, కొంకిపురుగు జాడ్యనివారణ ప్రచారమున నుచితముగ జేరవలయుచున్నదోకంటే జేసెడి నేపథ్య ప్రభుత్వమువారు కలెక్టరునుచిరా? (2) ఈరాజధానిలో మలేరియా క్వారంటెన్, కలరాజాడ్యమును తగ్గించువిషయమున రాకు ఫెల్లర్ ఇన్స్టిట్యూటువారిని విరాళము లాసగుచు తోడ్పడవలెనని ప్రతిగా చేసిన చర్యలేసిరిరా?

జవాబు:—ఎ. రాకు ఫెల్లర్ కు సంబంధించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరోగ్యబోర్డువారు ఈ ప్రభుత్వమువారిలో కలెక్టరునుచిరా కొంకిపురుగు జాడ్యనివారణములను తెలిసికొనుట ఆరాధ్య నివారణమునకు తగినవరకుల కనిపెట్టటలో తోడ్పడుచున్నాడు. దాని కేంద్రముగా రాకు ఫెల్లర్ వారికి జీతములను నివలకులంబిరి. 1928-24 లో లోకలీ వీని గురించి చాలా ప్రచారముజరిగినది. ఆ కుటుంబ సభ్యుల ప్రభుత్వమువారు భరించిరి తక్కినసభ్యుల బోర్డువారి భరించిరి. బోర్డువారు ప్రచారముని మార్తము యిచ్చిన సామ్యు వివరము:—1925-26 లో రూ. 6,542, 1926-27 లో రూ. 4,455, 1927-28 లో రూ. 9,000 లు యిచ్చిరి. 1925-26 లో కుటుంబములకు లెక్కలు చేసినది.

(బి) 1. అటువంటి ప్రచారములకు సహాయపడటలో రాకు ఫెల్లర్ ఇన్స్టిట్యూటువారి యభిప్రాయము మునున లోకలుబోర్డులు అటువంటి ప్రచారముల యవశ్యకతను తెలిసికొని ప్రభావమును తామరిరిగనే చేయుటకు ప్రాత్నసహకరములు అయియున్నది. లోకలుబోర్డుల పనిని ప్రారంభించుచునే రాకు ఫెల్లర్ ఇన్స్టిట్యూటువారి ప్రచారమును సత్వరము. 1927 లో కలెక్టరుగలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరోగ్యబోర్డువారి అసోసియేటు డైరెక్టరు దాని సహాయముగా మదరాసు వచ్చి రాకు ఫెల్లర్ ఇన్స్టిట్యూటుయొక్క యభిప్రాయము యీ రాజధానిలో నెరవేరినదని యీ ప్రభుత్వమువారి కను ఆరోగ్యశాఖములమున పనిచేయుగలరనియు చెప్పి దాని కేంద్రముగా రివ్యునుండుట ఆవశ్యకమని యాచరించుటయందే తీసి జేసిరి. 1928 ఫిబ్రవరిలో కేంద్రముగా కలెక్టరునుచిరా ప్రభుత్వము వారు విచారముతో నొప్పుకొనిరి.

2. మలేరియా, కలరాజాడ్య నివారణవిషయములకు ప్రభుత్వమువారు రాకు ఫెల్లర్ ఇన్స్టిట్యూటునుండి యేవిధమున సహాయము గోరి దానికి తరచుర్య తీసికొనలేదు.

మదరాసు మెడికల్ కాలేజీలో అగ్నిప్రమాదము

డా. బి. ఎస్. వల్లభస్వామిగారు

ప్రశ్న:—ఎ. మదరాసు మెడికల్ కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదమున ప్రభుత్వమునకు నష్టమెంతి? వి. ఆ ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు? సి. ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి?

జవాబు:—(ఎ) మదరాసు మెడికల్ కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు? (బి) ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి? (సి) ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి?

(బి) ఈ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి? (సి) ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి?

(బి) ఈ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి? (సి) ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి?

(బి) ఈ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి? (సి) ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి?

(బి) ఈ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి? (సి) ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి?

(బి) ఈ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి? (సి) ఆ ప్రమాదము తాముయిచ్చి అప్పుల పైను చూచుచున్నా కెంతి?

Glaxo advertisement featuring a baby eating from a spoon, a Glaxo tin, and the brand name 'Glaxo' in large letters. Text in Telugu asks 'నీవును ఆ ప్రకారమే చేయుదువా?' (Will you do it in this way?).

ఆరోగ్యశాఖ అందుకో, లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకొకటి ఉన్నది.) తరచుకొనుట నెం. 40, మదరాసు. 8798

(బి) కలెక్టరుగారికి తెలిసికొనుట ప్రాధాన్యముగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(సి) ఇంకొకటి మెడికల్ కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

జవాబు:—ఎ. రూ. 24,877 లు (బి) ప్రమాదమున దీనిలో అనగా 1927-1928.

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

మదరాసు అగ్నిప్రమాదము

జవాబు:—ఎ. రూ. 24,877 లు (బి) ప్రమాదమున దీనిలో అనగా 1927-1928.

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(సి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

(బి) కాలేజీలో అగ్ని ప్రమాదము జరుగకముందెంతకాలము క్రిందట ప్రెస్టిజుగా గా కాలేజీని చూచియున్నాడు?

నూతన కారు

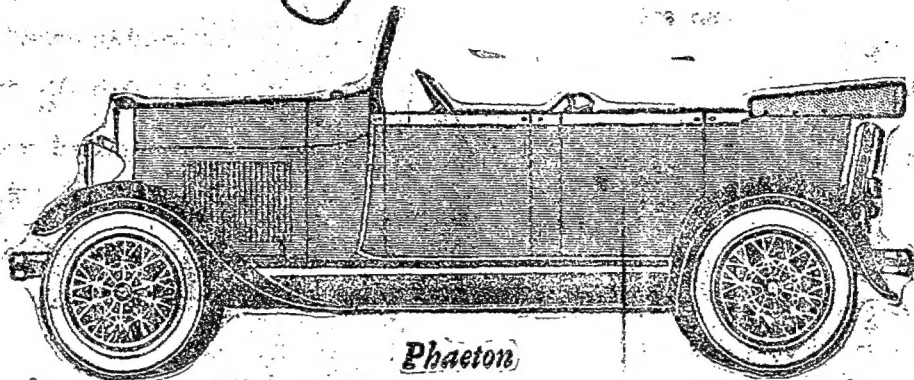
గడచిన 25 సం॥ల నుండి ఎంజినీరులు గ్రహించిన పాండిత్యము పలనను, ఎక్కువకొలిపిస్తూ తయారుచేసిన గరిగిన అనుభవములను 1908 సం॥ నందు మాడోక్ టెయింట్లు ను ప్రసిద్ధముగానుండినవో ఆటో ప్రస్తుతము అన్నిటిలోను ఆగ్రహాన మలంకరించిన ఈ కారును తయారుచేయుటకు నిలగలిగినది.

16,00,0000 లక్షల ఆటో మొత్తములు అదివులు, ఎడారులు, కొండలు మొదలగు మలందు, రాజబాటలందు మొదలగు స్థలములలో నాటి స్వంతచాడులచే పరిశీలించబడిన కారులవలననే ఈ నూతన ఆటో మొత్తము తయారుచేయబడినది.

దీనిని నిర్మించుటయందు ఎన్నటను ముఖ్యవిషయమందుగాని, లేక స్వల్ప విషయమందుగాని అలక్ష్యము చేయబడలేదు. వైఖాగము, పోవోకావ్ నుండి లోనవేరింపవలయు నూతన ఫోర్డు కారు మోటారు కారు మాన్యు

ఫాక్టరు చరిత్రయందు సమానమైన ఎంజినీరింగు చతురతను బహుళ కరించుచున్నది. తేలిక కారునకు ప్రమాదము ప్రకారము అన్నియు గలదని అంగీకరించినట్టి వారిచే పూర్తిగా కొత్తైన ఈ నూతనకారు వాటినిమించినట్లు అంగీకరించబడినది. భరతు సంబంధించి నిబంధనల నన్నిటిని ఇది త్రోసివేయుచున్నది. నూతన ప్రమాణిక మైన ఆటో లచే మను, స్పీడు, పవరు, సరళతను మొదలగువాటిని సాపించుచున్నది. ఇదివరకు వెల ఎక్కువగాగల కారులే దివ్యమైన కారులని పేరొందెడివి బడియుండెను. అయినప్పటికి ఫోర్డునిస్తారముగా తయారుచేయబడు నప్పుడు సరిగా నుండవలయు ఆటో మోటో మాన్యుఫాక్చరు చరిత్రయందు అసమానమైన విషయము.

ఈ కారును ప్రతియొక్కరు కొనవలగుట.

Phaeton

రోడ్ స్టర్ రు. 2450 (డిక్లీ సీటుకు ప్రత్యేక భర రు. 145) కూప్ రు. 3075 (డిక్లీ సీటుకు ప్రత్యేక భర రు. 145)

ఫీటన్ రు. 2450 స్పార్ట్ కూప్ రు. 3285 ఫోర్డర్ వెలనిధారణచేయలేదు. టూడర్ రు. 3075

డిస్ట్రీ బూటరుల పేరుల

ఫోర్డు ఆటో మొత్తములు (ఇండియా) లిమిటెడ్, బొంబాయి. ఫోర్డు ఆటో మొత్తములు (ఇండియా) లిమిటెడ్ ఆగోల్. ఫోర్డు ఆటో మొత్తములు (ఇండియా) లిమిటెడ్ డెల్లీ. ఫోర్డు ఆటో మొత్తములు (ఇండియా) లిమిటెడ్ లాహోరు. దిరస్సా ఎంజినీరింగువర్కును లిమిటెడ్, కలకత్తా, ఓరిజుంటల్ మోటారు కారు కంపెనీ, లక్నో, ఆర్. బి. టర్బు అండ్ కో మాజ్ లిమిటెడ్, ముంబై పూర్, బొంబాయి ఆటో మొత్తములు, జబ్బుల్ పూరు, డి మోటారు కారు (నడరత్), లిమిటెడ్, అహమదాబాదు. సిండ్ మోటారు కారు, ధన్బా రామ్ హీ రా లాల్ అండు పక్, నాగపూరు, డబ్బూ, జి. మాడోక్ అండు కంపెనీ, కృష్ణా, ఫోర్డు మోటారు, (బర్మా) లిమిటెడ్, రంగూను.

ఓక్సు అండు కో, లిమిటెడ్, మద్రాసు, పియర్స్ లెస్లి అండు కో లిమిటెడ్, కల్కికోట,

పియర్స్ లెస్లి అండు కో లిమిటెడ్, కొలంబో.

నెమనుక మీషనుకు

నహాయ సంఘము

వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో చర్చ

కలకత్తా, మార్చి 27:— నాడియూసు హాజా గారు కలకత్తా శాసనసభలో నొక తీర్మానము రేపు ఉపపాధింపబోవుచున్నారు. ప్రస్తుత సంఘము చాడు చేపడిచినారాయందు ప్రోద్బలముల కలకత్తా శాసనసభ్యులను కొందరి నొక సహాయ సంఘముగా ఏర్పాటుచేయవలయునని తీర్మానము సుపపాధించిచేపడు.

స్వరాజ్యమును ఈ తీర్మానము వచ్చే శాసనసభా సమావేశమున ఉద్ఘాటించుటకు వాయిదాకోరుడు ప్రస్తుతము చర్చించుటకు నెత్తి నిల్పియుంచినాడు.

అనేక గొడవ సభ్యులు వాయిదా కోరవలయునని ఎంచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

నైనున్ సంఘము రాకకు ఫలితము

నాయకులను బంధించుట

బాహు, మార్చి 27:— నైనున్ సంఘము లాహోరు ఎన్నికలలో బి.ఎ.ఎ. హాంకర్ గారియంటివద్ద జరిగిన గడ ఎడనో, కొలంబుంబ కాంగ్రెస్ నాయకులనుండి పోల్తువారు జూమీను ప్రభుత్వము వుచ్చుకొనిరి. వారిలో సభ్యులలో, సోషలిస్టులలో, డాక్టర్ దాస్ కపూర్, శే. సంతాకమ్.

వెటర్ బాగులో జఫర్ ఆలిఖాన్ గారిని పట్టుకొనిన ది శందర్బుమననే యని యనుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

స్వపత్నీ హంతకులు

ఇరువురు ఉరిదీయబడుట

స్వపత్నీలను జంపించుటకు నేటియుదయమున ఇరువురు మదరాసు పెనిటెన్ యరీలో నురిదీయబడిరి. వారిలో నొకరు రుద్రాచారి. ఇతడు గత సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 26 దీని తన గృహమునుండి తన భార్యను మరీయొక గృహమునకు దీనికొనిపోయి ఆమె నడవడికి సందేహము నొంది యామె వారాత్రియే చంపివేసి పోలీసు కమిషనరుగారి అధీనులకు వెంటనే పోయి అప్పటి అసిస్టంటు కమిషనరుకు ఎస్. ఆర్. పెళ్ళిల్లుగారికి తన నేరమును జెప్పెను. తరువాత మామూలు తంతు జరిగి హోస్పిటల్ లో తీర్చిదిద్దవలసిన స్థితి నేర్పరచబడినది.

రెండవ యతడొక మహమ్మదీయుడు. అశనిపేరు మహమ్మదు ఇబ్రహీమ్. ఇతడు ఒక మంగలిక త్రితో తన భార్య కంఠమును కొని గత డిసెంబరు నెల 14 తేదీని మాలెలో చంపెను ఈతనికి మాడ హోస్పిటల్ లో ఉరిశిక్ష విధించిరి.

ఒక మలయాలి హేతుకాన్సేటులు ప్రాభీనమాయుండ వానిని అకొరగముగ కేంద్రాధికారి గొట్టిరెం. అతనికి తలపొడ గాయములు తగిలి చేతిచేయియు ముక్కుకు విరిగిపోయినదట. అతడిప్పుడు ఆసుపత్రిలోనున్నాడు. ఇతడు తన మురి కొంత ఘండికి గాయములతోనినని, వాని అవి అంత పెద్దవికావు. వారు అసుపత్రిలోనే ఉన్నాడు. ఇంతవరకు ఎవరిని అరెస్టు చేయలేదు. అసిస్టంటు కమిషనరు జగదీశ ఆయ్యరుగారు స్వంతముగా దర్యాప్తు చేయుచున్నారు.

క్రొత్త లామెంబరు

మలబారు లెనెస్సీ చట్టము

డి॥ బి॥ ఎం. కృష్ణకు నాయకుగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ లామెంబరుగా నియమించబడిరి.

దీనికి అస్సామీయే లెనెస్సీ ప్రతినిధి పదవ్వి. ఈ మలబారు లెనెస్సీ చట్టము విషయమున తాము ప్రభుత్వ భ్యునిగా నెట్టి పాక్షికాభిప్రాయమును దీనికొనమనియు, భూస్వామ్యులయొక్కయు రయతులయొక్కయు, శ్రమజులను మానముగా తాము కాపాడవలసినయు, యీ చట్టము విషయమున తమయొప్పటియల్లి సాయ మట్లే యున దనియు, నాయకుగారు ప్రజలకు వాగ్దానముచున్నాడు.

కృష్ణకు నాయకుగారి మలబారు లెనెస్సీ చట్టము గల మద్రాసు శాసనసభలో శామాధింపబడి గవర్నరుగారిచే రద్ద పర్చబడియున్నది. గవర్నరుగారు భూస్వామ్యులయొక్కయు రయతులయొక్కయు కష్టములగుర్చి వరికోధించుటకొక కమిటీ నియమించియున్నాడు. ఈ కమిటీ వాగ్దానము తమ సహజము ప్రభుత్వమువారికి రిపోర్టు చేయుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

అస్పృశ్యతా నివారణ

కాసి, మార్చి 27:— ఇప్పటి అస్పృశ్యతా నివారణక అనేక సభలు జరుగుచున్నవి. చాలమంది సన్యాసు ల్లసభలందు పాల్గొని అస్పృశ్యులను మనుష్యులవలె చూడవలసిన దని యుద్ఘోషించిరి. ప్రస్తుత కాలానుసారముగా మన యాచార్యులను మార్చుకొనవలసినదని యుద్ఘోషించిరి. (అ. ప్రె.)

యేలూరుతాలూకా చాటువర్లు

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసవారి

సోదరతారా:-

శ్రీ యేలూరు తాలూకాలోయన్నికలు యేలీయర్ శిలాఖరు రానున్నవి. చాటువర్లు రాకు పలువురు క్యాండ్డి డేటులగానిల చెదరగి ప్రభుమైనవంతులు బయలుదేరుచున్నవి. ఇట్టి పలుమైన పరిస్థితులలో శ్రీ గంగానీ సీతయ్య గారు బోర్డుకు ఒక క్యాండ్డిటుగా నిలబడి తీవ్రమున పచారము సజ్జా ముందుకు రావడమునకు వారి ఆరాంగి ఆస్పదతగా నుండుటచేత వారిగృహము విడచి బయటకు రావడమునకు వీలులేనిస్థితిలో నున్నార.

ఇట్టిపరిస్థితులలో ఓటరులకు నాసోదరులు గుర్రెగి శ్రీ సీతయ్యగారిని గురించి క్రిందిచెప్పలేకుండా పాటుబడి బోర్డులోనికి ప్రవేశ పెట్టడము మీ మీ విప్లవకర్తలమని విషయ పూర్వకముగా ప్రార్థనమున్నాను.

మీలోమీద ఒకరు యేటుకని యింకొకరు కోటికని తగవులాడునట్లుయితే మీశ్రీరామకృష్ణ శ్రీ యేలూరు తాలూకాలోయన్నికలముగా నష్టముచేసినవారగుదురు. వీటి నన్నిటిని ఏరిగి అసంతృప్తిలో నున్నప్పటికి బోర్డుకు జీవకళ కనిపించదని గట్టిగా చెప్పుచున్నాను.

28-8-28. } దేవినేని వెంకట్రామయ్య. డెనులూరు

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసవారి

93 జన్మదినోత్సవము

ఈనెల 18 వ తేదీ వుదయము మద్రాసు శ్రీరామ కృష్ణమరాస్థాళు లకు శ్రీయుత ఈశ్వరానంద స్వామిలవారు బెజవాడ పాదల యాహ్వానముచే, బెజవాడ పట్టణమున కరు దించి శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసవారి 93 జన్మదినోత్సవమున జయప్రదముగ జరిపిరి. భగవానుల జన్మదినోత్సవసందర్భమున మూడు 1500 మంది దర్శనదాతలయొంటు తృప్తికరముగ భుజించిరి. శ్రీస్వామిలవారు మానవసేవాపరతంత్రతకు గురించి మహాగంధీముగ రెండు ప్రవేశములలో నుపన్యసించి బెజ వాడపాదల కృతజ్ఞత కనేకవిధముల పాక్షికలయిరి.

డాక్టరు కృష్ణ నూతన్ శ్రీరామకృష్ణ, అబ్బూరి రామకృష్ణారావు, డాక్టరు అప్పారావు మొదలగువారు ఆంధ్ర దేశమున కంతటికిని కేంద్రముగా నొక శ్రీరామకృష్ణ ఆశ్రమ మును బెజవాడపట్టణమున స్థాపించి కుతూహలించి శ్రీయుత ఈశ్వరానందస్వామిలవారిని మద్రాసునుండి తీసుకువచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. శ్రీరామకృష్ణమిషనువారు చాలకాలము నుండి ఆంధ్రదేశమునందు సంచారముగావించి, ప్రజోత్సాహ మును, అపసరములనుబట్టి యొక యాశ్రమమును ఆంధ్రదేశము లో నెలకొల్పి సంకల్పించుకొని యున్నారు. 1928 సం॥ జనవరిమాసములో ఆంధ్రదేశమును చూచుటకు మద్రాసు మరాస్థాళులకు యతీశ్వరానంద స్వామిలవారును, శ్రీ ఆ విశాఖానందస్వామిలవారును బయలుదేరి రాజమండ్రి, యేలూరు మొదలగు స్థలములను చూచిరి. తరువాత గుంటూరు శ్రీరామకృష్ణాశ్రమమునకువచ్చి, శ్రీ ఆ విశాఖానందస్వామిల వారిని గుంటూరుపట్టణమున కాహ్వానించి, కొన్నియువస్వామి ముల నిప్పించిరి. అతిగాములలో శ్రీ ఆ విశాఖానందస్వామిల వారిని బెజవాడపాదలకు ఆహ్వానింప, శ్రీస్వామిలవారు బెజ వాడకేగి, ఏడుగులతో అనేకవిషయములగుర్చి ముచ్చటించి, ప్రజోత్సాహమునుబట్టి, తా మొకయశ్రమమును నిర్మించుటకు తగవులుగా నున్నామని గుంటూరు, బెజవాడ పాదలకు వెరింగించిరి.

సాంఘికవిభేదముల కలీతమై భగవద్విశ్వాసము, మానవ సమత్వము, ఆత్మగౌరవముపై నాధారపడి, సర్వసమన్వయవృత్తి యే మూలము శ్రీరామకృష్ణ గారికి అమూల్యమగు మానవసేవ జేయు చున్న శ్రీరామకృష్ణసంఘము ఆంధ్రలోకమున స్థాపించబడుట, యన నిజముగా, ఆంధ్రులలో ననేకనిధిముల ఆత్మీయబోధకర మగు మామూలు వ్యాపింపజేయుట యగును. ఇట్టి సంగీతము శ్రీస్వామిలవారి మనస్సులో నున్నదిగనుక ఆంధ్రప్రజలందఱు, మతమును స్థాపించుటకునుగించి, వద్రాసు శ్రీరామకృష్ణామిషను వారికి, తన ముత్సాహమును, వెలుబుచ్చునలయుననికోరిక.

1928 మార్చి 22వ తేదీన శ్రీస్వామిలవారిని గుంటూరు పాదల, శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసవారి 93 వ వార్షికోత్సవ మును జరుపుటకు, గుంటూరు తీసుకొనివెళ్లిరి. గుంటూరు పుర జనులలో కృష్ణులకు భగవానా పూజకుంకరావు, కొండ వెంకటప్పయ్య, పింజిల్లి లక్ష్మీనరసింహారావు మొదలగువారు అనేక విధముల, ఈయనవ్యవహారము తోడ్పడుచున్నారు. గుంటూరు జిల్లాలోయిర అధ్యక్షులగు శ్రీ మహాస్వామిచాచిగారును, చాల ఈశ్వరానుభూతి జూపుచున్నారని ఎట్లయినను శ్రీరామకృష్ణా శ్రమమును స్థాపించుటకు తగు యేర్పాట్లు చేయుట ఆంధ్రుల కర్తవ్యమని చూపుచుచున్నారు.

మల్లెల నాగేశ్వరశాస్త్రి.

భారత శాసనసభ

సభ్యులందరి గ్రాంటు లంగీకరింపబడుట

అంతర్జాతీయ కార్మికసభవారి సూచనలు నిరాకరింపబడుట

డిల్లీ, మార్చి 27:- భారతశాసనసభ బడ్జెటు సమావేశ ము నేడు ఆఖరు దినము. సభ్యులసంఖ్య నిన్నటికన్న యొక్కవ గనే యుండెను ప్రభుత్వసభ్యుడగు ఎ. వి. రీడుగారు రాజ భక్తి ప్రమాదము గైకొనిరి.

రాజకీయ నిర్బంధితుల టెన్ని సు ఆట

ప్రశ్నోత్తరముల సమయముందు సత్యేంద్రచంద్ర వి త్రగారు ఇన్నీకు జెయిలులో రాజకీయ టైటిలు టెన్ని సు ఆ డనిచ్చుచున్నారాయని ప్రశ్నింప అందుకు తగుయేర్పాట్లు జరుగుచున్నవని గౌ॥ క్రితారుగారు బదులుచెప్పిరి. ప్రభుల వం ద్ర గంగూలిగారు ఆ జెయిలులో ఫిబ్రవరి మూడవ వారమునం దు ఆస్పత్రిలోగలవండిరి. కాని యిప్పుడాలోగ్గముగనున్నారు. గ హోస్పిటల్లో ప్రస్తుతములేదనిరి. ఇతర రాష్ట్రము లందుంచబడిన వంగరాష్ట్ర రాజకీయ టైటిలు వంగరాష్ట్రమున చేర్చుటను గూర్చి యోచించుచున్నారనిరి.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు

ఇంపీరియలు ఇండియను సి టీ జనమిల్ అసోసియేష నువారికి దక్షిణాఫ్రికానుండివచ్చిన తంతివార్తలగుర్చి వండిత వంజ్రాగారుబెలుపుచు బాజహాయిగారికి యిట్లు బదులుచెప్పిరి:- ప్రభుత్వమువారు గౌ॥ వి. ఎస్. కా శ్రీ గారి కి తం తి వార్తలపరగ గనుల సవరణల్లు శాసనము 17 వ తేదీనుండి అమలుజరుగునని వారుచెలిపిరి. కానియొక్క ప్రామాఖ్యత యేమిటో యింకను తెలియలేదు. కాని ఆవిషయమున విచా రించుచున్నారు. నేటాలు కాంగ్రెసువారు ఆవిషయమున నూకేమియు విన్నవించుకొనలేదు. వారావిషయమున ఆదో ళనకుదున్నట్లే లేదు. వివరములు తెలిసినపిదప ప్రకటించన లెనని కంజ్రాగారు కోర బాజహాయిగారికిరించిరి.

షేర్వారి, వి.దాసు, వాజి చాచర్, ఇన్స్పెక్టరు, ఎం. సి. రాజాగారు పల్లెటూ ఆకాంబు కమిటి సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

రైల్వేల కేంద్ర స్టేషన్ల సంఘమునకు యీ దినం ఎననుండునను ఎన్నుకొన బడిరి అం దు ఆర్డరు ఎం చ బడు దు క:- సర్వోత్తమోత్తమదాసు, సర్ వారీంగంగూరు, యామినాఖాను, అప్పిపుద్దీ అహమ్మదు, సర్ వాల్లరు విల్సను, కర్నూలిశ్చి, టి. బి. రాయ, ఎ.కె. సి. కేల్కరుగారు

చిట్టగాంగు పోర్టు బ్రహ్మచర్యము వ్రేటు కానిలవారా మోడించి రిటిరి ఆమోదించబడినదిగా సర్ బాల్లి రీసీగారు ప్ర తిపాడించిరి. పోర్టు కమిషనరులలో ఎసంవీసభ్యు లిద్దరిని చిట్ట గాంగు-భారత వాణిజ్యసంఘప్రతినిధి నొకరిని అధికముగచేర్చు కొనవలెనని ఆమరవారు దత్తగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. రీసీగారు వీలులేదనిరి. సవరణ ఓడిపోయెను. వి. దాసుగారు ప్రతిపాదనకు మాట్లాడుచు రీసీగారు బీహారునుండియేవచ్చినవారయ్యు బీహారునకు స్వంతరేవుస్థలము నొసంగుటకు కంగీరంప కుండుటాశ్చర్యకరముగ నున్నదనిరి. ఆమరవారు దత్తగారి సవ రణత్వసరమని ఎస్. ఎ. హాజిగారు చెలిపిరి. ఏకేవుస్థలము నందుగూడ భారతీయులు-సౌకర్యములను జూచుటలేదుగాన భారతీయకమిషనరు లుండవలెననిరి. వ్రేటుకొన్నిలవా రామో డించినరీతి చట్టము ఆమోదించబడెను.

దినమునకు 12 గంటల పని

గనులచట్టము సవరణల్లు నెలబ్బకమిటివారు సవరించినది విచారింపవలెనని సర్ వి. ఎ.కె. విత్రిగారు కోరిరి. ఇదివరకు చట్టము వారమున కిన్నిగంటల పని అనియే నిర్ణయం చినది. ఇది దినమునకు 12 గంటలని యాచట్టము నిర్ణయించు చున్నయిన ఇది దానికన్న మేలే.

ఎస్. ఎం. జోషీగారు దినమునకు 8 గంటల పనియం డవలెనని సవరణ ప్రతిపాదించిరి. నెలబ్బకమిటియందు వీరును మరీ నలుగురు సభ్యులను భిన్నాభిప్రాయము చెలిపియండిరి. అనేకగనులలో బనివాండు 8 గంటలకన్న యొక్కవసరిచే యుటలేదు. వారికి పనిబట్టి జీతములేదు. ఆగ గంటలలో మూడు తొట్టెలనిపగలయ. గనుల అధికారులు తొట్టెలు సన్నచేయలే. పోవాండ్ల కిచ్చించి ప్రయోజనములేదనిరి. దివాను సున్నానుగాను సవరణ తీరువరము గనులపనివాండ్ల తాడి పంకగట్టరాదు. వారినిగూడ నాగరికజీవనము గడుపుకొని నిండు. శ్రీలకుగూడ దినమునకు 12 గంటల పనినిర్ణయించుట అవ్యాయవనిరి.

దినములకు గంటల నిర్ణయముచేయరాదని 1928. సం॥ జోషీగారు చెలిపియుండిరి. ఇప్పుడు వారి అభిప్రాయములు మారియుండవచ్చునకాని పనివాండ్లపేరి మారలేదు. వారము మొలముపై కాలగర్హముండటచే కొన్ని దినములందు 24 గంటలగూడ పనిజేయించుదురు. భారతీయజనివాండ్లు సకా

లమున వచ్చెడి అలవాటు లేనివారగుటచేతను, పనిబట్టి జీతము లిచ్చుటచేతను చట్టమునల వారిని బంధించుట కష్టసాధ్యమని సర్ విత్రిగారు చెలిపిరి.

జోషీగారి సవరణ 22-46 వోట్లతో నిరాకరించ బడెను.

సభ జోషీగారు దినమునకు 10 గంటలకొద్దర ముండవలెనని వేరొకప్రతిపాదన గావించిరి. సున్నానుగాను మరల బలవగచిరి. లాలుగారు ప్రభుత్వసభ్యులు ఎవరైనను. ఈ సవరణగూడ ఓడిపోయెను. సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

నైమను సప్లిమెంటరీగ్రాంటు

ఫలహారసంతరము సభవారు సమావేశమగు సరికి ప్రతికూ లసానములు చాల ఖాళీగానుండెను. అధికపు గాంటుల నూ నలుమామూలుగ అంగీకరించబడెను. పిదప సప్లిమెంటరీగ్రాం టులు చర్చకువచ్చెను. ఇందులో టెల్లిగ్రాఫ్ ఖాళీకు సంబంధించి న ఒక గ్రాంటునుగూర్చి పాలసీ (సిధానము) చర్చించుటకు సర ఫరాజాఖానుగారిక విసహాయపు ప్రతిపాదించిరి. సప్లిమెం టరీగ్రాంటుల చర్చించినపుడు పాలసీగూర్చి ఆక్షేపణలు బెంచ వచ్చువాయని సర్ వి. ఎ.కె. విత్రిగారు ప్రకటించిరి.

ఇదివరకే ఖర్చయిన విషయములగు సప్లిమెంటరీ గ్రాంటు కోరుచున్నపుడు పాలసీగూర్చి ఆక్షేపణలు బెంచవలెనని చర్చకుడు చెలిపెను తరువాత గ్రాంటులన్నింటికి కాపీ ప నొకటి ఆమోదించబడెను.

పండిత నెహ్రూగారు

స్టామ్యూటరీ కమిషనుగూర్చి ఆయన స్పష్టముగ మిస లేనియను గ్రాంటువిషయమై చర్చించునపుడు పండితమోతీ లాలు నెహ్రూగారు తామువర్షయందు వాణ్ణానమనియు, ఓ టుజేతుమనియు కాంగ్రెసుపక్షమువారివరకు యిట్లుజెప్పిరి "ఈ మొత్తము 77,000 లలో 57000 రాయలుకమిషను కొరకగుర్చబడిన విషయముగూడగలదు. దీనినిసంగీకరించినచో కమిషను ఖర్చుగూడ అంగీకరించినట్లే యగును. రాయలుకమి షను గూర్చిర ఆర్డరుపాటు యిది యగును."

అధ్యక్షుడు:- రాయలు కమిషను సిధానముగూర్చి యిదివరకే చర్చజరిగి నిశ్చయించబడెను. కావున గౌ॥ సభ్యు డిప్పుడు మరల ఆవిషయము చర్చింపరాదు.

పండిత నెహ్రూగారు:- నేనెట్లు చేయలేదు. ఈ గ్రాంటు విషయము మాపక్షమువారినితీసి గూర్చి చెప్పుచున్నాను. తిరుపతి నుమ్మగూర్చి ఆహాహుల కలుగకుండుటకే చెప్పుచు న్నాను. ఇదివరకు రెండుసార్లు యాచిషయము చర్చించి స్పష్ట యించబడెను. కమిషనులో యెట్టి జోకృ ముంకొనవర చని ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీన తీర్మానించబడెను. తిరిగి బడ్జెటు అంచ నాలలో ఖర్చులు నిరాకరించబడెను. అప్పుడే ఖర్చయిన రూ 57000 లకు ఆమోదము తెలుపవలెనని నేడు కోరుచున్నాను. ఈడిమాండ్లమీద సభవారు యెట్లు తీర్మానించినను దీనికిని యిదివరకు బడ్జెటు డిమాండుపై తీర్మానించినదానికి నట్టి సంప ర్కములేదు. ఇదివర కే సభవారు తీర్మానించిన అభిప్రాయము యందువలన యేమాత్రము మారదు. కావున మాపక్షమువారు, నేటిచర్చలో పాల్గొనరు, ఓటుజేయరు ఇది మా విధానమున. కే మాత్రము సంబంధించినదికాదు. ఈ గ్రాంటునకు పాలసీకి యేమి యు సంబంధములేదని మీరే నిర్ణయించితిరి గాన సంతసించు చున్నాను. ఇంతే చెప్పవలసినది.

ఈ డిమాండు ఆఖరు దినమువరకు నిర్ణయించినందుకు అసీగారు అపేషించిరి. 19-వ తేదీనుండి యిది కార్యక్రమము నందు చేర్చబడుచున్నవనియు సప్లిమెంటరీ గ్రాంటులు ఎప్పుడు చివరవరకు నాండుల అచారమునియు గ్రహంగాను చెలిపిరి. ఇద ప సప్లిమెంటరీ గ్రాంటులన్నియు ఆమోదించబడెను.

అంతర్జాతీయ పదవ కార్మిక మహాసభవారు కార్మికుల కోరికలన్ని నిర్బంధపు భీమావిధానముగూర్చి గావించిన సూచ నను వైస్రాయిగారు అంగీకరింపరాదని కోరుచు సర్ వి. విత్రిగారు ప్రతిపాదించిరి. భారత దేశములోని కార్మికులు సీతము గ పనిలో నుండువారు కారనియు వేతము వైస్రాయి వేతము దరి నియు వారి ఆ రోగ్యము విషయమున సభ్యులు చేయించుట కష్టసాధ్యమనియు అందుచేత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కారి నూచన అంగీకరింప వీలుండవనియు జెల్పిరి యమనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములలో సంప్రతిండుచున్నాను. సభ్యులందఱు గనులలోను సమలజేయుచున్న వారు సభ్యులందఱు భీమాపద్ధతి ఇండియాలో ప్రవేశ పెట్టెటకు సుర్పాటు చేయవలెనని వైస్రాయి గారిని భి వాడు కోరుచున్నట్లుగా జోషీగారు సభకు ప్రతిపాదించిరి. ఈవిషయం తీర్మానమునకు బంధించిండు డలేనని విత్రిగా రాజేమోనావించిరి. ఈ విషయం గీకరిం పలేదు. సవరణ జోషీగారు దివాను మున్నానుగారు బలవర చిరి. భారతకార్మికుల ఆరోగ్యము సంగీకరించినగాని పరిశ్రమ లభిస్తున్నది చెప్పబాలవని చెప్పిరి. సవరణ ఓడిపోయెను. ప్రతి పాదన నెగ్గెను. ఎసంవీ సమావేశము నాటితో ముగిసెను.

(శ్రీ నెహ్రూ)

నైమనుగారి స్వస్తివాక్యము

శ్రీమద్రామాయణము

సమహితత్వము భారతీయులకే కలదు

శ్రీమద్రామాయణము 27:—సామ్రాజ్య కావనపథంలోని ఆంధ్రులందరియను సంఘము లెక్కడ కన్నడ గిడ్డె గారు పరజాన్ నైమనుగారికిని నైమనుపంపు పుత్రులగు కడగనుగానికిని నేటిదినుము ఈస్టర్ క్ పోలటలో డిల్లీయందు విధిదోపగిరి. ఈ విందు పండుగములో నైమనుగారు కొంచె ముద్రేక పూరితముగా నుపన్యసించుచు. వీరీతిగా చెప్పిరి:—

మేము భారతభూమిపై నడుగు కట్టి నేటికి రెండుమాసములైనది. ప్రారంభోపక్రమం వ్యవహారముల నిర్ణయించుటకై మేముపుడు విచ్చియున్నాము. శత్రు శనివారమువాడు మేము తిరి. బొంబాయిశత్రులో సుదయోగి వరలి వెళ్ళుచున్నాము. తిరిగి ఆస్ట్రేలియాలో విచ్చి విచారణప్రారంభింపవలసి యున్నాము. ఈ రెండునెలలలోను మాకు ఆశీక నూతన విషయముల దలి వికాసముకాశము కన్పినది. కలకత్తా మద్రాసు లాహోరువంటి రాజధాని నగరములందెగాక జనసామాన్యమున కాటవట్టులై యున్న కుగ్రామములనుకూడ పందర్పించితిమి ప్రాచ్యఖండవాసులు ఆతిథి ఆభ్యాగతులకు సత్కారములు మర్యాదలు చేయుటయందు జగజ్జ్యోతిషినిందియున్నార. భారతీయుల ముఖ్య పత్కారాచరణములకు మేము కృతజ్ఞులము. ముఖ్యమైన ప్రతిభల భావమును నూదించుటకై ప్రజలు చేసిన ప్రకటనలనుకూడ నేను సహనముతో చూచిమిన్నకుంటిమి. ప్రజలయందుగల, అభిప్రాయ భేదములను గౌరవింపుట మా విధియైయున్నది ఆచియునుంగాక భారతీయులు సహజముగా మాటసహించని కోవస్వభావులగుటచే మేము మరింత సహనముతో నిర్దీక్షలసియుంటిమి. కాని, మేము ఎట్టి పద్ధతితోనెట్టి పద్ధతితోనెట్టి యీ విచారణావ్యవహార భారమును వహించివిచ్చితిమో మా ముందు మీరు తెలిసికొనగలరనియు మీకు మాటెక్కువ అనుపమముకము అంతరించినయు మాకుగట్టికముకముగలదు. నేను అనుకొనిన ప్రకారముగానే చాలావరకు జరిగినది. ఈ విషయములో నేను ఆతిథియోక్తులనుపలక బూనుకొనలేదు. పండుగ నిర్వహింపగల్గి లేటలేటమైన మాటలలో కేకలు పెట్టెను.

మేము భారతీయులలోననే ఆస్తి బతులో చేయబడుచున్నాము. భారతీయుల ప్రజాభావమును కొన్ని-భావములను కొన్ని-భావములను నేను భారతీయులకి తెలిపి ప్రసాదించెను. ఈ ప్రజలలో మేము చాలా దర పడి ప్రాసన వికాపు. ఈ ప్రజాభావముగా సమాధానము కలుగ జేయుటకై యిచ్చిన సలహాలు కావు. మేము పూర్తిగా మంచివెడ్డలు ఆలోచించి యిచ్చిన సలహాతో అవి. భారతీయుల కోవభావములను రెచ్చగొట్టుకుండునట్లుగాను, భారతీయుల సహకారమును పూర్తిగా గొంతువలయుననియును మేము మనస్ఫూర్తిగా సంకల్పించి వ్యవహారము సానకొలముగా జరుగగలందులకై ఆ సలహాలను మేము యిచ్చి యుంటిమి. మేము యిచ్చిన సలహాలు ఎట్లు ఫలించునో మారుటకై రెండునెలలు లేచితిమి. మేము నిరుత్సాహులము కాకలన పని చేయు. మాకు ఆభాగము కలుగలేదు. నేనుచేసిన సలహాలు కార్యసానుకూలత కక్రరకు కచ్చుకార్యములై యున్నవి. నేను ఫిబ్రవరి 6 లేదని ప్రాసన యుత్తరములో జూపించిన సమాధానకార్యములు నేనును రాజీనామా చేరమునకై చెప్పిన మాటలుగా కొందరు భారతీయులు తలచిరిని నేనుమానపడితిని. కాని, నాకు అట్లుతలంచుట ఆక్రమము. మేము ఆ ఉత్తరములో నూదించిన పద్యములను పూర్తిగా అవలంబించి వ్యవహారమును సాగించుటకు నిశ్చయించియే ఆరీతిగా ప్రాసించి

ప్రాచ్య పశ్చిమదేశముల సంబంధము అనేకమంది తత్వజ్ఞులవలన కచ్చిత్వములవలన కర్మింపబడియున్నది. నా భుజి పుంధ్రములమీద నేను వహించిన యపార కార్యభారమును గూర్చి తలపోసికొలండిని నా కొకవిషయమునందు దృఢమము కల్గుచున్నది. సమాధానము యనునదియును సమహితత్వమును ను సుకొటియందు కలుగగలనియున్నయెడల యీ భారతదేశములోనే అది యుద్ధించి కార్యరూపమును చాల్చుటలయును. ప్రాచ్యపశ్చిమదేశములకు ఆస్యోవ్య సహకారభావము నెలకొల్పుటకు తగిన రంగస్థలము భారతభూమియే. అట్టి సహకారభావము ఏర్పడినకాని భవిష్యదభ్యుదయము కాని, కాంతిసౌఖ్యములుకాని, ఆస్యోవ్య విశ్వాసముగాని భారతీయులకు ప్రతిభువాకిని గలపత్తు మలకును కలుగజాలదు (పార్వత్య 26:)

గరలివపుచున్నార నైమనుసభ్యులు

శ్రీమద్రామాయణము 28:—నైమనుసంఘసభ్యులు యీనెల 20 లేదని పుట్టిగారు బాబాటి బొంబాయివల్లి అటనుండి ఓడయొక్కొ ఇంట్లాంటి వెళ్లెదరు. (ఆ. 26.)

పోలటనుండి లండునుకు బిచ్చ కృష్ణమూర్తిగాడవిచ్చిరి. శత్రు శనివారము ప్రేమధ్వజులలో నుపన్యసించును. అకనిని వినుటకు ఆపొగబిల్తో నామధున్నాడు.

రామచంద్రప్రభో!

[దాసు హామనరావుగారు]

వాల్మీకి

శా. శ్రీరామా! యని నిత్యసంస్మరణ దా-
జేయంగ వాల్మీకి కా
రా! రామాయణ కావ్య వీచికల ని-
త్యానంద కైవల్యమున్
ఘోరాఘోషు వివాళముం గలిగె; మా-
కుం బెట్టు మోడేవ! సం-
సారోత్తరక రామమంత్ర మను భి-
క్షున్ రామచంద్రప్రభో!

ఆంజనేయుడు

శా. దాసోహ మృని యాంజనేయుడు లన-
దృక్తి న్నినుం గొల్వగా
నా సుశ్లోకుని భక్తిచే నలరి నీ-
వాత్సార్యణం జేయవే?
నీ సంకీర్తన మాననేర్తురె ఘనులో?
నిష్కామ మా దాస్యమున్
గానంతైన నొసంగి ప్రోవగడ వే-
గన్ రామచంద్రప్రభో!

త్యాగరాజు

మ. కనుగొంటిన్ ఘను రామమూర్తి ననుచున్-
గానంబు దా జేయజే
జనవంద్యుండగు త్యాగరాజముని సా-
త్యాగర మోదాత్ముడై?
చనదే నీపు ప్రబోధముం గొలిపి యా-
నత్తైజముం జూపగా
నిను నిత్యంబు భజించుమాకు నిక నే-
నిన్ రామచంద్రప్రభో!

పోతరాజు

శా. పల్కించెన్ నను రామభద్రుడని తా-
వాక్రుచ్చ బుణ్యాత్ముడై,
తక్కి-త్తంగను భక్తి, భాగవతమున్;-
ధన్యండు పోతన్న; వే
జల్మం జేయవె నీదయారసము మా-
జహ్వల్ స్తుతింపంగ నిన్;
బుల్కల్ గ్రమ్మగ జూపి నీమహిమ పెం-
పున్ రామచంద్రప్రభో!

గోపరాజు

మ. పరికింపన్ నినుబోలు వైవ మిల గ-
నృటంగ రాదంచు దా-
గిరిరాజంబున భద్రపీఠి నభిషే-
కించెన్ గదా నిన్ను; నా
వరకంచర్ల కులోద్భవుండు నగు న-
దృక్తుండు గోపన్న; నీ
సరిజైవం బిక గాన మో సుగుణభా-
షా! రామచంద్రప్రభో!

పుల్లొత్తమరామా!

శా. వీరీ నీవరి పుల్లొత్తీ జగతిలో-
నేరీతి శోధించినన్;
నీరాజ్యంబును వీడి కారడవివే-
నిన్ స్రుక్కి పెక్కిండ్లు; నా
పో! రామామణి సీతగూడ నిను బా-
యన్ యుద్ధముల్ నల్పితో,
ధీరా! నిల్చగ తండ్రిసత్యమును గా-

దే? రామచంద్రప్రభో!

రామరాజ్యము

శా. పాలింపన్వలె నీవె మావిభుడవై -
పాటించి మాప్రార్థనల్
పోలన్ నేర్చునె రామరాజ్యమున కే.
భూమిసారాజ్యంబులున్?
హాళిం జెందియు గొల్వు దీర్పు మిబ సా-
ఖ్యాళిం బ్రజల్ చెంద; నీ
దా లేమన్ మది గొల్వ లేమి కనరా-
దా; రామచంద్రప్రభో!

శ్రీరామరక్ష

శా. నీభక్తాభి దరింపజేయ నిదె సా-
న్నిధ్యంబునం జేర్చి, దే
వా! భారంబగు కార్యముం చనక మా-
వాడన్ వసింపంగ నీ
శోభాలంకృత దివ్యమందిరములన్-
జొక్కంపు భూపుత్రిత్రో
నోభాగ్యప్రద! రామరక్ష యదె మా-
కో రామచంద్రప్రభో!

నైమన్ సంఘ బహిష్కారము

కాన్పూరులో మహానభ

చింతామణిగారి యుపన్యాసము

కాన్పూరు, మార్చి 26:—ఈ సాయంత్రము కాన్పూరులో ప్రస్తుత రాజకీయవిషయములను చర్చించుట కొక గొప్ప సభజరిగెను. డి. వై. చింతామణి ముఖ్యులలో, (మధ్య పగడల కావనపథము ఆపొగబిల్లుకు బుల్కల్ రాజీతో సింగ్ ధన్యవీర్ సింగు, పి. టి. బుద్రిష్ వారం. సంద్యద్ కుశల్ యుపన్యసించి.

ధర్మార్ రంజితసింగుగారు తెల్ల సందు ము యొక్క యేర్పాటు భారతీయులలో నన్నిజాతులారికిని కోపకారణ మయ్యెననియు, హిందువులు మహమ్మదీయులు, అతివాదులు విరవాదులు, స్వరాజ్యవాదులు జాతీయవాదులు, వీరువారన నేల అన్నితత్వములవాడు దీనిని ఖండించిన పల్కిరి.

ముకుందలాల్ గారు ఢిల్లీలో జరిగిన ఆల్ పార్టీ సభా తీర్మానములను వివరించి, స్వరాజ్యపంపాదనకై అన్నిజాతుల వారును యీ తీర్మానములకు బద్ధులైయుండవలెనని చెప్పిరి. ఇక్కడ కారాయకగారు ఢిల్లీసభ చాల మటుకు మతసామరస్యమును సాపించినను నిక చాలవిషయములు లేల చుసియున్నవని చెప్పెను.

తరువాత నేవనల్ పార్టీ నాయకుడు చింతామణిగారు మాట్లాడిరి. వారు లేమసరికి కరతాళస్వరము విన్నముట్టెను. అతడుపన్యసించుచు నైమనుసంఘమునకు ప్రజలందరు వ్యతిరేక ముగానున్నారనిరి. తమకు మంచినశ్వాసము జరిగినదని సంఘ మువారుచేసిన ప్రకటన కుద్ధఅబద్ధమనిరి. ప్రభుత్వోన్యోగమున యుచుచే నొకకటనాటకమును ప్రభుత్వమువారు తయారుచే యగలిగిరి. కాని ప్రజాభిప్రాయము దానికి విరద్ధముగానున్నది. యాదవీంకను మొదలుకాలేదు. మనప్రతిపక్షులు చాలయరుకుగా జేసిచేసెదరనుట నిశ్చయము. కవివకావారు కొంతకాలము వరకు మనదేశములో నుండకపోయినను ప్రజలారకుండగారు. ఇట్లుతరుంటిమీని యంతవరకు లభించిన కొంచము సంఘటన పోవును. ఈ తెల్లసంఘమునకు వ్యతిరేకముగా నిరంతరము పని జరుగవలెను. కావనపథ్య లెఖరును వారకుండచూడవలెను.

రేపల్లె డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. N. 36/1923 E. P. 1927.

వాది:—పాటిపండ్ల సీతారామయ్య.

ప్రతివాది:—కాజి కోడండరామయ్య.

యీ సన్నివహారము అమ్రావతి ప్రతివాది ఇలన్ టీపు, రూబునోడీపు, పాటనోడీపులనిమిత్తము 2-4-28 తేది నాయదాశయబడినది గనక ప్రతివాదికిగాని మరయవరికిగాని యేమయిన ఆక్షేపణలున్నయెడల నాయదాశాశన కోర్టువాకిలో మనవిచేసికొనవలయును.

రేపల్లె } మన్నేపల్లి శ్రీరాములు,
27-4-1928 } 1928 చా|| టి||

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు సాంవత్సరిక సభ

29-3-28 తేది గురువారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు జరుగును.

ప్రశ్నోత్తరములు

ఎస్. కె. యజ్ఞవారాయణయ్యగారు

ప్రశ్న:—1928 సం॥ 7 వ చట్టములో వివరింపబడిన యుద్ధవిద్యలను కొనసాగించుటకు సిండికేటు యేమిచర్యచేసి కొన్నది? ఫలితమేమి?

జవాబు:—ఈవిధమున వివరింపబడిన యభివృద్ధులు గా వివరింపబడినవి.

1. ఆదికాళి విరసానిగా నెలకొల్పబడినది. దేశచరిత్రకాళి యభివృద్ధి గావింపబడినది. అందు ఒక ప్రాధాన్యత, ఒక రీతి, ఒక తత్వము నియమింపబడియున్నది.

ఈ క్రింది యితరకాళిలగుడ సాపేక్షపడినవి:—భారతదేశ తత్వకాళి, గణితకాళి, ప్రాచ్యపరిశోధక కాళి, విశ్వవిద్యాలయ జంతుశాస్త్రపరిశోధకాలయము.

2. విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరిన కళాశాలలలో 1927 సం॥లో గౌరవ రీతిని నియమింపబడిరి. కొన్ని వివిధ కళాశాలల యుపాధ్యక్షులకు (ఇంటర్ కలీజియేటు లెక్చరు) యేర్పాటు చేయబడినది.

3. ఇతర విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములకు సాపేక్ష విషయములలో చిందులుకై అయిన సంవత్సరముల కొకసారి తేదీ చేయు కమిషను నియమించుటకు గత ఆగస్టు ఆర్డరును అందులలో నూచింపబడియుండెను. ఈ నూచన మరల 1928 సం॥ మార్చి నెలలో జరుగు సెనేటుసభలో పెట్టవలెనని సిండికేటు వారు కోరబడిరి.

4. 1928 సం॥ రిజల్యూషన్లు 6, 7, 9 నెక్సులు గూడ చూడవలెను.

ఎ. ఆరాముదయ్యగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) కొన్ని స్థలములలో విశ్వవిద్యాలయ ఎక్స్టెన్షన్ లెక్కల విషయముగూర్చి 18-3-27 తేదిన ఆఫీలియేటు కాలేజీ కౌన్సిలుచే నామోదింపబడిన తీర్మానము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారి కేసును స్పష్టముగా చూచనలచేయబడినవా?

(బి) సదర తీర్మానములో కోరబడిన రూ 5000 మం జూరుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరా?

జవాబు:—(ఏ) లేదు.

1929-30 సం॥ బడ్జెట్టుకు సంబంధించిన 2-వ భాగ విధానముగా సదరు విషయము చివరింపబడునని ప్రభుత్వము వారు ప్రతిపత్తి చేసి చివరికి. ఈ విషయము విషయము ఆఫీలియేటు కాలేజీ కౌన్సిలుయొక్క కార్య నిర్వాహకసంఘమువారి విచారణలో నున్నది.

వి. జాన్ వరూఫీస్ గారు

ప్రశ్న:—విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు నియమింపబడిన గ్రంథములు మాతృభాషలో వ్రాయించునోర్పాట్లు చేయుట, ప్రాచ్య పరిశోధకాలయముయొక్క (ఓరియంటల్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూటు) వ్రావిడికాళి రీతిని ఫెలోలు చేయవలసిన కార్యములలో నొకటియై యున్నదా?

జవాబు:—లేదు.

ఎ. ఆరాముదయ్యగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) పరీక్షా ప్రశ్నకాండలకు, పరీక్షలకు, సహాయ పరీక్షలకు నియమించబడిన యముగా సిండికేటు తమ స్వంత యుపయోగార్థము యేవయిన నిబంధనలు తయారు చేసి యుండిన యట్టివానిని సభయెడట తెల్పెదరా?

(బి) ఈ నిబంధనలెప్పుడు చాచింపబడినవి?

(సి) గత కొద్దిసంవత్సరములలో యీ నిబంధనలలో వేని నయినను సిండికేటువారి రిలీఫ్ మించియుండిరా?

అట్లొకమించియుండినచో అందుకు స్వాయధార మెట్టి?

(డి) ఉద్యోగముల నిచ్చుటలో ఆర్డరులను సభవనామ ర్థములు ప్రధానములగా లేక వారి నివాసస్థలమును రాష్ట్రము ప్రధానము?

(ఇ) ఒక బోధనాశ్రమముకు ఒక కాలేజీనుండి ఒకని కంటే నెక్కువమంది పరీక్షకులనుగాని సహాయ పరీక్షకులనుగాని నియమింపబడిన నిబంధన యేవయిన నున్నదా? అట్లయినచో, ఆది యనివరింపబడుచున్నదా?

(ఎఫ్) ఎక్కువ యువభవనాలు గుండగా, తక్కువ యువభవనముగల యుపాధ్యాయులు పరీక్షకులుగా నియమింప బడుచున్న సంగతి సిండికేటువారి రెసుగుదరా? ఇది నాణ్యమనియే వారు తలచెదరా?

(జి) కొందరు ప్రారంభమున సహాయ పరీక్షకులుగానే పని చేయవలసియుండగా మరికొందరు ప్రారంభమున ఒక్కసారిగా ప్రధాన పరీక్షకులుగా నియమింప బడుచుండుటకు కారణములేమి?

(హెచ్) రాష్ట్రముందలి ముఖ్యతరపట్నములలోని స్టేషన్లు స్వాయత్ ప్రాధికారముగా నియమింపవలదని యొక నిబంధనగలదా?

(ఐ) మూడేండ్లకు తక్కువ యువభవనముగల పరీక్ష యిట్టి వల పరీక్షకులుగా నియమింపబడి యుండుట నిజమేనా?

జవాబు:—(ఎ) పరీక్షకులను నియమించుటకు నిబంధనలు విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయము యొక్క 1 వ సంచిక యొక్క 18 వ ఆధ్యాయములో వివరింపబడి యున్నవి. ఇతర నిబంధన లేవియు గావింపబడలేదు. (బి) (సి) అవసరము, (డి) రెండును ప్రధానములే, (ఇ) లేదు. ప్రశ్నయొక్క రెండవ భాగమున సరము, (జి) సదరు నియామకము బోర్డు ఆఫ్ ఫెడరేషన్, ఎకడమిక్ కౌన్సిలు, ఆఫీలియేటు కాలేజీ కౌన్సిలులయొక్క సిఫార్సులనుబట్టి చేయబడును. (హెచ్) లేదు. (ఐ) పరీక్షయనుభవముగూర్చి కార్యాలయమువారి కెట్టిభోగిట్టాయను లేదు. ఎం. ఎస్. పభేకేనుగారు

ప్రశ్న:—రిమిజిసిఫంటు ప్రచురణము పూర్తిచేయుటకు రూ 1, 40, 000 ల అంచనా వివరములను సభయెడట తెల్పెదరా?

జవాబు:—సరియగు వివరముల నిచ్చుటకు సాధ్యపడదు. కాని ప్రముఖ యుద్ధోగముల వేతనము మొత్తము సంవత్సరమునకు రూ 15,000 లని సరిగా చెప్పవచ్చును. నిఘంటుయొక్క రాబోవు సరకులకు పూర్తియగు వివరములు లేకుండుటచేత సదరు వివరములను, సవరణలలో మరల తయారు చేయుటకును ప్రస్తుత యుద్ధోగములను మార్చుటకును, ముఖ్యము అవసరము గలుగవచ్చును. ముద్రా ఖర్చులనుగూడ గలవు. ఈ ఖర్చులమొత్తమంత కాగలదో, యెప్పుడు సరిగా అంచనా వేయుటకు సాధ్యపడు విధమున ఉపయోగమును ప్రచురింపబడునని యామోదింపబడినది. ప్రచురణ ఖర్చులను సాధ్యమునంత తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడును.

టి. ఎస్. వెంకటేశయ్యగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) తమిళ నిఘంటు విషయమున 1927 సం॥ మార్చి 61 వ తేదినరకయిన ఖర్చులే?

(బి) ఈ మొత్తములో నెంత ప్రభుత్వ గ్రాంటులనుండి బడులు కాబడినవి.

(సి) ఈ మొత్తములో నెంత విశ్వవిద్యాలయరీతి నుండి ఖర్చుకాబడినవి.

(డి) నిఘంటు పని పూర్తియగుట కెన్ని సంవత్సరములందు.

(ఇ) విశ్వవిద్యాలయమున నెంత ఖర్చుకాగలదు? ఎఫ్. ఇందులో నెంత ప్రభుత్వ గ్రాంటులనుండి కాగలదు? జి. విశ్వవిద్యాలయము స్వంతరీతి నుండి యెంతమొత్తము ఖర్చుకావలసియున్నది? హెచ్. ఇంతవరకు ప్రచురింపబడిన సంచికలెన్ని? ప్రచురణ పూర్తి చేయుటకు ఎన్ని సంచికలు ప్రచురింపబడును. ఐ. ప్రతి సంచికకు ముద్రింపబడిన గ్రంథముల మొత్తము సంఖ్యయెంత? జె. అమృతము కాబడిన, ఉచితముగా నొసగబడిన, యితరవిధముల ఖర్చుకాబడిన, నిలవయున్న, గ్రంథముల సంఖ్యయెంత? కె. ఇంతవరకు ప్రచురింపబడిన ప్రతి సంచికకు విశ్వవిద్యాలయమునకు నకయిన ఖర్చులే? ఎఫ్. ప్రతి సంచికకు విక్రయమునకు దిక్కుపాటుపడిన నెలయెంత? ఎ. రూ 315 లకు అమృతము కొనసాగించుటకు ఆర్డరు మెంటు ఖర్చులు రూ 500 లకుబలవన, ఆర్డరుమెంటు చేయుట భాగ్యమా?

జవాబు:—(ఎ) రూ 2,04,950. (బి) ఒకలక్ష (సి) రూ 1,04,950. (డి) 1932 సంవత్సరములోగా పరిపూర్ణమున. (ఇ) (ఎఫ్) జి) ప్రచురణము ఖర్చును సుమారు రూ 4,00,000 లు అంచనా వేయబడినవి. ఇందులో 1 లక్ష ప్రభుత్వమువారు మంజూరుచేసిరి. మరియొకలక్షకు దరఖాస్తు చేయబడినది. మిగిలిన ఖర్చు విశ్వవిద్యాలయము ఖరీదవలెను.

(హెచ్) ఇంతవరకు రెండుసంచికలు ప్రచురింపబడినవి. మరీ మూడు సంచికలు ప్రచురింపబడును.

(ఐ) 2,000 గ్రంథములు.

1 వ సంచిక

1 వ భాగము 2 వ భాగము 3 వ భాగము.

అమృతము కాబడినవి } 150 121 124

ఉచితముగా పంచిపెట్టబడినవి } 481 464 422

నిలవ యున్నవి. } 1,369 1,415 1,454

2 వ సంచిక

అమృతము కాబడినవి } 108 89 14

ఉచితముగా పంచిపెట్టబడినవి } 470 458

నిలవ యున్నవి. } 1,422 1,448 1,454

కె. ప్రశ్న స్పష్టముగాలేదు. ఎఫ్. 1 వ సంచిక నెల రూ 10. 2 వ సంచిక నెల రూ 8.

నోటు:—ఎ. కాలేజీల, హైస్కూలులు, ఓరియంటల్ ఇన్స్టిట్యూషన్లు విద్యార్థులకు, బి. నెకండిరీస్కూలులు, హైస్కూలులు, యువాధ్యాయులకు, సి. కాలేజీ పండితులకు, పగముధరకు విక్రయింపబడుచున్నవి.

ఎం. ప్రశ్నలోగల యభిప్రాయము నిజముగాను 1926-27 సం॥ ఆర్డరు మెంటు ఖర్చులు రూ 365 ల వరకు వచ్చెను. ఈ ఖర్చులు సంపాదకీయ, సహాయ సంపాదకీయ పనవులగు దరఖాస్తులకు చేయబడిన ప్రకటనలకు సంబంధించినవి గ్రంథముయొక్క విక్రయముపందర్బమున నెట్టి ఆర్డరుమెంటు ఖర్చులును కాలేదు.

వి. జాన్ వరూఫీస్ గారు

ప్రశ్న:—(ఏ) 16-2-27 తేది సెనేటు 4 వ సభసభ్యులగు 17-3-27 తేది ఆర్డరును కాన్సిలు సభ్యులందును ఆమోదింపబడిన తీర్మానముల ననుసరించి కేరళ వ్యాయామశిక్షకుల డైరెక్టును నియమింపబడిరా? అట్లయినచో కమిటీ రిపోర్టు నూచింపబడిన రీతిగా సదర డైరెక్టు ఒక విధానమును తయారు చేసిరా?

(బి) డైరెక్టును నియమింపబడలేదుడెల పై తీర్మానము లేల యచనంపబడలేదు?

(సి) 27-10-27 సెనేటుసభలో 48 (సి) ప్రశ్న కొనగబడిన జవాబులో స్పష్టమైన అవకాశము కేరళ వ్యాయామ డైరెక్టుకు జేరినదా? అట్లయినచో బిరుదులో నెట్టి మార్పుచేయబడెను 48 (ఎ) ప్రశ్నకు లేదు అను జవాబు యిచ్చుటకు కారణమేమి?

(డి) స్పష్టమైన ఉద్యోగము డైరెక్టు ఉద్యోగము గాక కేరళ కలయినచో స్పష్టమైన నెలకు రూ 500 వేతనము సెనేటుచేయవలసి పొందినదా?

జవాబు:—(ఎ) కేరళ వ్యాయామ డైరెక్టును నియమింపబడలేదు. కాని గవర్నమెంటు వ్యాయామవిద్య ఆర్డరులకు బట్టుగారు శిక్షావిధానము నొకటి తయారు చేయ నియమింపబడిరి.

(బి) అవసరములేదు.

(సి) శిక్షావిధానమును తయారుచేయుటయేగాక, కొంతకాలమువరకు విశ్వవిద్యాలయములో నియమించబడిన డైరెక్టుగా నియమింప సిండికేటువారి రుద్దేశించియుండిరి. అట్టి వారి రిపోర్టును హాజరుగా లేనందున ఒక్కగారు నియమింపబడిరి.

(డి) రూ 500 వేతనము 1927 ఆగస్టు సెనేటుసభలో మంజూరుచేయబడిన రూ 3,000 లో చేయున్నది కాబట్టి ప్రశ్నకుగా మంజూరుచేయ నవసరములేదు.

హార్తులుదినమున హాజరుగాకుండుట

వి. జాన్ వరూఫీస్ గారు

ప్రశ్న:—ఫిబ్రవరి 3-వ తేదిన తమ తమ కళాశాలలకు హాజరుగావలదని ఆదేశముని విద్యార్థులను ప్రోత్సహించుటలో సిండికేటు సభ్యులొరయినను వాల్టాని యుండుట సిండికేటుకు తెలియదా? అట్లయినచో, ఈ విషయముగూర్చి అధికారిత్వాన్నిచ్చిదికొనిరా లేక చర్యచేయవలెనా?

జవాబు:—సభ్యులను న్యక్తుల కార్యములను సిండికేటు న కెట్టి వాస్తవములేదు. సదరు ప్రశ్న వివరములేదు.

ఉదక మండలం

ది మాడరక్ హిందూ

హిందూ

4527

విస్తార భవనములు

రేస్ కోర్సున కెనుట. మీరు నీట్లను

ముందుగనే రిజర్వు చేసుకొనుట.

మదన కామేశ్వరిలేవ్యాము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేనాము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, కుక్కనమ్మ, అతిమాత్రము తినుటకంటే హరించి మంచి బలమును, నిర్వృద్ధిని, అంధత్వాన్ని, మంత్రమున గలిగించును. 2 డబ్బీలు నా 20 రుతులము డబ్బీలు 1-40

పాలనగంధిలేవ్యాము—రక్తమృదక్తి శ్రేష్టమయినది సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరొగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలెను. 20 రులి డబ్బీలు. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు, పేరు. 385.

పి.పి.పి. అంతుకో, ఆయుర్వేదసాజం, పెరిడేపి-నెల్లూరుజిల్లా

‘బిడ్డలను పెంచుచు, విచారం’ అన
నూ ఇంకీ ముప్పు పడక మునకు వ్రాచుచు
ఉ చి త ము.

చన్న పురి శాసనసభ

బల్లారిజిల్లా ఆర్థికసీటి విచారణసంఘము

పాఠశాలలలో వైద్యోద్యోగుల నియామకము

(నిన్నటి తేదీవాయి)

ఒక సవరణ

ఆర్యసామిఉడయగారు ప్రతిపాదనలో 16 సం. లకుబహు 14 సం.లనియు, 21 సం.లకు బహు 16 సం.లని యు చేర్చవలసినదని సవరణ నుపపాదించుటకు నోటికి నొసగి యుండిరి. అధ్యక్షుడు తన పేరును పిలవినపుడు ఉడయగారు తలచి, సవరణలో మొదటి భాగమును మాత్రమే ప్రతిపాదించిరి.

కాని ఉడయగారు తొన మొదటి భాగమును మాత్రమే ప్రతిపాదించెదనని ముందుగా దెలిపి యుండక పోవుటచే, అధ్యక్షుడు దనుమరిని నిరాకరించెను అంతట అసలు ప్రతిపాదన మైన నీ చర్చ జరిగెను.

సర్ ఎ. పాత్రోగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు ఇట్టి సాంఘిక విషయములయందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలగ చేసుకొనరాదని హెచ్చరించి, ఈ దేశమున అనేక సంఘములు అనేక ఆచారములు గలవనియు, ఈ దేశమున కులములన్నియు కాల క్రమాగతములగు ఆచారములచే పాలింపబడుచున్నవిగాని కాపనము చేత గాదనియు నుడిచిరి. సంస్కృత ప్రచారమువలన ప్రజాభిప్రాయమును మార్చవలెనని, ప్రజలను నిర్బంధించు విధానమునకు దిగరాదు. సంస్కృత ప్రచారమువలన నీ దేశమున అతిభాల్యవివాహము లింపుమింపు పూర్తిగా అంతరించెను బ్రాహ్మణులలోగూడ చాలమంది రజస్వలనంతర వివాహము లొనర్చుచున్నారు. సంఘసంస్కార ప్రచార మొ విధముగ విజయమందుచుండ వేరుగ కాపన నిర్బంధమున కవసరము గనుపించదు మదరాసులోను, మరెక్కొన్ని పట్టణములలోను కొందరు చేర సభలచేరి, తీర్మానముల గావించి, తాము దేశమున ప్రజలందరి తరపునను మాట్లాడుచున్నామని ప్రకటించిరి. నిర్బంధ కాపనముల గావించవలెనని గోరుట చాల అస్వాభ్యుతము.

ఎన్. శివరాజుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

గౌ. ఎ. వై. సి. కాంబెల్లుగారు ప్రతిపాదనపై మాటలాడుచు, ఇటీవల గర్భాదాన యెయి నిర్ణయశాసనసభలో చర్చకు వచ్చినపుడు పరస్పర ప్రతికూలతను అతికష్టమొనరించిన గాని 18 సం.ల వయస్సున నిర్ణయించుటకొప్పించరనియు, ఇప్పుడు బాలికలకు 16 వత్సరములలోపల వివాహమే చేయరాదని చెప్పిన ప్రజాభిప్రాయ మంత త్వరితముగ నూరినది డలదుట కష్టమనియు నుడిచిరి. ఇట్టి విషయములలో శాసనముల గావించినను వాని పాఠశాలలో పెట్టుట కష్టము. గర్భాదానయెయిర్ణయ శాసనముక్రింది నీ రాష్ట్రమున గత వత్సరము కొద్దుగా నొక్క కేసైనను దేబడతేదు ఇట్టి సందర్భములలో కొద్దులకు లాగి కేషించుట చాల కష్టమగు పని. నిజముగ సంస్కృత ప్రజలలో ప్రచారమొనర్చి ప్రజాభిప్రాయమును మార్చుటకు ప్రయత్నింపవలెను.

శ్రీమతి మత్తులక్ష్మిగారు విమర్శలకు ప్రత్యుత్తరమొసగిన పిమ్మట ఆర్థిక సభ్యుడు మాట్లాడుచు, తటస్థముగ నుండు రని ప్రకటించెను

అధ్యక్ష ప్రతిపాదనను వోలునకు బెట్టి అంగీకరింపబడెనని ప్రకటించెను. సభనా రంతట ఘనోరములకు తలచి.

(అధికారతరకార్యక్రమము - నిన్నటి ఫలాహారాంతరము)

నిన్నటి మధ్యాహ్నము చన్న పురి శాసనసభ్యులు ఫలాహారాంతరము సమాజీకమైనపుడు సభ కావశ్యకమై సీట్లకు సభ్యులు కౌకరియై అధిక్షాగ మాత్రమే హాజరై యుండిరి. కాంగ్రెసుపక్షములోనికెల్ల శ్రీ. జె. పి. పల్లనాగొక్కతే సభయందుండిరి. సుమారుక యరగంట సభ జరిగినపిదప సభలో కనీసము కావలసినసభ్యుల సంఖ్యయైనను లేకుండుటచే అసభ్యులు గంటను మోగింపజేయవలసినట్లును. కార్యక్రమ పట్టికపైగల యంతములు త్వరలో చర్చింపబడుటచే నాలుగు గంటలకే సభ ముగింపబడెను.

బల్లారిమండల ఆర్థికదుస్థితి

“బల్లారి జిల్లామందున్న రైతుల ఆర్థికపరిస్థితులను విచారించుటకై విచారణసంఘము నొకదానిని నియమించవలయునని యీ యాజ్ఞాసభ వారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుజేయుచున్నారు” అను తీర్మానమును అర్. నాగప్ప గొడెగూరు ఉపపాదించుచు చర్చయెడలములలోని వ్యవసాయదారులు, అందు ముఖ్యముగ బల్లారిజిల్లాలోని పజలలో, అధిక సంఖ్యాకులు రుణము, భూభాగములందు, స్వంతవ్యవసాయదారులు, కాలకుజేయు రైతులు, కూలిపనివారు అను నీ నాలుగు తెగలవారికి భూజీవనమే ఆధారమనియు, ఈ నాలుగు తెగలవారిలో పెక్కుమంది రుణగ్రస్తులే

గాని ధనయుతులు గారనియు, కూలిపనివారు ఆర్థిక దాస్యము నందు ముగిసి యున్నారనియు, రైతులు చాలివంత తివరికి కట్టకుడై తేగ యిడుముల గుడుచుచున్నారనియు, అంతచే ఈ, వ్యవసాయదారుల ఆర్థికస్థితిగతులను చక్కగా తెలిసికొని, అభివృద్ధిపథముల నూచించుటకుగా నొక విచారణసంఘమును ప్రభుత్వమువారు నియమింపవలెననియు వ్యవసాయదారుల కొసంగబడుచున్న రుణములపై వడ్డీరేట్లు చాలా అధికముగ నున్నవనియు పలికిరి

ఇందులో పల్లనాగారు సభయందు నిర్దేశపూర్వములు లేరని అధ్యక్షునకు నూచించిరి. అధ్యక్షులు గంట మోగింపజేయగ మరొకవరు సభ్యులకు దెచ్చిరి. పిదప కార్యక్రమము నడపెను.

నాగప్ప గొడుగు రికను మాట్లాడుచు భూములను ఖండ ఖండములుగ విభజించుటవలన రైతుల కపారవత్తుము వాటిల్లుచున్నదనియు, బల్లారిజిల్లాలోని ప్రజలు సుమారు గత 10 సం.లనుండి పంటలకే కాటకములచే మిక్కిలి పీడింపబడుచున్నారనియు, ఈమండలమును ముందు విచారించవలసినదిగా పలికిరి.

జి. బి. ఆర్. ఎ. ఆర్. ఆర్. గృహస్థానియందులియుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు బల్లారిజిల్లామందులి రైతుల దుస్థితి ప్రభుత్వమువారుగూడ ఎరింగియేయున్నారనియు, అనేక సంవత్సరములకుండియు ప్రభుత్వమువారు ఇరిగేషను నిర్మాణములకు తల పెట్టుచుండెనేగాని ఇంతవర కొక్క కేసైనను అమలులో పెట్టబడి యుండలేదనియు, బల్లారిమండలము కాటకముల కారకమైనదనియు, ఈ విచారణసంఘమువలన కొంత లాభము గలుగ గలదనియు పలికిరి.

సి. గోపాల మూర్తి. జె. పి. పల్లనాగార్లు ఉపపాదనను బలపరచిరి. సర్ పి. సి. పాత్రోగారు తీర్మానము వాళ్ల పించుచు తమ గంజాము మండలము గూడ ఇరిగేషనువిషయములో చాలా వెనుకబడియున్నదని పలికిరి.

అధ్యక్షులు—గంజామండల విషయమును ముచ్చటించుటకు గౌ. సభ్యుడు మరొక యవకాశమును గైకొనవచ్చును.

సర్ పాత్రోగారు మరల మాట్లాడుచు బల్లారిమండలముకంటెను అసంతృప్తి ప్రికరముగ గంజాము మండలముమండలములును ఈతీర్మానమునందు కేర్పబడియుండ లేదనిరి. విచారణ నియామకమువిషయమై సిద్ధాంతపూర్వకముగ ఎంత చక్కగ నున్నను ఆచరణయందు దెప్పియో ప్రతిబంధకములు గలవని పలికిరి. జిల్లాయందు దేయభాగములను పరిక్షింపవలయునో నిర్ణయించుట దుస్సాధ్యము. రైతులు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన సంఘమునకు యథార్థ స్థితిగతుల దెలుపరు. అనువ్యాగీ యసంఘము లనేకము లిట్టివనిని గావించుచున్నవి. కావున అట్టి సంఘములను ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహించి వారిచే నీ పనిని చేయింపవలెనని అని పలికిరి.

గౌ. రివెన్యూమంబరుగారు సమాధానమొసంగుచు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడుసంఘమువలన గలుగుచిక్కులను పాత్రోగారు వివరించిన యెవ్వారనియు, అట్టి విచారణ సంఘమువలన నియమితకాలములో తృప్తిరయున ఫలితము గలుగజాలదనియు ప్రభుత్వమువారు బల్లారిజిల్లాలోని ఇరిగేషను పనులవిషయములో అనుకూలముగ విచారింపగల రని పలికిరి.

శ్రీ పి. రంగనాథ ముదలియ్యగారు బల్లారి జిల్లామొక్క దరిద్రస్థితి నిర్దిష్టపాదాంశమునయు, ఇరిగేషను స్కీములు కొన్ని భాగములకే తప్ప జిల్లా అంతటికిని ఉపయోగపడ జాలవనియు, బొంబయ రాష్ట్రమునందువలె ఇచ్చటను రైతులకు ఆర్థికసౌకర్యముల గల్గించవలెనని పలికిరి.

పిదప ఉపపాదన వోలుకు పెట్టబడి పీకియెను.

పాఠశాలలలో వైద్యోద్యోగులు

ప్రభుత్వమువారిచేత తేక స్థానిక సంఘములచేత పోషింపబడుచుండు పాఠశాలల కకాశాల లన్నిటిలోను శారీరకశాస్త్రము, ఆరోగ్యశాస్త్రములు బోధించుటకును, వైద్యపరీక్ష కేర వ్యాధియొనెక్కువలకు నేర్పుటకును వైద్యశాఖోద్యోగుల నియమింపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు గావించుచున్నారు.

పి. సి. పెట్టిగారు ప్రతిపాదననుపపాదించుచు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న వైద్యపరీక్ష ఏమాత్రము ఉపయోగకరముగ లేదనియు, స్వతంత్రులకు వైద్యోద్యోగుల నియమలకు నియమింపవలెననియు విద్యార్థులు లింగిపాఠశాలలకుండును ముందుగ తమ యారోగ్యము, కేరీరపాఠశాలవిషయము నేర్చుకొనవలెను గావున విద్యాలయములందు ఉపాధ్యాయ ఎద్దములో వైద్యోద్యోగి నొకరిని నియమించుట అవశ్యకమని పలికిరి.

వి. వి. మునిసామి పిట్లగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు సమాధాన ముసంగుచు నెకం దరి పాఠశాలలందు చాలభాగము స్థానిక సంఘముల యధికారముక్రిందిను. ఇతర ఏజన్సీల అధికారములో నున్నవనియు, పాఠశాలలలో కేరీరవ్యాధియొనెక్కువలకు వైద్యోద్యోగులను నియమించు విషయములో ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రయత్నముల జేయగలరనియు విషయములను అన్ని పాఠశాలలో గలపుటకష్టమని అన్ని విషయముల ప్రభుత్వమువారు విచారింప గలరని పలికిరి. మంత్రిగారి వాగ్దానముపై తీర్మానముపసంహరించు శాసనబడెను.

“మేము స్వయముగ ధిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లందు మీకు ఎక్కువ లాభము కలుగును.” 4359

బోగిలాల్ మంగల్ జీ/ఎంజ్ కో,

89 సాలవీది, పాల్వంచు, మద్రాస్.

“వినుకొండ తాలూకా నీటివనతులు”

“గుంటూరు మండలములోని వినుకొండ తాలూకాలోని దొండపాడు చెరువునకు కొంతలేరువద్దనుండి నీటిని ప్రసరింపజేయుకావలసిన స్కీముయొక్క విచారణను వెంబనే గావించి, లేదని తీర్మానముగాను వెలువర్చుచుండు కాంక్షను చేయవలసినదిగ” జి||బి|| సి. సి. యతిరాజులు వాయుడుగారు పపాదించుచు గుంటూరు జిల్లాలో కేలదరిద్రస్థితియందున్న తాలూకాలలో వినుకొండ తాలూకా యొక్క నీటిమరియు, తీర్మానమునందు వివరించిన స్కీమును అమలులో పెట్టిననాని గైదుజేల ఎకరముల సాగుబడి జరుగగలదనియు, గౌ. రివెన్యూ మంబరుగారు జిల్లా పరిస్థితుల నెంగుదురనియు పలికిరి.

శ్రీ బెజనాది రామచంద్రా రెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మైనరు ఇరిగేషను చెరువుల విషయములో అభివృద్ధి జరిగియుండలేదనియు, తీర్మానములో నూచింపబడిన స్కీము లాభదాయకమైనదనియు పలికిరి.

ప్రభుత్వము—రివియమును విచారింపదమని గౌ. రివెన్యూమంబరుగారు వాగ్దానము గావించి, యెవ తీర్మానము పసంహరించుకొనబడెను.

పిదప నాలుగు గంటలకే సభ ముగిసెను.

మదరాసు శాసన నిర్ణయసభ

విశ్వకర్మసంఘ ప్రాతినిధ్యము

శ్రీయతి బెజనాది రామచంద్రారెడ్డి బి. ఏ., ఎం. ఎల్. సి గారు ది 27-2-1928 సంగ్రహము తేదిని యాక్రింది ప్రశ్నలను మదరాసు చట్టసభయందు దడిగివారు.

ప్రశ్నలు
గౌ. రివెన్యూ సభ్యుడు దయయుంచి యాక్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పవలయును.

(ఏ) 1928, 1926, సం.లములలో యేర్పాటు చేయబడిన శాసనసభయందు దొరతనమువారు విశ్వకర్మ సంఘమున కేల ప్రాతినిధ్యమును దయచేయుండలేదు?

(బి) చట్టసభయందు భారీ తేర్పులతో విశ్వకర్మ విషయమును గూర్చి యోచింపబడునని దొరతనమువారు 1928 సం.లములో వాగ్దాన మొనర్చియున్నారా?

(సి) మి|| రా|| రా|| శ్రీ పండిత గాజుల రామయ్యగారిని శాసనసభయందు దొక సభ్యునిగ నామింపవలయునని తూర్పుగోదావరి జిల్లామండలియు, ఇతరజిల్లాలమండలియు 1928, 1926, సంవత్సరములలో మహజర్జీలును బహిరంగ విజ్ఞాపనపత్రికలును దొరతనమువారి కందచేయబడినవా?

(డి) ఆపేరును జిల్లాకలెక్టరు సిఫార్సు చేసియుండెనా?

(ఇ) సి. డి. ప్రశ్నల కనుకూలసమాధానము తేర్పులతో వానిపై దొరతనమువారు తీసికొనిన లేదా తీసికొనదలచిన చర్యయే?

ఉత్తరములు
దొరతనమువారికి పంపబడిన విజ్ఞాపనపత్రికలన్నియు సావధానముగ యోచింపబడినవి. (బి) వాక్యమునందలి వాగ్దానమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి జ్ఞప్తిలేదు. నామింపవలయును ఘనతపాదించిన గవర్నరుగారి చిత్రింపబడిన వాగ్దానవిషయము.

బీజ్ బండ్ సీరై బియ్యమున పిక్కుమున గట్టిపంపుటకు లోకప్రసిద్ధి జేసినది. స్వచ్ఛమందుగాని మాత్రముతోగాని పిక్కుము స్థితికి మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతెబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో సరములకు బలము నిచ్చి సంతోషమును అనుభవించునట్లు చేసి సంతానంతులుజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రల సీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జ్ వేరు ఆర్యవైద్యశ్రమం, 1159-1127 3. బెరాగిమతం పిథి, మదరాసు.

భగవద్గీతాసాధికారులు అస్పృశ్యులను శిక్షించుట

ఇది నిజమేయగునా?

“వ్యాధిగ్రస్తాంశులలో భగవత్ సంతాపము నొక సంతాపముగాను, దానికే సోలస పట్టాము రాజధానిపట్టాము. అది మంచి ఆస్తిగలదేమైన ప్రజలకు. సంతాపాధిపతి హింసాను రాజులందఱును విజ్ఞానసంపన్నుడై యున్నాడు ఈ సంతాపమును జూపించుటకు వారిలో మోపునంది రాజపుత్రులు, వానరములు, బ్రాహ్మణులు నను ఆగ్రహములవారు కోరికలను మన్నింపి అంత్యవర్తముల వారుగూడ కొందరు కలరు. ఇది నిజమైతేయని నియమింపబడుచున్నాడు. కోరికలను వ్యవసాయమే ముఖ్యమై యుండినను హింసాసంఘము ఇలన వారు చాలకష్టములకు పాలుచేయబడుచున్నార. బండచాకిరి కన్నటికిని ఆగ్రహములవారు కోరికలను నియమించెదరు. పీడికి కలుగుచున్న యిబ్బందుల విషయము ఆగ్రహములవారు తెలియగా సిగ్గు ఆగ్రహములవారు తమ ప్రచారముల సాంప్రాదమునకు పంపి అస్పృశ్యులకు శుద్ధిసంస్కారము గావించి యజ్ఞోపవీతుల నొసంగి కోరికలను వ్యవసాయమై చేయుచున్నార. వ్యవసాయము వైశ్యులవృత్తియని కాస్త్రముల మున్నదిగాన కీరి వైశ్యులని ఆగ్రహములవారు నిర్ణయించిరి. కీరీతిగా శుద్ధిసంస్కారము జరిగినప్పటినుండి యు అస్పృశ్యుల మర్మభావమును మాంసభక్షిగామును త్యజించిరి. అమృతులని యిప్పుడ పిలువబడుచు వారుగట్టి అందోళనము ప్రారంభించిరి. ఆగ్రహములవారి కిది ప్రాణాంతకము గలుగె యాకోరికలు మన్నింపవారు యజ్ఞోపవీతులవలన కష్టముగాన వారు కేసుచేరి. అకేసును సంతాపాధిపతియే 1928 జనవరి 6 వ తేదీని విచారించెను. ముద్రాయాలు పది మందియొందిరి. వాదించుటకు వారి కెట్టిఅవకాశమును యిచ్చు లేదు ఆగ్రహములవారి పంపియు గూడ ఆనాడవలసే యుండెను. ఆగ్రహముల సాంప్రదాయమును తెలుపుట కతని కిగూడ నెట్టి అవకాశమునియ్యలేదు. కోరికలు మన్నింపవారు జన్మిచులను ధరించుట అనుభవముగావచ్చుచున్న సదాచారమునకు విరుద్ధము అనుకూలమున సంతాపాధిపతి మరునాడు 7-1-28 వ తేదీని పదిమందికిని చెరి ఆరునెలలు కారాగృహ వాసవిధియును చెరి 200 రూపాయలు జాల్యనాయకుని విధించెను. జన్మిచులను తీసివేయవలెనని వారినిపుడు చెరసాలలో నిర్బంధించుచున్నారనిగూడ తెలియుచున్నది” అని న్యాయదీక్షితుల అగ్రహముల అధ్యక్షుడు శాకుంతలరావు.

“ఈ వార్తను నేను నమ్మజాలనున్నాను. కోరికలు నిమ్మకాయలుకాదు. పీడిని అస్పృశ్యులలో చేర్చవలెను. వ్యవసాయమే సారి వృత్తియైనచో వారికి స్వంతభూములుండి ఆధునులలో వారి స్వయముగా వ్యవసాయముచేయుచున్నచో వారు జన్మిచులననే వైశ్యులగుదురు. జన్మిచులను ధరించుటకు వైశ్యులకు చాక్షుగలదు. నిజముగా నట్టి సాక్షు వారికి తేగ్రను కొనినను వారు జంభ్యులను దరించి వ్యాయ కాస్త్రము ప్రకారము కీర్తించును సేవకునని సేవపుదురు యెచుచుగూడనియింపలేదు. వారు వాదించుటకు వారి కవకాశ మిచ్చుకవాపుట మరొక అనుచు నిచారణమునొక ప్రహసనముకావలసి వానికట్టి వాడుకలను విధించుట నిజమేయైనచో నట్టి అధికారులు అలంకారముగా వారి జంభ్యులను తీసివేసిననుగూడ ఆశ్చర్యముచేపడవలసింది. యీ వార్తను సేవకులకు అగ్రహముల అధ్యక్షుడు మరొకరిని విద్యార్థులగుడ తెలుపవలసిని కోరినందున సంతాపాధికారులుగూడతమ అభిప్రాయములను వ్యాఖ్యానించెను. (మొక. గాంధీ ఎం.ఎం.సి. యా. 22-3-28)

Before Insuring Your Life
Please see the **advantages and Liberal Conditions** offered by:
The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd., Bangalore.
Next drawing of Bonds for loans
Comes on 31st July. 28.
Please apply for prospectus & Agency terms to
V. RANGASAMY Esq.B.A.B.L.F.C.I.
Secretary, Asiatic Buildings, Bangalore City.
“Or”
Messrs. P. K. RAU & Sons,
980 Chief Agents, Madras Presy.
33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ మార్చి నెల 28-వ తేదీ బుధవారము

మట్టిజేల్లాలు	అగ్రహములలో	అగ్రహములలో	అగ్రహములలో	అగ్రహములలో	అగ్రహములలో
	గ్రా. 24	గ్రా. 25	గ్రా. 26	గ్రా. 27	గ్రా. 28
గోమార్గము	98	77	...	0.1	1.3
బాగుపట్టణం	87	76	...	0.9	0.7
రాజనాడ	89	77	...	...	0.9
మరిలపట్టణం	90	80	...	0.1	0.8
కన్నులు	101	79	...	2.0	+ 2.0
బల్లారి	99	72	0.1	1.2	+ 0.7
అసంతాపం	...	...	...	0.9	0
కడప	101	77	...	1.0	+ 0.2
నెల్లూరు	94	76	...	4.8	+ 2.9
మద్రాసు	98	75	...	2.8	+ 0.4
కడపూరు	90	75	...	8.5	+ 0.9
గుంటూరు	101	74	...	1.8	+ 0.8
కోయంబూరు	95	71	0.2	0.8	- 0.5
తిరుమనాపల్లి	100	77	...	4.1	+ 2.5
నాగపట్టణం	89	76	...	9.8	+ 6.7
చురూరు	99	78	...	1.5	+ 0.
పాంబిక్	91	81	...	7.5	+ 4.1
తిరునల్వేలి	...	...	...	6.0	+ 2.9
తిరునెల్వేలి	89	80	...	1.8	- 0.9
కొచ్చిన్	...	80	...	7.5	+ 4.2
కాలిక్టు	98	76	0.8	2.1	+ 1.2
మంగళూరు	91	80	...	1.0	+ 0.8
తెంగుళూరు	96	69	...	0.8	+ 0.1
మెరకా	81	62	...	4.0	+ 3.1
కొడైకనూరు	78	52	0.1	8.7	+ 2.7

సర్కారులు:—మరిలపట్టణములో 3 కాకినాడలో 5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. మరిలపట్టణములో రాత్రి వేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
డక్టర్:—బల్లారిలో 0.1 “వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. బల్లారికడపలో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. బల్లారిలో తక్కువ. కర్నూలు కడపలో ఎండవేడిమి 101.
కర్నూరుకు నెల్లూరులో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,
సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆరువేలయొగి విద్యార్థి ధర్మనిధి-బెజవాడ
ఈ నిధియందే బీదవిద్యార్థులకు సహాయము చేయుటను గూర్చి ఆశాచిందులకును క్రొత్తగ ఎన్నికలను జరుపుటకు నిధిని వృద్ధి పరచుటను గూర్చి యోచించుటకును 8-4-28 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు బెజవాడలో మహారాజ శ్రీ పాటిబండ్ల వెంకటరమణయ్య పంతులుగారి గృహమున ధర్మకర్తల సమావేశము జరుగును కాబట్టి ధర్మకర్తలెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు. సహాయము నపేక్షించు విద్యార్థులు దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవలయును.
బెజవాడ } గోపరాజు బ్రహ్మానందం,
24-3-28 } సహాయకార్యదర్శి.

బందరు శ్రీసమాజము : సవరణ
ఈ నెల 6 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బందరు పుర శ్రీసమాజముగూర్చి నామోద ప్రచురించుచున్నాడు. సేవ వ్రాయలేదు గావున ఈవిషయమును దుత్తికాపాతములకు విశేషకోరుచున్నాను.
చేరుకువాడ వెంకటనరసింహారావు
పుత్తికాప్రచారకసంఘములు ఒకటికడేరి పనిచేయుటకు కాస్త్రసంబంధమును ఆశేపణ అన్నవనిరి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(28-3-28)

మొజపురి దినుసులు
ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు
కాకినాడముల్లు—22 X 22 మంగిసూర్య (బి) 8-12-0
“ “ సరాసరిరకము 7-12-0
కాకినాడముల్లు—22 X 22 “మూలూరునెక్కిలు” (బి) 8-0-0
“ “ సరాసరిరకము (20 X 20) 7-6-0
కాకినాడముల్లు—22 X 22 వేరరకములు (బి) 8-4-0
“ “ సరాసరిరకములు 7-10-0
తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) 12-3-0 గాన్ 9000 (నెట్) 12-6 1702 10-4-0 ఎల్. ఎల్. 78, 8-4-0 88/888 12-12-0; జి. జి. 78 8-4; 7668 8-0; 78078 7-14; జి. 78 7-6-0.
తెలుపు వర్టింగ్స్—H. K. 62 16-12-0;

నూలు
40 నెంబరు సీమ (5 సా కట్టులు)—అక్రిక్ 5-7-0
లంబ (కొంగ) 6-13-0; చలంబ (పెసిటిక్) 6-4-0.
చలంబ (నాగకన్యక) 6-7-0 చలంబ (గుడ్) 6-9-0 చలంబ (గడ్డెంబ) 7-14-0 వచ్చుసరము (ఎల్) 7-4; కలర్ బాల్ సరకులేదు.
40 జవాక్ (చదివేనులకట్టు) నత్తరము 11-6-0
కలర్ బాల్ 10-14-0;
60 సీమ (5 సానులకట్టులు)—అక్రిక్ 14-8-0, సెనలి 15-8-0; “డెంబల్” (ఎల్) 15-6-0 రాట్టు (ఎల్) 13-0-0; దురుకారము 8-15-0 ఎల్ల గడియంబు 8-12-0
ఇత్తడిరకము—(డిట్) 287. క్రస్ నెర్ 282.
రాగిరకు సరకులేదు.

సిమెంట్ పిసా నెల:
గిల్ గోసామ్ (“వెయ్యి”) 11-12-0
జర్మన్ “నెమలి” 10-4-0

చక్కెరమూటయెక్కు ధర:
బావా “రేడి” 28-8-9 ఎక్కువ

వేరుసెనగ నూనె
“ఇంగ్లీషు బాబుధరణ”—నాగ 107 టు 109
అముదము
(విల్ డెలివరీ) 104.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-3 ధరలు
అవుతోలు (7 టు 7½) “అక్రిక్” 1-2-9, 1-3-9
“ (8 టు 8½) “ “ 1-2-0 టు 1-2-8
“ (తేలిక) “ “ 1-6-6 టు 1-6-9
“ (8½ టు 9) తెంగుళూరు 1-1-9 టు 1-2-0
“ (7 టు 7½) “ “ 1-3-3 టు 1-3-9
“ (తేలిక) “ “ 1-6-6 టు 1-7-0
“ (8 టు 8½) తెజవాట్టు 1-2-0 టు 1-2-8
“ (8½ టు 9) “ “ 1-4-4 టు 1-5-0
“ (7 టు 7½) విజయనగరము 1-3-0 టు 1-4-4
“ (6½ టు 6½) “ “ 1-5-0 టు 1-5-3
“ (7 టు 7½) పురాన 1-4-6 టు 1-4-9
నెట్తోలు 0-12-0 టు 0-12-9
గజమాడతోలు 1-3-0 టు 1-3-9
అవుమాడతోలు 1-4-0 టు 1-15-6

నరసమైన ధరలు

దయచేసి తేడే తెప్పించుడు.
బహుశరసమైన వెలుకే మేలైన కంటిగొడ్డములు స్వాభావికమైన కన్నులవలె గాంధగల్లన ట్యూబ్స్ యివ్వగలము. బహుకాలమునంది జగత్ ప్రసిద్ధి గాంచుచున్న లాకెస్సులందు మేయో, డబ్ల్యూ. ఇ. స్క్విత్ అందు కోల్ పనిచేసి అనుభవమును పొందియుండిరి. ఒకసారి ఆర్యుల యిచ్చిన మోకే తెలియగలదు.
యమ్. ఎ. చారి అండు కో.,
4311 9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వెలువడినది!

శుక్ర

త్వరపడుడు!!

వెలువడినది!!!

విభవసంవత్సరాదినంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధములనుత్కృష్టమైనది.

సర్వాంగ సుందరమై క్రొత్తతీరుననున్నది.

ఆంధ్రమహాజను లనుగ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో ఒప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి దళనరే క్లేజ కాగితములపై ముదు లొలుకునట్లు ముద్రింపబడినది. మూడురంగుల చిత్రములు అయినవి. చెన్నపురి జాతీయసభకు సంబంధించిన చిత్రములు, ఇతరాంధ్రదేశ సంఘములయు, మహాజనులయు, అఖిల భారత చిత్రములును విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి. కడపిన వెలువడినవి. జాతీయమహాసభల అధ్యక్షుల చిత్రముల అంకముగ ముద్రించి విడివిడిగావెనవి.

ఇందలి వ్యాసము నెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోడుపడగలవు. క్రింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక

విషయానుక్రమణిక

విషయానుక్రమణిక, చిత్రములు, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన, ప్రభవాబ్జనిరసనము—యు. వేంకటనరసుగారు (ప), విభవ ప్రశంస—శ్రీ లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు (ప), రాటము—సోమంచి సూర్య నారాయణశర్మగారు (గే).

౧. రాజకీయము

౪౨-వ భారతజాతీయమహాసభ-చెన్నపురి, జెండా యేను గు—మద్దిపట్ల వేంకటరమణయ్యగారు (ప), యుద్ధనివారణము—నానా జాతీయమితి—నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావుగారు, తేటగీతి-అభినం దనములు—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు (ప).

౨. సాంస్కృతికము

కవిరాజసూరికాలనిర్ణయము—ఈయూర్జి వేంకటవీరరాఘవా చార్యులుగారు, తృణకణములు—సన్నిధానము సూర్యనారాయణశా స్త్రిగారు (ప), కవితత్వముయొక్క విలువ—కవికొండల వేంకటరావు గారు, వేణుగానము—భమిడి ఉమామహేశ్వరాచార్యులుగారు (ప).

౩. నాటకము

పల్నాటి పౌరుషము—పంగనామముల రామచంద్రరావుగారు, ఉద్రేకము—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు (ప), భార్గవి—కావ్యకలానిధి, చిదంబరశాస్త్రిగారు (ప).

౪. కథలు

ఉగాదికానుకలు-3—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు, తాలీ వని—పెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు (ప), ప్రాథాపరివాజక వివా హము—వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు, దాంపత్యము-శృంగారము—ఆంధ్రవిశారద తాపీ ధర్మారావుగారు (ప), వసుబాలుడు—అడివి బాపి రాజుగారు, తుమ్మెద పెండ్లికొడుకు—జి. జాషువగారు (ప), నీలాం బరి—రాయసం వెంకటశివుడు గారు, కవిత—పువ్వాడ శేషగిరిరావు, చోడవరపు చానకిరామయ్యగార్లు (ప).

౫. చరిత్ర

శుంగకాణ్యవంశములు—ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారు, సాటి నీ కెవరమ్మ!—శ్రీజానకమ్మ, జనమంచి సీతారామస్వామిగారు (ప), అనంతపురి మండలమునందలి ఆదిమాంధ్రులు—నీరిపి ఆంజనేయులు గారు, గొలుసులబొమ్మ—వడ్డాది సుబ్బారాయణుడుగారు (ప), పూర్వ వాఙ్మయము—కిశాంబి రంగాచార్యులు, గర్భాం అప్పారావుగార్లు, గాం ధారి—గున్నే పల్లి అత్యుయింగముగారు (ప), అనంతవరతామ్రశాస నము—వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, సత్పితృ—మండలేముల వెం కటశాస్త్రిగారు (ప).

విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాజను లెల్లరు సీసంచికను స్వీకరించి దీనివలని ప్రయోజనమును బడయవగుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-4-0, కు వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజితో సహా రు. 2-4-0 లకు సీసంచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రితము లైనవి. వలసిన వారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైద్యులకు చందాదారులకు వి. పి. గా సంచికను పంపుకొను చున్నాము. అక్కజలేని చందాదారులు మాకు వెంటనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. పి, లను త్రిప్పగొట్టి మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మతిమతి ప్రార్థించుచున్నాము.

౬. నాటక కళ

ఆంధ్రనాటక కళచనము—సాతాశభేది సుబ్రహ్మణ్యకవిగారు, లోభము—వెలగపూడి దాసయ్యచౌదరిగారు (ప).

౭. మతవాద్యము—సాంఘికము

మనుస్మృతిలోని కులములు—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, పద్మనాభప్రభావము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు (ప), భావనాప్రపంచము—కొమరవోలు నాగభూషణరావుగారు (ప), వైదిక కవులు—వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, వలపు చెలమలు—శ్రీరంగం నారాయణబాబుగారు (ప), సాంఘిక కర్మకాండ సమ స్త్యలు—వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు, నీరసము నీరసము మతి నీరసంబు—పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులుగారు (ప).

౮. వైద్యము

కలరా-విషూచి—వేటూరి శంకరశాస్త్రిగారు, సత్కవి—సో మంచి వాసుదేవరావుగారు (ప), ఆరోగ్యరక్షణము—టి. రంగమన్నా రుగారు, ఉమర్ ఖయాము—ఈశ్వరుడు—ఉమర్ అలీషాగారు (ప).

౯. నైతికము

సీత సతీత్వము—కనుకర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు, ఆవేదన—కొం పెల్ల జనార్దనరావుగారు (ప).

౧౦. వ్యవసాయము

హిందూదేశవ్యవసాయాభివృద్ధి—దరిశి చెంచయ్యగారు, కృషి వలుడు—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు (ప).

౧౧. సంగీతము

సంగీతము-స్వరావళి—మిజమూరి నరాహరసింహాచార్యులు గారు, మతస్వీకృతి—శ్రీ. శ్రీనివాసరావుగారు (ప), మాగాధి—బసవరాజు అప్పారావుగారు (గే).

౧౨. ప్రశస్తికము

దీపావళిపండుగను సార్థకపఱుచు పెట్టు?—ముడుంబ నరసింహా చార్యులుగారు, వివేకోపాసన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామిగారు (ప), లైంగికవాసన—పాఠనంది జగన్నాథస్వామిగారు, ఒకనాడు—వెలువోలు సీతారామయ్య చౌదరిగారు (ప), కీ. శే. శ్రీమాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు—మం. పుర్రుతోత్తమశర్మగారు, శ్రీ శేషాదీరమ ణకపులు, వెమ్మరాజు లక్ష్మీపతిగార్లు, కవితత్వము చిత్రలేఖనము—కాశీ భట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, కీ. శే. ది. బ. డాక్టరు శ్రీకిశాంబి రామా నుజాచార్యస్మృతి—దూసి రామమూర్తిశాస్త్రిగారు (ప), కీ. శే. పాపు లూరు శ్రీరామలుగారు, స్వస్థమూర్తి—ప్రతివాది భయంకరం రంగాచార్యులుగారు, ప్రభవసంవత్సరవిశేషములు.

మేనేజరు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబురెట్టివిధి, మద్రాసు.

ప్రకటన

కేరళదినము శ్రీరామనవమి యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

1928-వ సం॥ మార్చి 28-వ తది బుధవారము

సైమను కమిషను:

సస్టి మెంటరీ గ్రాంటు

శాసనసభ

భారత శాసనసభ ముగియుచున్న సమయమున, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సైమను కమిషనుకొర కిదివరకు ఖర్చుపెట్టిన సామూహిక త్రము సస్టి మెంటరీ డిమాండును ప్రవేశపెట్టుట విచిత్రముగ దోషక మానదు. ప్రతికూలపక్షములస్థానములు దాదాపు ఖాళీగనుండెను. కాంగ్రెసుపక్షమువారు, సస్టి మెంటరీ డిమాండు వోటింగునందు పాల్గొనరని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు చెప్పుచు, సహేతుకముగ ముచ్చటించిరి. ఇంతకు పూర్వము భారత శాసనసభవారు సైమను కమిషనుతో తమకు బనిలేదని రెండుమార్లు స్పష్టముగ చెలిపిరి. కడచిన మాసమున కమిషనుపట్ల అవిశ్వాసతీర్మానము గావింపబడెను. ఈ మాసమున, రాజ్యపు సంవత్సరమునకు కమిషనుకగు ఖర్చులను భారత శాసనసభవారు నిరాకరించిరి. సైమను కమిషను బహిష్కారసిద్ధాంతమును వీరిటుల రెండు పర్యాయములు స్థిరపరచిరి. శాసనసభవారి అభిప్రాయము సస్టి మెంటరీ డిమాండు మూలమున మారెనని చెప్పటకీకమిషను వీలులేదని, నెహ్రూగారు విశదీకరించిరి. నెహ్రూగారు సూచించినటుల బడ్జెట్టు డిమాండు స్వభావము వేరు, సస్టి మెంటరీ గ్రాంటు స్వభావము వేరనుటకు సందియములేదు రెంటికని సంబంధమే లేదు. వెనుకటి తీర్మానములు నిలిచియే యుండుననియు, అందుచే మరెయిదవారినమస్యను చర్చించుటకు తాము పాల్పడజాలమనియు, పూర్వ సిద్ధాంతమున కెట్టి భంగము వాటిల్లజాల దనియు, నెహ్రూగారు చెప్పిన హేతువాదము సమంజసముగ నున్నది.

భారత శాసనసభాధ్యక్షు లగు పటేలుగారు నెహ్రూగారి వాదము సంగీకరించి వెనుకటి తీర్మానములను సస్టి మెంటరీ గ్రాంటు కదలింపజాలదనియు భారత శాసన సభాభిప్రాయ మిదివరకే విదితమయ్యె ననియు రూఢిపరచిరి. పటేలుగారి నిర్ణయము అధికారాభిమానుల కెంతయు ఆశాభంగము కలిగింపకమానదు. కాని ఇది సరియైన నిర్ణయ మని పాల్గొంటుంటే సాంప్రదాయముల నెరిగినవారెల్లరకును దోషగలదు. సస్టి మెంటరీ గ్రాంటును శాసన

సభవారు నిరాకరించినను ప్రభుత్వమువారు దానిని సర్దిపై జేయగల రని తెలిసిననంగతియే. ప్రజాప్రతినిధుల ముఖ్యోద్దేశ్యము బహిష్కారసిద్ధాంతమును ప్రభువరచుటయే యగుటచే పటేలుగారి రూలింగు దానిని సఫలపరచినది. సంవత్సరములోపల భారత శాసనసభవారు సెలెక్టు కమిటీని ఎన్నికొన వీలుండదు. ప్రభుత్వమువారు సెలెక్టు కమిటీని నామినేటు జేసి జేయవచ్చును. అట్టితరీ భారత శాసనసభవారి తీర్మానమును ధిక్కరించు బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిపై నిలిచియుండును. ప్రభుత్వము నియమించు సెలెక్టు కమిటీతో శాసనసభ కెట్టి సంబంధ ముండదు. దీనిని ప్రజ లేమాత్రము గౌరవింపజాలరు. ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నమును మానివైచుచో సెలెక్టు కమిటీతో బనిలేకుండు కమిషనువారు తమపనులను నిర్వహించుకొనవచ్చును. ఎవరు తోడ్పడినను తోడ్పడకున్నను తమ కార్యములను తాము నెరవేర్చుకొందుమని సైమను గారిదివరకే ప్రకటించిరి!

విచారణబాధ్యత నంతను వారే వహింపనిండు. డిల్లీలో సైమను గారి సగిన కడపటిసందేశమునందు, తా మిదివరకు ప్రకటించిన సౌకర్యముల కన్నను ఎక్కుడు సౌకర్యములను హిందూదేశమున కొనగజాలమని స్పష్టముగ చెలిపినందులకు సంతసింపవచ్చును. రిస్పాంసీవు సహకారవాదుల కింకను ఆశయమయినను మిగిలియున్న యెడల అది యితటితో దొలగిపోగలదు. రాజప్రతినిధి గారికి సైమను గారు వ్రాసిన లేఖబట్టి, వారు వరుసగ జారిపోయెదరని, భారతీయులు కొందరు తలచిరట. కాని, సైమను గారింతకన్నను లొంగిపోరట. ఇది వరకే గరిష్ఠ సౌకర్యములు సూచింపబడెనట. సైమను గారికిని ఇండియా మంత్రిగారికిని మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నటుల, వార్తలు వెలువడినవి. వీనిని బట్టి సైమను గారు మరికొన్ని సౌకర్యముల నొసగెదరని తలంపబడెను. కాని ఇండియా మంత్రిగారు, సైమను గారి నింకను లొంగిపోవలదని కోరినటుల స్పష్టమగుచున్నది. అధికారవర్గమువారి వలె, సైమను కమిషనువారికిని ప్రతిష్ఠయే ముఖ్యమని తోచుచున్నది. భారతీయుల నిశ్చయము క్రమక్రమముగ నడలిపోవునని సైమను గారు భావించుచున్నారు. అందుచేతనే "వేచిచూడు"డని యడుగుచున్నారు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున భారతీయనిశ్చయము ఏమాత్రము నడలకుండ జూడవలయును. సైమను కమిషనువారు రెంత దృఢనిశ్చయము జూపుచున్నారో, హిందూదేశమును అంతటి దృఢనిశ్చయము గనబఱచుట ముఖ్యవశ్యకము.

చింతామణి బోలు మిత వాదనాయకులు గూడ నిట్టి హెచ్చరికనే గావించుచున్నారు. భారత శాసనసభలో పటేలుగారు అనుకూలముగ రూలింగు నియ్యకపోయినచో, శాసనసభాగౌరవమునకు భంగము వాటిల్లెడిది. అధికారసభ్యులు తుదివరకు తమ స్థానములలో నిలిచియుండ, ప్రజాప్రతినిధులు చివరరోజులలో నేల వెడలిపోవలయునో తెలియదు. అనధికారసభ్యులు వెడలినపుడే, అధికారసభ్యులు తమ పంతమును నెరవేర్చుకొనుట మామూలయినది. లాలా లజపతిరాయగారు వెనుక నొకమార్లు ప్రజాప్రతినిధుల డిమాండును నిరసించి యుండిరి. ప్రజాప్రతినిధులు డిల్లీలో నుండక వెడలిపోవుచో, అందుకు తాము బాధ్యులము గామని,

గ్రహంగారు చెప్పినవాక్యములందు సత్యము గలదు. ఇక్కముందునుండి యెనను ప్రజాప్రతినిధులు అలుపు జెందక, శాసనసభ ముగియువరకు తమధర్మమును శ్రద్ధతో నెరవేర్చుట యవసరము. ఈ సమయమున, ఒక్కొక్కవోటుకు ఎంతవిలువ యుండునో తెలుప నక్కరలేదు. అట్టి సమయమున ఎవరి త్రోవన వారు వెడలుట తంతవ్యము గాజాలదు. శాసనసభల వెలుపల, బహిష్కారప్రచారము బాగుగ జరుగవలయును. బహిష్కార వాతావరణము దేశమందంతటను వ్యాపింపవలయును. అక్టోబరు నెలలో సైమను కమిషనును పంపవసరములేదని ఇంగ్లండుకు దోచునటుల జేయవలయును.

ఇందుకుగాను, ప్రజాశక్తిని బలపరచుచుండవలయును. ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసమును పురికొల్ప వలయును. స్వరాజ్య నిర్మాణ ప్రయత్నముచేయుకుగ సాగవలయును. లేనియెడల దేశమునందు జనించిన నూతనోత్సాహము బుద్బుద్ధప్రాయమై అణగిపోగలదు. ప్రజాశక్తి ఆధారభూతముగ నున్నగాని శాసనసభలలో జరుగు తీర్మానములవలన ప్రయోజన ముండదని తెలిసినవిషయమే. సైమను గారు సహకారభావము పెరుగుచున్న దని చాటుచున్నారు. పాశ్చాత్య ప్రాచ్య ప్రపంచములకు హిందూదేశమునందే సఖ్యము గుదురునని సైమను గారు రాశించుచున్నారు. కాని ఇంగ్లండు తన ప్రస్తుత దృక్పథమును మార్చుకొనసంతవరకు సైమను గారి కోర్కె నెరవేరజాలదు. సరిసమానుల మధ్యనే సఖ్యము బలపడగలదు. హిందూదేశమును పరాధీనముగ నుంచి ఇంగ్లండు ఆజ్ఞల కెల్లను ఇండియా తలయొగ్గవలెనని శాసించుచుండు సంతవరకు ఉభయ దేశములమధ్య ప్రేమభావము ప్రబల జాలదు. హిందూదేశము తన శక్తిహీనత వలన బహిష్కారమును వదలుకొనినను అయ్యది ఇంగ్లండుకు గాని సైమను గారికిగాని విజయ మని పించుకొనదు. హిందూదేశప్రేమ నిందుమూలమున ఇంగ్లండు చూరగొనజాలదు. హిందూదేశహృదయము మాత్రము బహిష్కారమువంకకే మరలుచుండును. అందుచే సైమను గారు సఖ్యము నాశించుచో హిందూదేశము కమిషనును బహిష్కరించుచున్నదని బ్రటిషువారికి చెప్పి రౌండుటేబిలు సమావేశము నేర్పాటు జేయగోరుట వివేకము. లేనియెడల వీరు ఇంగ్లండుకుగాని హిందూదేశమునకుగాని మేలు సలుపజాలరు.

లా మెంటరీ : ది. బ.
కృష్ణనాయరుగారి నియామకము

జస్తిసుపక్షనాయకులలో నొకరగు ది. బ. కృష్ణనాయరుగారు, మద్రాసు ప్రభుత్వమున నొక మెంబరుగ నియమింపబడిరి. ఎటులయిన నేమి సర్ పానగల్గారి పూర్వము నెగ్గెను. జస్తిసుపక్షము వారు మంత్రివర్గము పట్ల జూపిన వైఖరికి కారణము బాగుగ వ్యక్తమగుచున్నది. బ్రాహ్మణ నొకరిని మంత్రి వర్గము లోనికి దీసికొనుటయు, లామెంటరీ పదవిని జస్తిసుపక్షప్రముఖున కిచ్చుటయు జరిగినవి. బేరము బాగుగ కుదిరినది. కోయంబత్తూరు తీర్మానములు గాలికెగిరిపోయినవి. విశ్వాస రాహిత్యతీర్మాన మోడిపోయినవిచ్చుట, సైమను

కమిషను ప్రశ్నకును యీ తీర్మానమునకును సంబంధములేదని, సర్ పానగల్ గారును, ది. బ. కృష్ణనాయుగారును చెలిపిరి. బహిష్కార తీర్మానము సంగీకరించిన, కృష్ణనాయుగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యుడుగ బనిచేయునపుడు, కమిషనుకు తోడ్పడి తీరవలయుగద. స్వలాభముముందర, యిట్టి తీర్మానము లొకలెక్కయో? స్వపరిపాలనము లభించువరకు రాష్ట్రపరిపాలనమునందు పాల్గొనగూడదను కోయంబత్తూరు తీర్మాన మొక చిత్తుకాగితపు ముక్క యయినది. డాక్టరు వరదరాజుల నాయుడు గారు చెప్పినట్లు, లామెంబరుపదవి నాయుగారికి లభించినమాత్రాన, ప్రజలకుగలుగులాభ మెద్దియు నుండజాలదు. ప్రతిజ్ఞాభంగముమాత్రము జరిగి, జస్టిసుపక్షపుకీర్తి పూర్తిగ నడుగంటును. ప్రస్తుత సమయమున, వివిధపక్షములలోనిస్వార్థపరులు పక్ష శిక్షణము సత్రికమించి, పక్షములను బలహీనపరచుచున్నారు. ఇట్టివారిచర్యలు, అధికారవర్గమునకు సంతసము నింపుట వింతగాదు. జస్టిసుపక్షనాయకులే, ప్రతిజ్ఞాభంగమునకు తోడ్పడుచున్నపుడు అనుచరు లేమి చేయగలరు? అందుచే ప్రతికూలపక్ష ధర్మములకు భంగము కలుగేకుండుటకు, తగిన ఏర్పాటుల గావించనిచో, వ్యక్తులు స్వపక్షమును ధిక్కరించి అధికారులతో చేతుల గలిపి దేశగౌరవమును నీటగలుపుట సహజము. జస్టిసు పక్షనాయకు లగు సర్ పానగల్ గారి కముందు ఇటు మంత్రులను అటు కార్యనిర్వాహకవర్గమునుగూడ నడుపవలగును. ఇట్టి హ్యూహములు తాత్కాలిక లాభము గలిగించినను ప్రజలిట్టి ఎత్తులను నిరసింపకమానరు. ది. బ. కృష్ణనాయుగారిపై వ్యక్తిపరముగ మా కెట్టి యాక్షేపణలేదు. వీరు తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందు దివానుగ పనిచేసి యుండిరి. మదరాసు శాసనసభలో సంస్కరణములకు ముందును పిమ్మటను గూడ వీరు విశేషానుభవము గడించిరి. వీరు మలబారు రయి తులపట్ల విశేషాభిమానము జూపియుండిరి. నారాయణమీననుగారి విడుదల విషయమై వీరు అనేక మార్లు పట్టుదలతో ప్రసంగించి యుండిరి. ఇట్టివిషయములందు వీరికముందెటుల మెలగెదరో ముందుగాని తెలియదు. కోయంబత్తూరు తీర్మానముల సంగతి యటుండ, సైమనుకమిషను బహిష్కారధర్మము సంగతి యటుండ, మరియొక సంగతినిగూడ గమనింపవచ్చును. ఇంతకుపూర్వము లామెంబరుగ నియమింపబడిన టి. ఆర్. వెంకట్రామ శాస్త్రిగారికి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మున్నగుశాఖలు తగ్గింపబడెను. వారితో నీ విషయమై యోచించి యుండలేదు. ఏల తగ్గింపవలసి వచ్చెనో ప్రభుత్వమువారు చెలుపలేదు. అందుచే లామెంబరుగౌరవమును కాపాడుటకు వెంకట్రామశాస్త్రిగారు రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. లామెంబరుకు పూర్వగౌరవము, సోనగ సంతవరకు ఇతరు లాస్థాన మాక్రమించుట పాడిగానేరదు. జస్టిసుపక్షమువారు మంత్రీవర్గమున లేకున్నను, మంత్రులు వీరిపై నాధారపడుటచేతను, మంత్రులనియామకమునకు వీరు కారణభూతులగుట చేతను, మంత్రులవెనుక వీరే యధికారముననున్నట్లుల ఎంచవచ్చును. కొంతకాలమునకు వీరే ఆపదపుల నాక్రమింపకమానరు. లామెంబరు పదవిని హోంమెంబరు పదవిని జస్టిసుపక్షసభ్యులొకమించి

యుండుటచే, రిజర్వడుశాఖయు వీరివశమునందున్నదనియే చెప్పవచ్చును. ప్రతిము చెడినను, ఫలము దక్కినది.

స్వలాభము

నౌకాదళమును తగ్గించుటకు అమెరికావారిదివరకు కొన్ని సూచనల గావింపగ, తమసామ్రాజ్యము చాల విస్తీర్ణమయినదనియు, వాణిజ్యరక్షణ కొరకు క్రూయిజరుల సంఖ్యలను తగ్గింప వీలు లేదనియు, ఇంగ్లండు చెప్పటచే, మూడుజాతుల సమావేశము నిష్ఫలమయ్యెను. ఆనందర్భముననే సెసిలప్రభువు మంత్రీపదవికి రాజీనామానిచ్చెను. ఈమెండను ప్రభువుగారిపుడు మరల కొన్ని సూచనల గావించిరి. క్రొత్త యుద్ధనౌకలను ముప్పదివేల టన్నులకు మించి నిర్మింపరాదనియు, ఫిరంగుల పెడల్పును 16 అంగుళములనుండి 13 $\frac{1}{2}$ వరకు తగ్గింపవలయుననియు, ప్రస్తుతపు పెద్ద నౌకల జీవితమును ఇరువది సంవత్సరములనుండి ఇరువదియారు సంవత్సరములకు పెంచవలయు ననియు, ఈ సూచనలు తెలుపుచున్నవి. ఇవి బ్రిటీషువారికే ఎక్కువగ లాభించినవి, అమెరికావారిభిప్రాయపడుచున్నారు. బ్రిటీషు స్వలాభమున కివి యుపయోగించునని, జపాను మంత్రీ చెలిపెను. ఇంగ్లండుది, కడుపునొసిన బేరము. ఇదివరకే, ఇంగ్లండుకు పెద్ద నౌకలు విశేషముగ గలవు. వానిని తగ్గింప వీలులేకుండ, ఇరువదేండ్ల గడువు ఇరువదియారేండ్లకు పెంచబడును. ముందు నిర్మింపబోయే నౌకలకే కుపేక్షను గారి నియమములు వర్తించును. అందుచే, నౌకల సంఖ్యను బెంచుకొనుచున్న అమెరికా కిందువలన నష్టము గలుగును. ఎవరిలాభమున కనుగుణముగ వారు ఏర్పాటులను సూచించుచు, లోకకళ్యాణమును పాటించనంతవరకు, నౌకలవిషయమైగాని, ఇతర యుద్ధచరికముల విషయమున గాని యెడంబడిక గుదురజాలదు.

నిమ్నజాతులు : నామినేటెడు సభ్యులు

నిమ్నజాతులకు వారినండి నియమింపబడిన నామినేటెడు సభ్యులే ప్రతికూలు రగుచున్నారు. సుంద్రు వెంకయ్యగారు నిమ్నజాతులకు నీటివనతుల సోనగవలయునని ప్రతిపాదించగ, ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము నెదిరించిరి. నామినేటెడు సభ్యులలో పలువురు తటస్థులుగ నుండవలసివచ్చెను. నిమ్నజాతులప్రతినిధు లగు శివరాజగురుస్వామి, మునుస్వామిపిళ్ల, గంగాధరశివ, శ్రీనివాసను, ప్రేమయ్యగార్లు తటస్థులుగ నుండుట నామినేషను ఫలితము తప్ప వేరేగాదు. వెంకయ్యగారి తీర్మానమునకు సహజానందస్వామిగారనుకూలముగ వోటు జేసిరి. జస్టిసుపక్షమువారు గూడ వ్యతిరేకముగ వోటుజేయుటబట్టి వారి నిమ్నజాత్యభిమానము ఎంత కృత్రిమమో యూహింపవచ్చును. మద్రాసు ద్రావిడ మహాజన సభవారు ఇటీవల మద్యపాననిషేధము పనికిరాదని వోటుజేసిన మదరాసు శాసనసభ్యుల చర్యను నిరసించుచు తీర్మానించిరి. ఉన్నతోద్యోగములందు భారతీయులను నియమించుట పనికిరాదని భారతశాసనసభలో నుడివిన యం. సి. రాజాగారి దృక్పథమును గూడ వీరు ఖండించిరి. ఇకముందయినను నిమ్నజాతుల

వారు తమ ప్రతినిధులను దారికి తీసికొని రాక బోవుచో వారియభివృద్ధి కుంటుపడక మానదు.

కెనడా : ఈజిప్టు ఒడంబడిక

ఈజిప్టు ఒడంబడికను కెనడా యంగీకరించునాయని, అక్కడీ పార్లమెంటుసభలో నడుగగ, మిలిటరీ ఒడంబడిక లుండుటచే, కెనడా పార్లమెంటుసభ యంగీకరింపజాలదని, ప్రధానమంత్రి యగు మెకెంజీ గారు నుడివీరి. ఇంగ్లండు ఎటుల జెప్పిన, అధినివేశరాజ్యము లెటుల నడిచెడిదనములు గడచెనని, స్పష్టమగుచున్నది. ఇంగ్లండు యుద్ధములో దిగుచో, తటస్థముగ నుండుటకు దక్షిణాఫ్రికాకు హక్కు కలదని, హర్జిగాజ్ గారు మరెయొకమాను హెచ్చరించిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యభారముపైన గాని అధినివేశరాజ్యములు ఇంగ్లండుకు తోడ్పడవనియు సామ్రాజ్యము అధినివేశరాజ్యములపై అధికారము చలాయించగూడదనియు, హర్జిగాజగారి నమ్మకము. బ్రిటీషు రాజనీతికోవిదులు, హర్జిగాజగారి వ్యాఖ్యానము నెంతవర కామోదించెదరో చూడవలయును.

ఆర్థికవిచారణ

బల్లారి మండలపు ఆర్థికవిచారణనుజరుపవలయునని, నాగన్న గొడుగూరు దెచ్చిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు ఎదిరించుట వింతగాదు. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరులవిచారణపైగలవిశ్వాసము, ప్రభుత్వమువారికి నమగ్రవిచారణపై నున్నట్లుల గనుపించు నిజమేమన, ఆర్థికవిచారణ జరుగనిది, పన్నులను హెచ్చుజేయుట, న్యాయ మేమాత్రము గాజాలదు. ఆర్థిక విచారణ జరుగుచో, ప్రజలదుర్దశను బాపుట కెట్టి మార్గముల నవలంబింపవలయునో కనుగొనవలగును. ఆర్థికవిచారణ సాధ్యపడదని, గౌ. మార్లు బాంక్సుగారు కొట్టివైచిరి. సర్ పాత్రోగారును ఇట్టివాదమునే గావించుట కడువిచిత్రము. తగిన విచారణజరుగకుండ, ప్రజలు సంపదతో తులతూగుచున్నారని తెలుపుట ఎంత అర్థరహితమో చెలుపనక్కరలేదు.

సుబాస్ చంద్రబోస్ గారి సంచారము

జాతీయ పుష్కరస్థానము, ఆంగ్లవస్తు బహిష్కార ప్రచారము కలకత్తా, మార్చి 28:—ఆతని పంగిరాష్ట్ర సంచారములో శ్రీయుత సుభాస్ చంద్రబోస్ గారు నిన్న కుష్టియా ఆసు గ్రామముచేరి, గొప్పసభలో నుపవ్యసించెను. ఆంగ్లవస్తుములను బహిష్కరించు యుక్తినిధించెను. జాతీయపునర్నిర్మాణమును కొనసాగించుడని కోరెను. ప్రజలందరి కశిక సహృదయతములనొసంగిరి. (ఫీ. ప్రె.)

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

సుబాస్ చంద్రబోస్ గారి గ్రాసవాధిపతి గానెన్నుకొనబడిరి
పూవా, మార్చి 28:—ఆరవమహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ సభయొక్క ఆహ్వానసంఘము సార్వజనికహాల్ లో టి. బి. భాపట్నగారి యగ్రాసవాధిపత్యమున కూడి మే 2-3 తారీఖులను జరుగనున్న సభకు సుభాస్ చంద్రబోస్ గారి నెన్నుకొనిరి. ఆహ్వానసంఘమువారు మరల ఏప్రిలు 1 వ తేదీనాడు వైర్యమును కార్యదర్శులను ఎన్నుకొనటకు మానును.

బెంగాల్ రాష్ట్రీయసభ

నేనగుప్ర గా నెన్నుకొనబడిరి
బసిర్ హాట్ లో ఈస్టరువారును కూడనున్న పంగిరాష్ట్రీయసభకు శ్రీయుత టి. యమ్. నేనగుప్ర గారధ్యక్షులు లగ నెన్నుకొనబడిరి.

విదేశవార్తలు

మద్రాసు లామెంబరు

ది. బు. కృష్ణా నాయరుగారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 28:—రాజనామా నిచ్చిన టి. ఆర్. సెక్రటరీ ముఖ్యమంత్రిగారిని ది. బు. కృష్ణా నాయరుగారిని సార్వభౌముడు, మద్రాసు ప్రభుత్వ లామెంబరుగ నియమించు ఏర్పాటును అంగీకరించెను.

జర్మను రిచిస్ట్రగు సభ

మార్చి 31 తేదీతో రద్దగును ఎన్నికలు మే 20 తేదీని జరుగును

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

బెర్లిన్, మార్చి 27:—జర్మనీ వార కిటు డెలెగుతున్నది:—రిచిస్ట్రగుసభ 31 తేదీని రద్దగును మే 20 తేదీని ఎన్నికలు జరుగును.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు బహుబడిక

కనడా ఆమోదించదు.

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 27:—కనడా కామన్వెల్థులో ఈజిప్టు నిరాకరించిన ఆంగ్లో-ఈజిప్టు బహుబడికను కనడా ఆమోదించునా యియ్యదుగ అందులో సైనిక బహుబడికయ్యునుట ప్రకటించిన కనడా ఆమోదించునని మొకటిగాడు చెబిరి. కనడా పార్లమెంటు అంగీకరించునని నమ్మకాల సరిరి.

జినివా ఆయుధవిస్త్రనసభ

నిరుత్సాహము

జినివా, మార్చి 28:—జినివా ఆయుధవిస్త్రనసభ పూర్తి అయినది చాలవరకు నిరుత్సాహము బహుబడియెను. జాతి సమితి కలుగ జేసిన భావములు అయిగంటినవట పెద్దప్రభుత్వములలో నాల్గు సరిగా కుదరలేదట. చర్చలో సోవియటుత్తరి నియల భోరజేయే కారణము. ఆయుధవిస్త్రనసభ మరల గూడదనే కొందరి ప్రతినిధుల యభిప్రాయము.

ఏ ట్టున్నను మధ్యన రిచిస్ట్రగుసభ బహుబడిక త్వరీయసమాజేకము జూనులో జరుగును. అప్పుడైన ఒకవారికి వచ్చిన లేమో చూడవలసియున్నది. 1921 లో వాషింగ్టన్ బహుబడికను సవరణయెయ్యవలసి ఏమియు జరుగదని ఆమెరికనులు చెబుతున్నారట.

రాయలు కమిషను

సహకారము

(రీమునెర్సు)

లండన్, మార్చి 28:—సర్ జాన్ సైమన్ గారు భారత సాహిత్యవారుల సహకారమును బహుబడిక వైలుహాలు ప్రభుత్వములో రాయబారములకు పంపుచున్నారట. భారతీయులు చెలిపిన ఆయిదారు ఆప్రేరణలను ఒప్పుకొనెవరట. కాని రహస్యసాక్ష్యునిచారణ సెలవుకనుటి వీర్వకినవో నాగు తిన్నగ పార్లమెంటుకే పంపుటనుగూర్చి ఇంకను వరీమార్గము గా లేదట. వైలుహాలు (ఇండియా కార్యాయము) ప్రభుత్వము రాయలుకమిషనులను అంగీకరించినచో సెలవుకనుటి నితడికమును తిన్నగా పార్లమెంటుకు పంపుటకు అంగీకరించెదరనుకొనుచున్నారట.

రాయలుకమిషను బహుబడికరము సన్నగిలుచున్నదని సహకారకే సన్నగిలుచునని స్వేంద్రగారు ప్రాయుచున్నారట.

నాకాదళములను తగ్గించుట

బ్రిటిషువారి విధానము

జినివా, మార్చి 28:—వాషింగ్టన్ బహుబడిక సంతకము జేసిన ప్రభుత్వములకు బ్రిటిషు నాకాదళవిస్త్రయవిధానము నిట్లు చెలిపిరి:—బ్రిటనులనుగొన్న యుద్ధనాకలు ఆన్నియు 30,000 టన్నులలోపుగ నుండవలెను. అందును ఫిరంగులను 16 అంగుళములనుండి 18 $\frac{1}{2}$ అంగుళములకు తగ్గించవలెను. ప్రస్తుతమున్న పెద్దకాకల తీవ్రపరిమితిని 20 నుండి 26 సంవత్సరములు చేయవలెను. వాషింగ్టన్ బహుబడిక ప్రకారము పెద్దనాకల నెత్తివేయువిధానము అమలుజరుగుటకు లోపుగనే ఆ అమలుజరుగవలెను.

విమానములలో వాయువార్తాప్రచారము

టర్కీ, మార్చి 27:—1000 మైళ్లుదాటి దూరముగజోవు ప్రతినిధులములను ప్రాంతీకసాధనములను వాయువార్తాప్రచారక ఏర్పాటులను జేయవలెనని కామన్వెల్థులో నడుగ అవసరము గన్పించినదియు, లిండెబర్గ్ గారుగాని హింక్ల గారుగాని అట్టివి లేకుండనే తయరము జేసిరనియు అట్టివి యున్నచో ముప్పు గల్గియుండెడిదే యని. హోముగారినిరి. కింగ్స్టన్ 'క్వీన్స్' విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిసమైక్య అంశరించెను. అందరను కళాశాలలకు జోవుచున్నారు. పేర్లనుతీసి జేసిన మార్గవిద్యార్థులను మరల జేర్చుకొనిరి.

కాబూలునుండి తపాలు విస్తారమువచ్చుటచే కొలీషయమునకు సౌర్యరాశితో (ఆరని భార్య) పెడల పిలులేకుండెను. అమానుల్లా రాజదంపతులు ఆక్స్ ఫర్డులో చెడుగ్రామము భోజనము కొనిరి. ఇందులో 12 ప్లేట్లు ఒక్కసారి వివ్యవృత్తితో మార్చుచున్నట్లు.

విదేశరాజులకు గౌరవించుటలో బ్రిటిషుప్రజల కుత్సాహమున్నదని గుర్తించినదియు బ్రిటిషుప్రజలు తమ ప్రభువు పట్ల విశ్వసనీయులై ప్రసరించుచున్నట్లు జూచి సంతోషించినదియు, బ్రిటనులో రాజాపాలనము బాగున్నదనియు రూటతో అమానుల్లాగారు చెలిపిరి.

సౌర్యరాశితండి అవాగోగ్యముగ నుండుటచే ప్యారిసు నుండి కాబూలుకు తిరిగి వచ్చునట.

ఈవారము ఉత్తరఇంగ్లండులో వారిక్రామికరంగములను జూచెదరట. రాల్యురాయను మోటారుపనులు జూచెదరట.

జినివాలో వాంగరీ ప్రతినిధి నాఖుకు సిబో అనువారు ఆమెరికా ప్రతినిధి మోటారుబండివానిని కంచాతో కొట్టుటచే ఆతడు ఆతనినికొల్పినంపెను.

పెద్ద లండనులో జనసంఖ్య హెచ్చుచున్నదట.

అంతర్జాతీయ క్రైస్తవమత ప్రచారకసంఘమువారు ఇస్లాము మతమునకు ప్రతికూలముగ పనిచేయుచున్నారని ముసల్మానులు గోలబెట్టుచున్నారని జేరూఫలంవార్తలు చెబుచున్నవి.

యూద్ధభావ మింకను ప్రబలుచున్నదనియు లిటివిన్ స్ట్రాగారు చేసిన ఆస్త్రుసాక్ష్యపరిధానము బాగులేదని భాంపుకా ప్రభువు గ్లాస్కోలో నుపసన్నించుచు చెలిపిరి.

చయము ఆహుతులలో ఒకనగరము కప్పబడియున్నదని పరిశోధనలను పల్చి ఆమెరికను సంచారకుడు డెలుపుచున్నాడు.

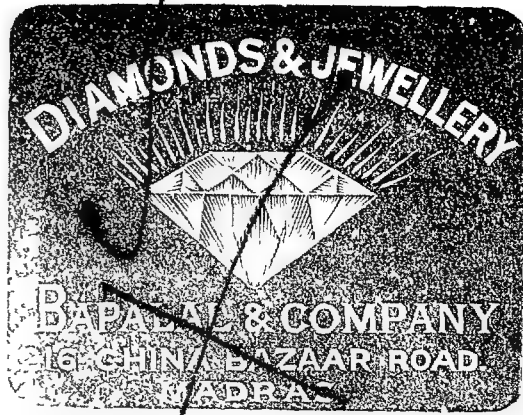
డెస్కాల్ గులో స్త్రీలలో మొదటిమంత్రిగ నున్న నియాసబంగారు చనిపోయిరి.

సిడ్నీ నాకాదళములనుగొన్న అంతరించినది. 26 నుండి పూర్వమున్న జేతనములతోనే పనిచేయుచున్నారట.

స్త్రీలకు పురోహితులుగ పుకషులతో సమానముగ నియమించుటకు ముందుగాని, పూర్వముగాని ఇప్పుడుగాని అవసరము లేదని డరహం దివపు (మతిగదపు) చెలిపెను.

బలేవియాలో క్రాకట్ అగ్నిపర్వతము మూడుసార్లు బ్రద్రులైనది. సముద్రము సొంగెను 9 నాడులు మరల క్రమగెను. 37 పర్యాయములు అటుల లేవను, క్రిందకుదిగను జరిగినవి జలాంతర్గములు చెబుచున్నవి.

అస్టోరియాలో నలవిధానమును బ్రవేశపెట్టుటకు సాధనసంపదల సరికి చెందుదేశములకు (బ్రిటను, అస్టోరియా)లకు వర్తకాభివృద్ధి యగుటకును మార్గముల సరయవలెనని కామన్వెల్థుప్రభుత్వమునా రకుగుటచే ఇంగ్లాండునుండి కమిషనుజోవుచున్నది.

దయ్యాలనాక

లండన్, మార్చి 28:—ఆమీ అను నాకలో దయ్యములున్నవని ను నీటిలో మునగదని ము వాసుకయిపోయినది. ఈనాకను పోర్టులందు నాకాశయమునుండి బైటకుదీసి అగ్నిగోళములతో నింపి అంటించిరి. మంటలు బయలుదేరెను. కాని చెక్కుచెదరలేదు. నీటిలో మునుగ లేదు, తుద కొక యుద్ధనాకను బంపి ఫిరంగిగుండ్లతో పగులకొట్టిరి. తుదకది సముద్రమున మునిగిపోయెను.

రూరు ఆక్రమణ

పోయింకేరుగారు

బోర్డో, మార్చి 28:—మన రూరు ఆక్రమణ ఫలమున్ను ఖతము గాంచినది. రూరును ఆక్రమించుకొననిచో డాన్ విధానము ఫలించెడిదిగాదు. ఈ ప్రమాదకరమును ప్రతేక్షమును గూర్చి రాయబారములు పూర్తియగునవరకు అన్ని పక్షములవారును తమ తగాదాలకు మరచి వికమక్యముతో ప్రసరించవలెననియు, ఆర్థికపత్రము సరిగానున్నందున పన్నులను మరల పర్దుటకు పిలువననియు, పనివాండ్ర భారమును తగ్గించ నగుననియు, జేము అరికాభివృద్ధిని గాంచగలననియు పోయింకేరు గారునిరి.

ప్రతికూల సోవియటుప్రవర్తనము

మాస్కో, మార్చి 28:—మస్కో ముస్త్రీల విమోచనములను గూర్చియు పక్షిష్టాపారము విషయములను సోవియటులకు ప్రతికూలముగ పనిచేయుచున్నాడని మస్కో సయ్యదుహు స్నేహ జాపడేదు అను పెరిషి మాజీ ముని సోవియటులు బట్టుకొనిరి. తీవ్రజనుండి పెరిషియా ప్రభుత్వమునా రీతనిని తరిమి వేయ ట్రాన్సుకాస్సియనులో 1907 సంవత్సరమున తలదాచుకొనెను.

ఇంకొక బాల్కను తగాదా

లండన్, మార్చి 15:—జగోస్లావియా యధికారులు ను బోటిక్సుసరిహద్దు స్తేషనులో బాల్కన్ సామాను రైలుబండిని ఆపుజేసిరి. ఇందులో ఇటలీనుండి రుమేనియాకు ప్రెలెవెస్టువులను (భాంబులు నాన్నగునవి) బండ్లకు నీళ్లుచేసిబంపిరట. బోనరి కొన్ని లేదని కొన్ని తంతులు గీపెట్టుచున్నవి. ఒకరి నొకరు దూరుకొనుచున్నారట. తుద కాబండ్లను రుమేనియాకు బోసిచ్చిరట.

బెయిల్ నైమానికురాలిని కార్టోముకు తెప్పి నెంటు బెట్టిగారితో బోవచ్చు ననిరి.

'కరేజియన్' అను నాక అంటుకొని ఇద్దరగ చనిపోయిరి.

మొన్న జనవరిలో వచ్చిన భూకంపముచే నెయిరోబీలో పభుత్వకోశాగారము పట్టికయినను పభయ మేయని నిపుణులు తీర్మానించిరి.

అంతర్జాతీయ క్రైస్తవమత ప్రచారకసభవారు మస్కో ప్రచారమునకు ప్రతికూలముగ ఏర్పడుచున్నారని జేరూఫలం ముసల్మానులు అనుమానించుచున్నారని జేరూఫలం వార్తలు చెబుచున్నవి.

అమానుల్లా రాజగారు క్యాంబ్రిడ్జ్ కేగి అందున్న రాయలు సైనికకళాశాలను పరీక్షించిరి 24, 25 లేదలను అమానుల్లాగారికి అధికారరీత్యా సమాజేకములుగాని విందులుగాని యుండవచ్చు. ఆక్స్ ఫర్డుకళాశాలను జూచిరి.

ఇంగ్లండులో జేటుకుక్కులపండులు వేలంవెట్టిగా నున్నది. ఒక్కొక్క కుక్కను 157 పౌనులచొప్పున విక్రయించుచున్నారట.

నాది శిష్యులచే నొకదినము శ్రీకాళోత్సవం చేయఁటావు

చెన్న పురి శాసనసభ

అదనపు గ్రాంటులపై చర్చ

అదనపులో శ్రేయోదాయకము సేర్పరుచువిషయమైచర్చ
చెన్న పురి శాసనసభ ఈ యువయము తిరిగి సమావేశమైనపుడు సబ్ మెంటరీ డిమాండులపైను చర్చజరిగెను.

ఒక ఆక్షేపణ

సభ్యులూరిగారి ప్రతిపాదన ఆశాస్త్రియమైనదనియు, డిమాండులు సబ్ మెంటరీ డిమాండులయందు చెల్లించుటకు సరిపోవుననియు, సబ్ మెంటరీ డిమాండులపైను చర్చజరిగెను. అదనపు డిమాండుల కేర్పాటులేదనియు ఆక్షేపించి, ఇట్టి డిమాండుల సాగనిచ్చినయెడల చాల విపరీతముల కనకాశము గలుగునని నుడివరి. అదనపు డిమాండులు కాస్త్రీయమైనవేనని నిర్ణయించి, సంస్కారాల ప్రారంభమునందీయు ఈ ఆచారమువచ్చుచున్నదనియు అపదతి చాలకాస్త్రీయమైనవేదపు ఇప్పుడు మార్పులకు లోబడినదియు నుడివరి.

గౌ. ఎం. ఆర్. సేతురత్నం ఆయ్యగారు (మంత్రి) టీకాల మందులనుటగాను 49200 ల నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, పశువులకు టీకాలు వేయటం కీమందు కావలసివచ్చెను.

డా. మల్లయ్యగారు గ్రాంటులో రు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు పశువులకు "రెండరు వస్తు" వ్యాధి వచ్చినపుడు తగిన వైద్యసహాయ మొనర్చుటకు ప్రభుత్వము చాలక నిర్ణయించుచున్నది మున్నగుచు ఆక్షేపించి గత సభ్యులమీ వ్యాధిలకు పరిశీలన పనువులు వారించినను, పల్లెటూళ్లలో సామాన్యముగా యాగాధిగ్రాహిణియగు ప్రభుత్వము వారి విషయములను గురించి విచారించుటకు, వ్యాధి చాలవరకు తవ్వని ముగించుకొనుచున్నది. ఈ కేట్రమునందీ "సెరము" వారు వచ్చుచున్న చాల ఆసునగుచున్నది. చెన్న ప్రభుత్వమువారి ద్వయముగా సీమంగును తయారుచేయించవలసినదియు నుడివరి.

జె. ఎ. నాల్గూగారు పంచాయతీ పనుచిరి.

ఆర్థికసామి ఉద్యోగములను సరిగ్గాను బలపరచుచు పల్లెటూళ్లలో పనులను పుచ్చుకొని పాద్యము (రెండవ జన్మ) తగిలినపుడు వెంటనే వైద్యసహాయ మందులలేదని ఆక్షేపించి. "సెరము" ను తయారుచేయటం చెన్న ప్రభుత్వమువారు ద్వయముగా ప్రయత్నము లొనర్చుచున్నదనియు, సమయమునకు పనులైద్యమును చాలసినదియు వారిసంఖ్యను పెంచుకొనవలసిగదనియు గోరిరి.

గౌ. ఎం. ఆర్. సేతురత్నం ఆయ్యగారు విమర్శలకు ప్రత్యుత్తరముగను మల్లయ్యగారి నూచనలను ప్రభుత్వము వారు విచారించెదరని వాగ్దానమునగిరి అందుచే సవరణయు పసంపాదించుకొనబడెను. గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను.

గౌ. ఎ. జె. కాంబెల్లగారు (లామెంబరు) నీలగిరిలయందు, సింకోవానోటల వేయటకు రు 5400 ల నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

ఆర్థికసామి ఉద్యోగములను సరిగ్గాను బలపరచుచు రు 100 తగ్గింపవలసినది సవరణను పాదించుచు, కై నామందులను పొస్తాఫీనులయందుమాత్రమే విక్రయించువద్దని ఏమాత్రమును వంతెనరహిత పనిచేయలేదని ఆక్షేపించుచు, ప్రతిగ్రామమునందును ప్రజలకు కై నావందులను గుండునాటులొనగిరి చెప్పటం కేట్ర మాద్యము నాలోపింపవలసినదని గోరిరి.

డా|| పల్లయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు కై నావిక్రయవలన చాల లాభము సంపాదించగల్గింపుచున్నారని ఆక్షేపించిరి. కై నాతయారుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి పాను 1 కి 0-6 ల గిట్టుచున్నది కాని ప్రభుత్వమువారు పాను రు 18 ల చొప్పున విక్రయించుచున్నారని, ప్రజాలోగ్యమునకు పలబంధించిన ఇట్టి ఓషధులనుండి గంజాయి మొదలగు వస్తువదార్థములలో లాభముదీయ ప్రయత్నింపరాదు.

గౌ|| టి. ఇ. మాయగారు (అధిక సభ్యుడు) విమర్శలకు ప్రత్యుత్తరముగను పిమ్మట ఆర్థికసామి ఉద్యోగములను సరిగ్గాను బలపరచుకొనవలసిగదనిరి.

జె. ఎ. నాల్గూగారు ప్రతిపాదన చెప్పుచు, లోగులకు కై నామందులను సుచితముగ వంచిపెట్టవలసినదనిగోరిరి.

గ్రాంటును కోలునకు లెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

కొంతను కొన్ని డిమాండులు

గౌ. ఎ. జె. కాంబెల్లగారు అన్నామలై అదనపులో కొన్నిపరిశోధనల సాగించుటగాను 1927-28 సం||నకు రు 125,800 ల నొసగవలసినదని గోరిరి.

లామెంబరుగారు ప్రతిపాదనపై నింకను మాటలాడుచు, చెన్న రాష్ట్రమున అదనపులో అనేకవికలులగు శ్రేయోదాయకములను నుడివరి. వీనివలన ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి కెట్టి లాభమును వచ్చుటలేదు. ఈ శ్రేయోదాయకములను తయారుచేయుటకు ఖజానాగించిన చాల లాభకరముగ నుండిను 1925-26 సం|| న విదేశములకుంచి చెన్న రాష్ట్రములోనికి రు 12 లక్షల విలువగల శ్రేయోదాయకములను తయారుచేయబడెను. ప్రభుత్వమువారి కేట్రము శ్రేయోదాయకములను తయారుచేయుటకు ఖజానాగించి చతురగ ధరల కొనగ గల్గినయెడల చాల లాభము రావచ్చును. ఇందుకు పెద్దపరిశ్రమ చేయుచుటకు ప్రభుత్వము ముందుగా ప్రభుత్వమువారు కొన్ని పరిశోధనల నొనర్చవలసినదియున్నది. ఇందుకుగాను ప్రభుత్వమువారు మొట్టమొదట అణామలైలో చిన్న పరిశోధనలను సేర్పించి సుదేశించిరి. ఇందుకు రు 125800 లు గావలసినదియును.

కె. ఎ. ఆర్. న్యామిగారు డిమాండులో రు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు ఇదివరకే దేశమున పెచ్చులైన నిట్టిపరిశ్రమలు సాపించబడెననియు ప్రశ్నించిరి. ఇదివరకే, అటవీకాలపై చాల లక్షలు వెచ్చించుచున్నారని లాభముమాత్రమే తిరిగివచ్చును. ఈ విషయము 46 లక్షల వెచ్చించవలె. నియు రెండు లక్షల మాత్రము లాభమువచ్చుననియు ప్రభుత్వమురు అంచనాలతో చెబిరి. ఆ రెండులక్షలలో గూడ లామెంబరుగారు రు 120 వేల తీక కొనవలసిరి. ఇంత వెచ్చించినను ఈ పరిశ్రమ లాభదాయకమునని ప్రభుత్వమువారికి ధైర్యముగదా? అట్టిధైర్యము లేనిది ప్రారంభింపరాదు అంటియగాక, అన్నామలై అదనపులో ఆసతి పెట్టెల పరిశ్రమకు వనినప్పుడు కలకల గదా? ఉన్నను చిరకాలము సరఫరాచేయగలకా అను విషయములను ప్రభుత్వమువారు ముందుగ గమనింపవలెను. అటవీమృదు నింతకంటె తక్కువమొత్తముతో పరిశోధనలను సేర్పించునా లేదాయను విషయమును గమనింపవలెను. ఈ విషయములను విచారించుకొని ఈ పరిశోధనలకు యంత్రములపై 86 వేల వెచ్చించుట ఏమాత్రమును మంచిదిగాదు.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు ఈ పరిశోధనలను లాభకరముగ నను విషయము సందేహముని నుడివరి. కై నాపరిశ్రమలను యెంతకైనా పరిశోధనలను పెచ్చులయందుగ గెచ్చునెడల ప్రస్తుత వింత పెచ్చులయందు లాగిని కొనినయెడలయు లెండుకై నా పనికివచ్చుననియు, ప్రశ్నించిరి. 86 వేల మొత్తము వెచ్చించి యంత్రముల కొని యెండు ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నముచేసి శాసనసభవారిలో నెండు సంవత్సరములకు చాల ఆక్షేపణలయెను.

గౌ. గోపాలమనగారు సవరణను బలపరచిరి. లామెంబరుగారు విమర్శలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు అటవీకాల ఫీపు కన్సర్వేటరుగారి రిపోర్టును పరిశీలించి అనుకూలముగ నభిప్రాయమొనరిన నుడివరి. ప్రస్తుత పరిశోధన సఫలము గాకపోయినను ఇందుకు కొను యంత్రములలో చాల భాగ నితరకార్యములకుగూడ పనికివచ్చును.

ఎన్. సత్యమూర్తిగారు సవరణను బలపరచుచు ఈ పరిశోధనల గురించి క్రిందటి అట్టిబరు మాసమునందీయు ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నారనియు కాని ఆయ్యయ్యకట్టి యందీ డిమాండును చేర్చలేదనియు ఇందుకు కారణము ప్రభుత్వ ప్రభుత్వకే దోయగలుగునని తమ కేమాత్రమును బోధించుటలేదని నుడివరి. ప్రభుత్వమువారిట్టి డిమాండుల కేమాత్రమును ప్రోత్సహించరాదనియు నుడివరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు డిమాండుపై చర్చను నిలిపియుంచుచు సబ్ ప్రతిపాదించుచు, ఇంత పెచ్చులయెత్తమును వెచ్చింపవలసినదనియు, ఈ పరిశ్రమకు నిర్వహించుటకు వీలగుననియు, లింకోవా పరిశ్రమలను సీ శ్రేయోదాయక ఆత్మవసరమైనదిగాదనియు కొంచెము సావకాశముగ నాలోచించి చర్చ దీక్షకొనిన వింతపోయినది లేదు.

జె. ఎ. నాల్గూగారు సవరణను బలపరచుచు, ప్రభుత్వమువారు దలచెట్టి పరిశ్రమలగురించి ఇంకను చాల వివరములను తెలియజేయవలసియున్నదనియు, అంతవరకును సభవారి విషయమై ఏవియు నిశ్చయింపబాలరనియు నుడివెను ఇంకను మాటలాడుచుండగా అదనపు డాక్టరు యువస్వామిమను నిలిపివేసెను.

లామెంబరుగారు ఆంజనేయులుగారి సవరణను సరిదిద్దిరి. ఆంజనేయులుగారి ప్రతిపాదనను వోలునకు లెట్టగా 28 గురవలయుగను 46 గురు ప్రతిపాదనలను సమ్యక్తమొనర్చుటచే పిరిపొయెను. జస్టిసు పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున వోలు చేసిరి పిమ్మట రు 100 ల తగ్గింపవలెను సవరణను వోలునకు లెట్టగా పిరిపొయెను.

జె. ఎ. నాల్గూగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలసినదని మరీయొక సవరణ సుపాదించుచు, వెలకు వేయియొక్కముల వేసవమపై సీ పరిశ్రమ లోకయధికారిని నియమించుటయు అంచనాలలో గమనించుచున్నదనియు, ఆపదనికి భారతీయునే నియమించెదమని వాగ్దానమొసగవలసినదనియుగోరిరి.

సి. వి. వెంకటరమణ ఆయ్యగారు సవరణను బలపరచుచు, ఇ. తవరము అటవీకాలయందలి పెద్ద అధికారపవపులన్నియును, యూరపియనులతో ఆమెరికనులతో యొసగబడుచున్నవియు, భారతీయుల నీవధిపులనుండి సంపూర్ణముగా విహ్వలించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనినట్లు గ నియమించుచున్నదనియు నుడివరి.

లా మెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, ఇంకను ఆయనెలలకుగాని సవరణ పదవికియొజనము జరుగదనియు, అందుచే ఆ విషయమై ఇప్పుడెట్టి వాగ్దానమును గావించుటకవకాశము లేదును నుడివరి. అంతయుగాక ఈపదవికి తగిన భారతీయులను లభింపనియెడల యూరపియనునో, అమెరికానాతీయునో నియమించుట కాక్షేపణయొండవాలగు.

లా మెంబరుగారింకను మాటలాడుచుండగా వేళయగుటచే సభవారు ఫలహారములకు శ్రేయిరి.

శ్రీమినాక్షీ విశ్వవిద్యాలయము

20 లక్షల రూపముల విరాళము

గౌ|| నర్. అన్నామలై శెట్టియారగారు శ్రీమినాక్షీ విశ్వవిద్యాలయమును పేరనొక యేక కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయస్థాపన నిమిత్తము చిందంబర శ్రీమినాక్షీ కళాశాలకు చెందినయాస్తులతో నహయిరువది లక్షల రూపముల విరాళము నొసగుట కంగీకరించుచున్నారు. ఈసలహాను ప్రభుత్వమువారుంగీకరించునెడల యిందుకుగాను రెండులక్షల రూపముల సాంవత్సరిక గ్రాంటు ప్రభుత్వము వారొసగుచుండవలసియును సనితెలియుచున్నది. ఈవిషయము రాబోవు జూనుమాసములోగా నిశ్చయింపబడి నంవత్సరములోగా చిత్తుచట్టముగూర్చి చర్చ జరుపబడును. (అ. ప్రె.)

మాల్వీ మహమ్మద్ యాకూబ్ గారి ప్రకటన

హిందువులకు మహమ్మదీయులకు మునుపటి కన్న సామరస్యము హెచ్చినది

జిల్లీ, మార్చి 27:—ప్రస్తుతరాజకీయములగురించి భారత కాసరభకు ఉపాధ్యక్షుడైన మాల్వీ యాకూబ్ ముస్సేక్ గారి క్రింది విషయగా ప్రకటించిరి.

"హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును సంబంధములు చిక్కలతోడను కన్పడుతోడను కూడియున్నను పోయినసంవత్సరము ఆక్టోబరుకన్న నిప్పుడు చాలచక్కబడినవని నాయభిప్రాయము. ఈ కాలములో మహమ్మదీయులు అనేకహిందూ సమాజముల సానుభూతిని, సహాయమునుగూడ పొందగలిగిరి. మా కోర్కెలు చాల బాగుగా నున్నవనియు, మహమ్మదీయుల గౌరవమునకును ప్రతిష్ఠకును తగినవిగా నున్నవనియు, హిందువులలో నన్ని పక్షముల వారును నొప్పుకొనిరి. అగుల భారతము స్థితి గుప్రతినిధులును, తత్సంఘాధ్యక్షుడగు జిన్నాగారును మహమ్మదీయుల పక్షమున మిక్కిలి బాగుగా వాించిరి. వారి యీ నిరుపమానమయిన సేవకు మహమ్మదీయులందరూ కృతజ్ఞతను జూపకుండవలర. కలకత్తాలో మనము చేసిన తీర్మానముమీద, మనభావి పురోభివృద్ధి, రాజ్యాంగవిధానమున మహమ్మదీయుల స్థానమును నాధారపడ గలవు. అభివృద్ధి మెల్లగా జరుగును. కాని నిరుత్సాహమున కవకాశము లేదు. ప్రస్తుత స్థితియేమనగా, హిందూమహాసభ, తక్కిన హిందూసంఘములు కలకత్తా తీర్మానము నంతయు నామోదించక పోయినచో, మహమ్మదీయులు లాహోర్, అలీఘర్ డిల్లీలో చేసిన ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య తీర్మానములకు బదులు కాకతప్పదు.

మరింతయు సాహేబుగారు హిందూమహమ్మదీయుల కలహములను దేశమునకు తీరని యపచారము గలుగుచున్నదనియు, వీటిని మాని కలసియుండుట శ్రేయముగ యు వచ్చుచున్నది.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

చాకలిపేటలో హత్య:—గతించిన చాకలిపేటలో జరిగినహత్యకు కారకుడగు రాఘవ్ అనునతడు హత్యగావించినసలహానే ముద్రానుబిచి యెచ్చుటనో దానియొండి జబ్బుగానున్న తనతండ్రిని జూచుటకై గతరాత్రి మరల మద్రాసుకు వచ్చి శ్రీటియడయమున ఫోలీమువారిచే అరెస్టుకాలడెను. వీనితో యీహత్య సందర్భమున యింతవరకు ముగ్గురు అరెస్టుకాలయెన్నారు. (అ. ప్రె.)

మీకు ఆమూల్యమైన తరుణము !

ప్రస్తుతము మావద్ద నిల్వలో నున్న సరకులను కాళీచేయుటకును, నూతనముగా వచ్చిన సరకులకు స్థలము కావలసియుండుటవలనను, ఓక్లాండు, పాన్టీయక్ కారులన్నిటివైనను మేము 100-కి రు. 10 చొప్పున తోపుడు తోసియిచ్చెదము. మిక్కిలి దివ్యమైన ఈ ఆటో మొదెలువో నొకదానిని విశేషముగా తగ్గించబడిన ధర ప్రకారము కొన మీకు ఆమూల్యమైన అవకాశము గలదు.

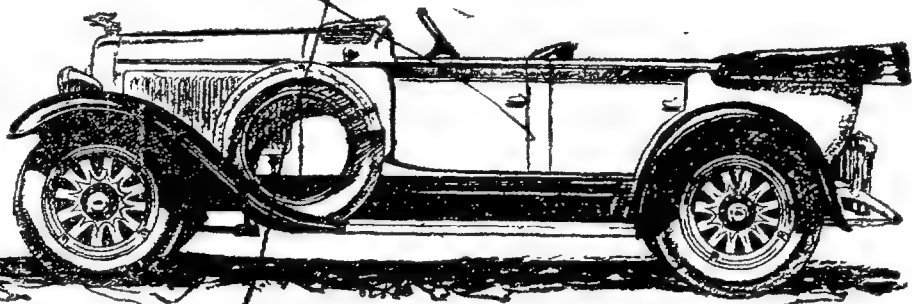
ఎందుకు మీరు ఈ మంచి బేరమును చేసి లాభము పొందగూడదు ?

ఓక్లాండు లాన్డా పేడాన్ ధర రు. 5425

ఓక్లాండు 5 గురు కూర్చోను టూరర్ ధర రు. 4545

పాన్టీయక్ లాన్డా పేడాన్ ధర రు. 3700

మిగత వివరములకు ఉత్తరము వ్రాయవచ్చును లేక నేరులోవచ్చి మాట్లాడవచ్చును.

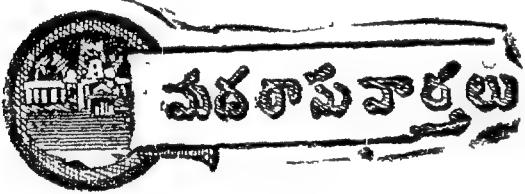

సింపున్ ఆండు కో, లిమిటెడ్

మద్రాసు

అండు

ఉదకమండలం

మరణపాత్రలు

కార్పొరేషను ప్రాథమిక పాఠశాల:—చూడల్లో స్థిరస్థితు మాక్స్ట్రుక్టువద్ద 23-8-28 తేది యుదయం 9 గంటలకు కవివనరుగారిచే తెరవబడెను.

మద్రాసు కార్పొరేషను:—కాన్యూ సాధారణ సభ 8-4-28 తేది నాయంకాలం 5-15 గంటలకు రివ్యూసభన ములవద్ద జరుగును.

కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘము:—కార్యనిర్వాహక సభ 30-8-28 తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 5.30 గంటలకు మహాజనసభాహాలువద్ద జరుగును.

రాకెపోకలు:—ఎస్. ఎ. హామిల్టనుగారు నిన్న రాత్రి వాల్తేరునకు బోయి, కల్లు పెన్సింగారు బిల్లాడికి, ఆర్. కె. మన్యంగం చెట్టిగారు కోయంట్టూరుకు నిన్న రాత్రి చరిరి.

క్రాంతి మంత్రిద్యయముచే శాసనసభ్యులకు. విందు:—రాబోవు శుక్రవారమున కాసనసభ్యులకు నూతన మంత్రిద్యయముచే నొసగబడిన ఆల్పహారవిందులో కాంగ్రెసు పార్టీ పాల్గొనకుండుటకు నిశ్చయించినది. (అ. ప్రె.)

మద్రాసులో మరణసంఖ్య:—24-8-28 తేది లో అంతమవారు 14 మందికి పాతల మృత్యు, కలరా కలన యిద్దరు, గాలిజలుగులవలన ఒకరు, కాలాజిహరవలన 10 మంది, మలేరియావలన 31 మంది, యితర వ్యవధులవలన 14 మంది మరణించిరి.

మున్సిఫ హుస్సేనుగారు:—మహమ్మదు మున్సిఫ హుస్సేనుగారు చెన్నపురికి ఆనరరీ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. ఇతను భారత సర్వాధికారులు (రిటైర్డ్ జిల్లా కలెక్టరు) గారి కడపటి ప్రభుడు. కాసనసభ్యులకు ఆహ్వాన ఆధీకారి సోదరుడు.

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు:—సింహాశీషవి బాల్గి మహాసభ కాన్వేనింపబడియున్నది. ఏప్రిలు 17నండి 19 వరకు బాన్సులో జరుగును. ఈ సందర్భమున సత్యమూర్తిగారు ఏప్రిలు 10 తేదిన మద్రాసువిడిచి సింహాశీషునకు వెడలెదరు. 26 వ తేదిన మరలివచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు ట్రాముబండ్లు:—మైలాపూరు శ్రీకపా శక్తివరచేవాలయముయొక్క మూడవవిన ప్రభుత్వ సందర్శన అధికారసంబంధము బోవువారల సౌకర్యార్థము 29-వ తేది గురువారమున ట్రాముబండ్లన్నియు బయలుదేరు స్థలములను ప్రాంతికాలమున 5 గంటలకు విడిచిపెట్టెను.

అటవీసంచాయితోలు మహాసభ:—1-4-28 తేది ఆదివారం ఉదయం 10 గంటలకు గోఖలేవారు వద్ద డి. బి. పి. కే. వి. పి. గారి యధ్యక్షతన జరుగును. గా. బి. పి. మహమ్మదుస్సాను సాహెబు బహదూరు (హోము మెంబరు) గారు సభాప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు.

గవర్న మెంటు ఉద్యోగులకు తెలిపుచున్న ప్రభుత్వ ప్రకటన 86-వ ప్రధానవిభాగంలోని 1, 2, సబ్విషయరీ నిబంధనలకు అనుగుణంగా ట్రాన్సి నిబంధన చేయబడినది. ఒక గవర్న మెంటు ఉద్యోగి యుద్యోగమునుండి సామాన్యముగా విరమించుతేదికి మించిన కాలమునకు తెలిపుపాండవాలకు ప్రభుత్వమువారిచే నిర్ణయింపబడు కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భములలో మాత్రము అట్లు తెలిపు పొందవచ్చును.

నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు క్రాంతి అధ్యక్షులు క్రాంతి సభ్యులకు రిట్లు తిండి సంపాదించి నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు రావు సాహెబు అన్నచేవుల గోవిందరెడ్డిగారు అధ్యక్షతన కోల్పోయిరి. వారిస్థాన ఆనం సేవరెడ్డిగారు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి. కోంపెరాసురెడ్డిగారు వైసు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి. డి. గి. మున్నాశెట్టిగారు 81 వ తేది ఉదయం నెల్లూరు నడిచి బయటపడిరి కొలంబోమిదుగా యింగ్లండుకు బోవుచున్నారు.

కపాతేశ్వరాలయ వార్షికోత్సవము పోలీసువారు జాలరివాండ్లు దొంగియ్యుధము చేయుట

చాలమందికి గాయములు తగిలెను మదరాసులో నిన్న రాత్రి కపాతేశ్వరాలయ వార్షికోత్సవ సమయమున మైలాపూరు నందు పోలీసువారికిని చేపలపట్టు వారికిని దొంగియ్యుధము జరిగినది. దేవుని విగ్రహము తీసికొని కొందరు చేపలవాండ్లు కచ్చేరికోడ్డులచే యుత్సవముతో పోవుచుండగా నచ్చట ట్రాఫిక్ కాన్స్టేబులు కోడుమీద ఒరిగి పోవుదని చెప్పగా వారల్లుచేయక వాగ్దానముచేయ ప్రారంభించిరి. ఇంతలో మరికొందరు పోలీసు కాన్స్టేబులు లచ్చటికి చేరిరి. క్రమేణ మాటలు మాని స్రుద్దులలోనికి దిగిరి. పోలీసువారు కొందరిని అరెస్టుచేయ ప్రయత్నించిరి. ఈసంగతి కోవలలో నున్న పోలీసువారికి తెలియుచున్న చేపలవాండ్ల కను తెలిసి కచ్చేరికోడ్డునకు వరుకట్టుకొనిపచ్చిరి. కోవలస్థ కూడ డెప్టెంటు జరిగినది. ఉధయరక్షకులందు కొందరికి గట్టి దెబ్బలు తగిలినవి. ఇన్స్పెక్టరు స్వామిసాధ అయ్యగారు ఎన్ ఇన్స్పెక్టరు వాసుసాయుడుగార్లు అట్రీకిబోయి మూడును చెదంగొట్టిరి.

ఆర్. కె. మన్యంగం చెట్టిగారు:—అంతర్జాతీయ కాత్తికసభకు హిందూదేశ రాయబాళుల సలహాదాతగా నెన్నుకొనబడిన ఆర్. కె. మన్యంగం చెట్టిగారు (సామాజ్య కాసనసభలో కాంగ్రెసు విప్రు) వచ్చే మే నెల 5 దిన బొంబాయినుండి పి. అండు డి. ఎస్. ఎస్. రాజప్రటానా యోధిలో జీవీవాకు వెళ్లెదరు.

చెన్నపురి ఆర్యసమాజము:—తెలుగు పరివర్తి రాజి దినోత్సవము 22 వ తేదిన ప్రసమాజముచే జరుపబడి యా సందర్భమున ఇందూరు నుకన రాజదండతులకును శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులకును అభినందన తీర్థానము యొక్క పుష్పగా నామోడింపబడెను.

పర్యాకిమిడి

కాలమానము... ఎంతయు విశేషముగా మున్నది. గాఢములు ఏమియున్నవి. అగ్ని ప్రమాదములు ఒకటి రెండు జరిగినవి.

ముగ్ధుల పాపములు... పంపిణీయలకు పైబడి ప్రమాదములతో పాటు పంపిణీయలను శ్రీ యి. హేమయ్య పి. సీతాబాయిగారు తమ పక్కకి లక్షణము నిచ్చిరి.

దృశ్యపర్యవేక్షణ... శ్రీమా రాజావారు ప్రత్యక్ష విద్యను గుర్తించుటకు వచ్చారు. ప్రకారము శ్రీతిలక కూ సేవచే ఈ విధి పంపిణీయలనుండి శ్రీతిలక పాటిగ్రహిణి.

శ్రీరాజావారిక... శ్రీనివాసకమిషను (వైఎస్ఆర్) విచారణ సంఘము పట్టుకున్న శ్రీమా రాజావారు కమిషను సూక్తియను కారణముచేత ఏ.ఎస్.ఎస్. మొదటివారములో రాగల పంచవత్సరము గొప్ప పట్టుకను జరుగునని ప్రకటించబడినది.

(ఒకవిశేషం)

శ్రీమమహాంతు దేవస్థానం హైందవోన్నత పాఠశాల, తిరుపతి

అంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము

నిన్నటిదినులు అనగా సంస్కరాధిపత్యము శ్రీధరవా మసలి వైశిష్ట్య ప్రభువు గురువారము వైపరాజపు వార్షికోత్సవము పాఠశాలభవనమున నభివృద్ధిపరచుతో జరిగినది. భాషాభిమానులు పాఠశాల విద్యార్థులు మున్నగువారితో సభాభవనము నిండియుండెను.

కందికల్లు వెంటసుబ్రహ్మణ్యం, కార్యదర్శి. 28-8-18

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టు

వి. ఎ. నెం 19/1928

పిటిషనరులు: (ము. అ. గుమ్మ) 1 జంపాల రావయ్య, సీతయ్య కుమారుడు. 2 జంపాల చిన వెంకటరకంపం రావయ్య కొమారుడు

రెస్పాండెంట్: (ము. అ. గుమ్మ) జి. పాల రావయ్య కుమారుడు

మీరు తమిళనాడు జిల్లా పరిషత్తు 1920 సం॥ తం 5 ఆక్టోబర్ 19 (4) క్లెక్కును ముఖ్యోద్యోగియ్యయి సాక్ష్యంట్లుగా తీర్మానించబడినట్లు, (ప్రార్థన) ఈ కోర్టునందు ఒక పేటికను దాఖల చేసుకొనియున్నాడు. పదకు పేటికను విచారణించి తేది 18-4-28 తేదికి వాయిదావేయబడి యున్నది.

జి. సుందరంఅయ్యర్, సబార్డినేట్ జడ్జి. 21-8-28, 4572

చందీబిడ్డలు... శ్రీమాద్రామం నిరంజయ కరమగుచుండు.

"FIFTEEN POINTS FOR MOTHERS."

That is the name of the invaluable book let given free with every bottle Woodward's 'Gripe Water' the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so-called remedies which contain narcotics". Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

WOODWARD'S 'Gripe Water' KEEPS BABY WELL

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist, 79-87, Fortross Road, London N. W. 5.

శ్రీరాధ నరసింహం (బ్రహ్మ కార్మిక) వాడ వారిస్థానం నుండ తగినది.

శ్రీరాధ నరసింహం (బ్రహ్మ కార్మిక) వాడ వారిస్థానం నుండ తగినది.

వతావరు ద్రియము

హెచ్చరిక

ప్రతాపరుద్రుని వాటకములు మదీయములు, వలు చొట్ట వాటకములు వలదు ప్రయోగించుచు వాడరించుట సంకేతమే. కాని ఈసందర్భమున విశేషములకు ఆంధ్రసోదరులకు ఒకమనవి.

వా వాటకముల నెవరు ప్రయోగించినను ప్రతివాటక ప్రయోగమునకు గౌరవవిరాళము రాయల్ గా వారు 20/- (ఇరువది రూపీకలు) అందింపవలయును. ఇట్లందించుట వాటక కర్తను గౌరవింపదు యగును. వా యనుమతిలేకయు, పైచేర్ కొనిన విరాళము వాకండింపకయు, వా వాటకముల నెవరును ప్రయోగించునాడదని కట్టడచేసినది హెచ్చరించుచున్నాడను.

వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి, కళాప్రపూర్ణ.

రజనీలానంతర వివాహమునోత్సవము

గుంటూరులో ప్రత్యేకభూమిలును దేశభక్తులును సంఘసభ్యులగు శ్రీయులుగారు అను కీర్తి కేసులకు గుడ్డి రాధాకృష్ణయ్యగారి రెండవకుమార్తె సునందలమ్మను వివాహము అభివృద్ధిపరచుచు యీ కేసులకు వారు జరిగినది ఒకడు గంటాకట్ట వైపున గ్రామము కాపరమును చేపూరి గుబ్బయ్యగారి కుమారుడు నరసింహరావు. తె. జిల్లా పరిషత్తు 20 సం॥ తీర్మానము (ప్రాయముగలిగి స్వచ్ఛమైన మంచివిద్యనందుడు అయివున్నాడు. కన్యకు 15 సం॥ వయసు ఉన్నది అయివున్నది. మదీయలో వార్యములకు ఈ కేసులకు పైకి పట్టికన్న రాధాకృష్ణయ్యగారియం దుండు ప్రేమకేసులకు చేరి యారజనీలానంతర వివాహమునకు అంగీకరించి పాల్గొని రాధాకృష్ణయ్యగారి సోదరులగు మదీయగారుక వార్యములకు చేసిరి. నిన్నటిదినులు అనగా 26-8-28 తేదికి రాత్రి మా గంటూరు పురపాలక సేతానందకరముగా వివాహములను వూరేగించిరి పుత్తవయ్యతో దేశవాళ్యములను గుప్తములగు దేశభక్తుల కొండా వెంకటప్పయ్యప. కులుగారు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, మదీ వెంకటసుబ్బయ్య ముదముగారిలూ రందరు విచ్చేసియుండిరి పుత్తవయ్యవారి 10 మోటారులు ప్రైవేటు పురపాలక పోలీసులతోగల బ్రం గడిసెను.

అరంజి కేసు, గుంటూరు 27-8-28 యన్. ఎ. నరసింహంశాస్త్రి.

"స్వరంగం" తు. 1-కే. ధు. లు. ఇది పదాయి మేవానులకు వచ్చినందున గాఢములకు (కేసు) సింకిరి కున్నట్లు ముద్రాపాతము ప్రతి ముద్రాపాతములకు పాగొట్టును.

1886 చరకాశ్రమం, తిరుపూరు (కృష్ణ).

దావిడమహాజన సభ

25-8-28 తేదీన రాయచోటి పట్టణంలో జరిగిన నివాస వద్ద జరిగిన కార్యవిరూపకభలో యీ క్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

(1) నిన్ను జాతులు సౌఖ్యము కొరకు సాధాయి (తాగుట యవసరమని ఆవిర్రావిడ సభులయొక్క సామనే లేదు కాపనకట్టలు కొందరు మద్రాసు కాపనసభలో పలికిన వాక్యములను యీ సభులువారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు.

(2) వైద్యములో భారతీయులను చేర్చుకొను విషయము గూర్చి భారత కాపనసభలో జరిగిన చర్చలో ఎం. సి. రాజా గారు మానము పోంచుటకు యీ సభులువారు విచారణచున్నార.

ప్రకటన

1666

తిరుమలతిరుపతి శ్వేతరా దేవస్థానములు/తిరుపతి

ఇందువలన యానస్మరిక తెలియ జేయడ మేమునగా శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామివార్షికు చెంద వలసిన పైము సగట్ల వర్గాలు తిరుమలతిరుపతి వశైరా దేవస్థానముల శ్రీనివాసరక్షరలవారి పై విలాసమునకు సంపుకోపలయును. పైకము సంపు నప్పుడే నదరువైకము ఏ నేవలు పుత్తవయ్యలు కా నుగ మొదలైనవాటికి పుపయోగపరచుకో వలయునో ఆవివరములతో సంపవలయును. ఏ ఏ నేవలు పుత్తవయ్యలకు ఎంతవైకము కట్టవలయునో ఆవివరములు దేవస్థానముకచ్చేకి వాసి తెలుసుకోవచ్చును. నేవలు క్షంకర్తములు వశైరాలకు ఏర్పరచబడి స శేట్లకంటె తక్కువగా పంపబడ్డ పైకము ఖజా నాకు కానుకక్రింద జమకట్టబడును.

శ్రీ మహాంతా ప్రయాగదాసుజీ, విచారణకర్త.

మైసూరు - ప్రభుత్వధర్మము

మైసూరునుండి నేర్పుకొనవలసిన విషయములు

(మో॥ కృ॥)

ప్రజలను పిప్పిచేసి పన్నుల వసూలుచేయుట తప్ప ప్రజల తనచున్నాలో మానుచున్నాలో, విభజించుచింత మన ప్రభుత్వమువారి పుట్టుట గానించు దురదృష్టము, వారి కట్టి చింతయే యున్నయెడల ప్రజలనీతి ఇంకపైననుగ నుండేదిగా దనియు ఇదివర కనేకసంఖ్య ప్రభుత్వము నుడిచివేయుచున్నది. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి 1926-27 సం॥ ల్యాండు రెవిన్యూవారి పాలనానివేదిక నొక్కమారు తిలకించినయెడల నాయాలో పని యున్నట్టిని గూడ ఎంతయధార్మ మో దెలియగలదు. 1926-27 సం॥ మైసూరు ప్రభుత్వమువారి ల్యాండు రెవిన్యూ పరిపాలనానివేదికతో మన ప్రభుత్వమువారి నివేదికమును పోల్చిచూచినయెడల ప్రతి ఒక్కరూ చూచి దెలియగలను.

దక్షిణ హిందూదేశమునందంతటను 1926-27 సం॥ న కాలమానము వ్యవసాయమునకు చాల ప్రతిహతముగ నుండెనను విషయమునుండియు ఆంగీకరించినది. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనా నివేదికయందు దెలిపినట్లు ఆగ్నేయపు మేఘములు చాలా అలవ్యముగా నడచెనను. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు చాలటి లాగా తగినంతవరకు నుండునను. దావరి, చిత్తూరు, కోయంబూరు, తిరునల్వేలి, మలకారు జిల్లాలనుండు మాత్రము చెన్నపురి లాగా కష్టముగా నుండునను. ప్రతికరముగ నుండునను. ఇక ఈ కార్యము మేఘముల సరిత్రగూడ ఇబ్బంది యున్నది. కర్ణాటకలందు చక్కను జల్లాలయందు ఈ మేఘములు పూర్తిగా వర్షంబయ్యెను. దిగిరిన ప్రకృతి అందుచే నచాల కష్టములనుగూర్చి మే స్వప్నముగ కవిని ఆస్తి పుగ సంకరావహించెను. ఈ విషయముల నన్నింటిని కనుగొని మైసూరు మీద నీ సందేశము వ్యవసాయమునకు చాల ప్రతిహతముగా నున్నది ప్రభుత్వమువారే తమ నిక కలలో నుండిరి. కాలము వ్యవసాయమునకు

డా॥ బి॥ యం॥ కృష్ణకామయ్యగారు

ప్రతికరముగ నుండియు చెన్నపురి ప్రభుత్వమున మెకసారును పలపునాను నుండియు వ్యాపారముగ నుండియు నానుబడితో బాటు ప్రభుత్వమువారి ఆదాయం గూడ తగ్గవలసినది. కాని అందుకు ముందుగా ప్రభుత్వమువారి భూమి పన్ను కనీసము రూ॥ 422 వేలకు పైగా పెరిగిరి. వేలకు పైగాను విచిత్రముగ గట్టెను. ఇట్టిపండువుల పన్నుల చెల్లింపవలసిన ప్రజలకష్టముల వాతావరణము సాహసకరమైనది. ప్రభుత్వమువారు వారు పన్నుల పెరిగించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి ఇతరలక్ష్యముం దివ్యాదు మేమున్నది. కాలమాన విపర్యయములచే ప్రజలెల్లల బాధపడుచుండ వారిబాధల తొలగించుట కైతన యాలోచించుట తమ విధి. మన విషయము మన ప్రభుత్వమువారి నున్నట్లు కావంతయు తిట్టినట్లు గనబడును. పోగా మిగిలినది తమదనుభావమే ప్రభుత్వమువారి హృదయములందున్నట్లుగ గుర్తి. ప్రజల కష్టముల నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారికి ప్రభుత్వ వేళములతో సం తృప్తిపడి యూరకానలకు కారాదు గనబడును. ప్రజల బాధల నివారించుటకునా ఈ ప్రయత్నము కలు నిందితుని ప్రభుత్వమువారు లెను నివారకముగా దెలిపిరి. ఇట్టి, నుంబూరు, అనంతపురము మొదలగు కొన్ని జిల్లాలలో పన్నుల వసూర్ల నిండుక నిలవరమునకు, రైతుల భూమిచురస్సులు కావరము, వ్యవసాయదారు ఋణముల కావరముక్రింద ఋణములనొసగుట, ఈ కావరముక్రింద నీ వత్సర మధికముగా ఋణమునగిన

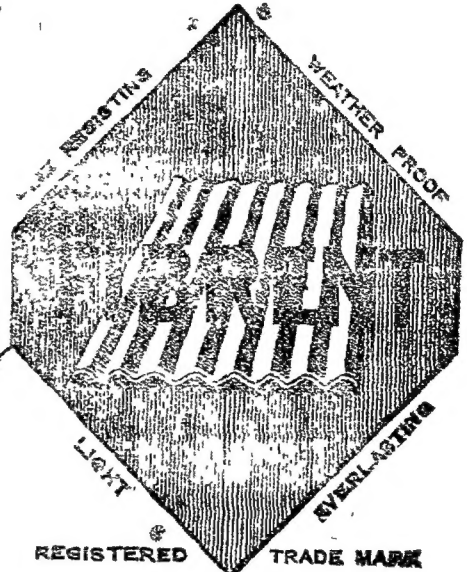
శృంగార కాలిదానకథలు

శృంగార కాలిదానకథలు

1154

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమన్వయము, శృంగార సమన్వయము లిందు శృంగారముగ వర్ణింపబడినవి. 4565

జి. ఎస్. శాస్త్రి, అంధ్రకో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

అస్పెస్టస్ సీ మెంటు దళములు

3579

మరియు

కారు గేటెడ్ వీల్లు, పెంకులు

ఇంకా, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తెగినవి.

మిక్కిలి మేల్తన అస్పెస్టస్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి సంపకదారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

మొత్తము 847 కేల కాలమానము వాగుండకపోవుటచే 26 జిల్లాలయందు రైతులకు భారాశముగ ఋణము లొసగుట కొంతవర కే మెప్పుదలకు కారణమని నివేదికయందు దెలిపబడినది. ప్రభుత్వమువారి నెంతటి అభ్యర్థనావేళించియున్నదో దీనినిబట్టి దెలిసికొనవచ్చును. 16 జిల్లాల ప్రజలకు ఈ కష్టము మొత్త మేఘాత్రము పవాయకారి కాగలదో నేనుగూడెప్పు సక్రమలేకయే ప్రతిపాదనను పోషించు కొనవచ్చును. ఇంతకు మించి ప్రభుత్వమువారి తేమయే నొసర్చి నలుల గురింపకు. ప్రభుత్వమువారి తొనర్చినదియు కొంత మేలేము. విషయము చాస్తేమే. కాని వారు తమ ర్యమును శక్తివంతులైతే పూర్తిగా నిర్వర్తించి యాననదే ప్రశ్న. ప్రజల ఆందోళనమును తొలగించి, ఔనుబాధల ననుభవించుకుండ చేయుటకు, ప్రభుత్వమువారి రవంబించిన చర్య లేమియు తోడ్పడజాలవు. ఔనుపరిస్థితులు వీడరావము చాలక పూర్వమే పరులపారంభించి యెక్కిన చర్యలు కలుగకుండ జూడవలసిన ప్రజాపరిస్థితులు కావరసభలో ప్రభుత్వమువారిని గోరగా, ఔనునివారణ కావరసభంధనల ప్రకారము తామపు డెట్టి చర్యయను దీనుకొన వీలులేదని ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రభుత్వ తరపుననుండెరి.

ఇదేపరిస్థితులలో మైసూరు ప్రభుత్వమువారు నిలబడి చిన చర్యల గాంచినయెడల, నిజముగ ప్రజా ప్రయోజనముగా కాంక్షించు ప్రభుత్వములు ప్రయత్నింపవలెనో మధ్యస్థ ప్రభుత్వమువారికి బాగుగ దెలియగలను. 1926-27 సం॥ మైసూరు జ్యమునందుగూడ మనదేశమునందంతగాక పోయిననుకొన్ని

జిల్లాలు వర్షములు లేక అవాస్తవ్యబాధలకు గురియయ్యెను. అందుచే ప్రజల భారమును తగ్గించుటగాను కొన్ని ప్రాంతములలో పన్నుల రేటును తగ్గించిరి. మరికొన్ని ప్రాంతముల రైతులకు విరివిగా ఋణములనొసగిరి. ఇంతటితో వారు సంత్సృష్టించి యూరకానలేదు. ప్రజల పశువులను మేపుకొనుటకు గాను ప్రభుత్వమువారి అడవులనున్నటిని నడలిజేసిరి. జంతు సే అడవరకున్న నూతులను లోతుగా త్రవ్వించుటకు తేనివొట్ల కొల్ల నూతులను త్రవ్వించుటకు వీరొట్టుచేయబడినది. పన్నుల వాకేల పన్నుల కొరకు ప్రజలను తొందర పెట్టుచర్యలన్నియు నిలిపివేయబడినది. రైతుల పట్టుబట్టినవాళ్ళు ప్రత్యేకముగ ఋణము లివ్వబడినది. పొలక జనమునకు జీవనాధార మేర్పరుచుటకు గాను, గ్రామాభివృద్ధి పనులు ప్రారంభింపబడినది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు తెలిపినట్లు "ఈ చర్యలవలన ప్రజాకష్టములు చాలవరకు నివారణ మయ్యెను."

కావరసభలలో ప్రజాప్రతినిధు లెంత మొరపెట్టినను ఔనుపరిస్థితులు ఇంకను తీవ్రరూపమును చాల్యలేదుగనుక, ఔనునివారణ పనులను ప్రారంభించుట కావర వివరదననియు, అందుచే తామపుడే ప్రారంభింపవలసియు ప్రభుత్వ తరపున మొదలగు ప్రభుత్వసభ్యులు మైసూరు ల్యాండు రెవిన్యూనివేదికయందీక్షించి వాక్యముల చదివినయెడల చాల లాభమునందగలరు.

"వర్షములు పోవుటచే రైతులనీతి ఆకుతరకు గలిగించు నపుడు ప్రజలకు తోడ్పడుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు రవలంబించుచున్న విధానము, ఔనునివారణ కావర సమన్వయము గాను, ఔనుపరిస్థితులు పూర్తిగా వీరడని రుజువుననమ్ముట

మాత్రమే చర్యదీక్షకును కా కాపన. మనుమతి నొసగుచున్నది. కాని, సంస్థానమునం దే ప్రాంతమునైనను ప్రజలసీతిని గురించి ఆంధ్రోళన చెందుట కవకాశము గలుగునని దోచినపుడు చెంటనే ప్రభుత్వమువారి కావిషయమును తెలియచేయుటలేననియు, పరిసితులను బహుభాగము గలవనియు, పట్టికు వక్రస్థి, లోకలంఘనకు వక్రస్థి మొదలగువానిని విరివిగ విస్తరింపజేసియు, ఋణముల నొసగియు ప్రకాలమున ప్రజలకు దోడ్పడ దిగులుచెందవలసిన దనియు, లేవిడిబాధ విశేషముగ వ్యాపించునటుల దోచినమొదల, ప్రజలు దిగులు పడకుండ చేయుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలెననియు, అవసరమగుచో పన్నుల తగ్గించియు, పూర్తిగా రామొసగియు ప్రజలభారమును తగ్గింపవలసినదనియు మొహూద ప్రభుత్వమువారు చెప్పినట్లు అధికారము ఉత్తరువుల నొసగియుండిరి. ఈ యుత్తరువులయందు నూచింపబడినరీతిని చర్య దీక్ష గానుటవలన రైతులసీతి అంత దుస్థిరముగాకుండచేయుట దేవు. ప్రజలు భయపడి ఇతర ప్రాంతములకు వలసపోవుట పూర్తిగా సర్వశ్యమయ్యెను. కాలమానము కొంచెము నుకూలము గలూరగనే, రైతులు మామూలుగా తమ వ్యవసాయమును సాగించుకొనుచున్నారని దీనిని బట్టి జూచినయెడల ప్రభుత్వమువారు రహించించినవిధాన మొత్తయుచితమైనదో చెలియగలదు. ఇకవిూద టౌనును లింకను ముద్రకపూర్వమే ప్రజలకు తోడ్పడుపక్షం సాగించుట కనుమతి నొసగుటకుగాను, టౌనువారణ కాపననిబంధన లవసరించుటకు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుచేయుటదేవు.

మదరాసు ప్రభుత్వోపదేశకలం దెంతవెదకెనను ఇట్టి అభిప్రాయములు ముచ్చటకైనను గన్వింపకుండుట శోచనీయము. చెన్నరాష్ట్రమున టౌనుములుగాని, టౌనుపరిసరముగాని కొత్తగాను ఇంపుమించు ప్రతివత్సరమునను, ఏప్రిల్ మొదల ప్రాంతము అతివృష్టివలననో అనాన్యవృష్టివలననో టౌనుపరిసరముచే చాధింపబడుచున్నది. వానికి తోడకాలక, చెన్నరాష్ట్రవాసులు అందు ముఖ్యముగా దత్తమండల ప్రజలు, ప్రతివత్సరమున ఏ ఆస్సాము తేయూతలోబలకొ, నీలగిరి కాఫీతోబలకొ, కూలిచేసుకొనియైన తీ.ం.ం.లకు వలసపోవుచున్నారని ప్రభుత్వమువారు తమ పరిపాలనా నితీదికయం దున్నవియు చెలువుచున్నాడు. వేరొక నిదర్శనమే; 1927 స. 11 పరిపాలనా నితీదికయందు ప్రభుత్వమువారు ఈ క్రిందివిధముగ ప్రకటించిరి. మొత్తము మీద, దక్కనులో రైతులసీతి బాగుగలేదు. వారలకు ప్రతిభుణమును, టౌనుభీతులైయున్నార. ప్రతిపండించు ప్రాంతముల రైతులు పంటల సప్తముచేతను ధరల మాంద్యము చేసినను గూడ బాధింపబడిరి. దక్కనుజిల్లాలలో రైతుల ఋణగ్రస్తతరానురాను హెచ్చిపోవుచున్నది. కొన్ని ప్రాంతములలో రైతులు తమ భూములను ఋణదాతలకొ తక్కువ ధరముగా సాగుచేసికొనని ఇతరతలకొ అమ్ముకొనవలసి వచ్చుచున్నది. రైతుల దుర్భరసీతి నింతకంటె నెక్కువను అధిముగ వర్ణింపబారు. ఇంతకంటె తీవ్రమగువిధానమునకు ప్రభుత్వం డనముండజాలదు. ఇట్టిసీతి ఒక్కమా రాకస్మిక్ముగ సంభవించినదిగాదు. ఆ ట్లాకస్మిక్ముగ సంభవించినదెయెడల ప్రభుత్వమువారి అలసత్వమునకు కొంత తగ్గుగూర్చు తయండెడిది. అనేక సంవత్సరములనుండి వరుసగా టౌనుములు సంభవించి, రైతులను అరగదీసి, అరగదీసి, తుద కిట్టి దిక్కుచాలిన సీతికి దెచ్చెను. దక్కను రైతులపై డిట్టి దుర్భరసీతియందున్నారనినచో, అందుకు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులు. ఇది ప్రభుత్వమువారికి చెలియనిది గాదు. ప్రజాప్రతినిధులను, దయాదాక్షిణ్యములగుల కొందరధికారులను అనేకవత్సరములుగా నీ విషయమును ప్రభుత్వమువారికి చెలిపి మొరపెట్టిరి. ఇంకను ప్రభుత్వమువారు తమ నిర్లక్ష్యవిధానమును సాగించుచో రైతులకే గాక, తుదకు ప్రభుత్వమువారికి గూడ ఏ విధముగ ముప్పు దలపించునో హెచ్చరించిరి. కాని వారి హెచ్చరికలు ప్రభుత్వమువారి కర్ణపటముల చొరబాలకపోయెను. ప్రభుత్వమువారి ఉత్కృష్ట స్వభావ మిందుకు కారణమై యుండవచ్చును. రైతు లీ విధముగ క్షీణించి పోయినయెడల రుచకు ప్రభుత్వదాయమునకు గూడ మోసగు సంభవించునను సార్వవిధించినయైన వారికి గలుగలేదు.

ప్రభుత్వమువారి కిట్లైననా కండుచెరచి, రైతుప్రజలకు స్పష్టి గమనీకరములను తీసికొని దక్కను రైతులకు పట్టుచున్న దుస్థితియే అవిరకాలములలోనే ఇతర ప్రాంతములకు గూడ పట్టును. విగిలిన ప్రాంతములైనను, ఈస్టి కలిదూరమున లేవు. వానిసీతియు వేడో రేపోయిననులు లున్నదేగాని అంతకంటె హెచ్చుగలేదు. చెన్నప్రభుత్వమువారు తమ పేరుపతి ముల నిలుపుకొన శోధనెడల తమవైఖరిని పూర్తిగా మార్చుకొని, నూతనమార్గమున తోక్కువలెను. ప్రజలసౌఖ్యముపై ననే తనసౌఖ్య ముపై పడదయినట్లే దనవిషయమును గమనింపవలెను.

ప్రభుత్వమువారు నిజముగ ప్రజలకు తోడ్పడి గోరునెడల, మొహూద ప్రభుత్వమువారి మార్గము ననుసరింపవలెను. అవసరమగుచో తమ టౌనువారణ నిబంధనలను మార్చుకొని

యెనను ప్రకాలమున ప్రజలకు తోడ్పడవలెను. ఆ నిబంధనలు ప్రజల సౌకర్యార్థ మేర్పరపబడెను. కాని, ప్రజల నిబంధనల కొర కేర్పడలేదు. ప్రభుత్వమువారింతటితో నూతకొనక, వ్యవసాయములకు నీటి సౌకర్యముల కేర్పడదు విషయముగూడ మెహూద ప్రభుత్వమువారు రహించినవివ మార్గము ననుసరించి, టౌనుప్రదేశములందు నూతులను, చెరువులను విరివిగ తవ్వించి ఇరిగేషనులను నిర్మింపవలెను.

రాయలుటానిక్స్ మాత్రము.
అన్ని విధములైన బలహీనము, నరము, ల బలహీనము, ఇంద్రియనష్టము, ఏటికి వాడవచ్చును.
Per Bottle Rs. 1-4-0.
లాక్సటీవు మీరాటక్
మేలాటి నోస్టిగాని సంకటముగాని లేకుమలబద్ధకమును నివారించును.
1 Tin of 40 Pills as 6/
వికాసం: పురుషోత్తందాసు
4099 **హాల్ది అండు సన్.**
Princess Street నెం 111 నమునియపు
Bombay 2. నాయకా పిన్
పి. టి. మదరాసు.

WAKEFIELD Castrol MOTOR OIL
లక దీనికే ఉపయోగించుటకు తీర్మానించిరి. ప్రజలందరినీ ర్తారణచేయబడినదికను మీరు ఏర్పరచుకొనడు. వాస్తవిక నేయంపయోగించు మోహారు Obtainable everywhere

తరుణము. మించిన దొరకడు
వేసవికాలములో మీరు సౌఖ్యమును పొందవలెనంటే మీగుమ్ములకు కిటికీలు, వర్షదాల్చు, నువానయచ్చు మా వట్టివేళ్ల చాపలను వివరణ ప్రకటన ఉపయోగించుకొని చల్లదనమును పొందును. వర్షలు వచ్చుటకు యీ దిగవ ఆద్రకుకు ప్రాయవలెను.

4523 కన్కన్ ప్రాద్యక్తు కంపెనీ
M. S. M.
ఆరోగ్యవంతుడవు
ధనవంతుడవు కాగోరెదవా?
అలాగయిన **కామరాస్త్రమును** చదువుము
ఉచితముగా పోస్టుఖర్చు లేక పంపబడును.
అంతక నిగమా ఫార్మిటీ
25, బ్రాడ్వే మదరాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు
1928 నల మార్చి నెల 28-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు		
బియ్యముజస్తాలు		
కనుమ తెనాలి 11 క 42 కలవి క	12 12 0	12 8 0
నెల్లూరి 11 డిల్	15 0 0	15 0 0
శీర్లి 11 డిల్	15 0 0	17 0 8
రాగులు క. 154 అస్తా 1-1	13 0 0	12 0 0
శువ్వలు 11	20 0 0	22 0 8
2. ధాన్యమువస్తులు		
కందులు అస్తా 1-1 క 205	15 0 0	16 0 0
తెనగలు 11 డిల్	12 8 0	13 8 0
తెనలు 11 డిల్	14 0 0	16 8 8
జినుములు 11 డిల్	14 0 0	17 0 0
ఉంపలు 11 క 195	12 0 0	12 4 0
3. నూనెవస్తువులు		
శువ్వలూనె కా 1-1	126 0 0	156 0 0
నెయ్యము 1-1	14 0 0	21 0 8
వివర్ణ నెయ్యముకా 1-1	80 0 0	52 0 8
చేతితో కొట్టిన 11	46 0 0	45 0 8
తెననెయ్యముకా 1-1 క 108-0	జినుమూనె 106	
అనుదము కా 1-1	104 0 0	106 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు		
చాంతవస్తు కా 1-1	88 0 0	90 0 0
చూరవస్తు 11	55 0 0	56 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరు) కా 1-1	91 0 0	98 0 0
దనియాల 11 కా 1-1	91 0 0	98 0 0
గుంటూరుపొయ్యకట్టు నీలిమందు ముఖం 1-1	రు 40,48	
కాళహస్తీపొయ్యకట్టు 11	50,55	
కెల్లము కా 1-1	రు 28 0 0	30 0 0
అన్నాచక్కర అస్తా 1-1	28 8 0	28 10 0
శింతవండు కా 1-1	28 0 0	60 0 0
5. ఇనుము		
వట్టారక కా 1-1	29 0 0	81 0 0
చదరం 11	28 0 0	29 0 8
కత్తండు 11	28 0 0	29 0 8
6. నూలు		
నెం 20 కెన్సి సిహెం యాటి	రు 7 0 0	
నెం 6 11 కట్టా	4 8 0	
నెం 24 11 లాకి	5 0 0	
నెం 20 11 రెట్టెత్తలు	5 32 0	
నెం 40 కామ్యురు 10 పా	10 4 0	
నెం 44 సాంబా	5 8 0	
నెం 40 రాణి	8 12 0	
నెం 4 కెన్సి నునీడి	4 0 0	
7. దూది		
కోనానానా కామ 1-1	రు 878 0 0	
8. లోహములు		
కాడి 100 కులం 1-1	రు 61 8 0	రు 61 8 0
బంగారు కులం 1-1	21 0 0	21 2 0
నగరము 1-1	13 8 8	
ఇత్తడి కా 1-1	284 0 0	286 0 0
కాగి కా 1-1	255 0 0	2800 0 0
రంగులు		
అతిమేలు స్వీట్లరలాండు అతిజరయ్య సిహెం		
పీపా 1-1 గ్రాడి 20 క	రు 6 0 0	
11 నీలిరవ 1 కరి	1 12 0	
11 14 రకులు	1 11 6	
11 28 రకులు	1 11 0	
11 56 రకులు	1 10 6	
11 1 అందరు	1 10 0	
11 పొన్నుపొన్నులతో అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	3 8 0	
కాగో 3 కి	2 0 8	
కదరు 4 కి	1 2 0	

ది నాగపూర్ వైసీరు ఇన్స్పెక్షన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము—నాగపూర్ సి. టి. (స్కూల్ ప్రావిన్సు)

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—రాధేషి యాం వాహి.

ఈ కంపెనీ ప్రత్యేక సదుపాయములు.

1. ది "నాగపూర్ వైసీరు" ఆఫీసులుగా హిందూదేశీయ జీవిత విశేషాలను తెలియజేయుచున్నది.
2. దీని సర్వీసు కర్తవ్యము మిక్కిలి కవికరమైనది, కులముగా ప్రత్యేకముగా చేయబడినది.
3. "వైసీరులో" స్వల్ప ప్రమియమును పెట్టుబడిగా యాంతులచే ఇతర వాటి కన్నా టికెట్లను మోకట్టులు మునుపే గొప్ప రక్షణముగా వాడును.
4. దీని పాలసీలు (ఫ్రమాప్రతిములు) రద్దుకాకుండుట ప్రపంచముందు అంతటను గుర్తించబడును.
5. హక్కులు లక్షామే పరిష్కారము చేయబడుచున్నది.
6. తొందరను కలిగించుట నిబంధనలేమియు లేదు, అయితే సమగ్రమైన పూర్వీకలది.
7. గడువుపోయిన ఫీచర్ ప్రతిములు కులరక్షణ ప్రకటనలపై ముద్ర అనుబంధానికి తెలుసును.
8. కార్యకర్తలైన ప్రతిఒకరిమీయూ లేకపోవుటయే గొప్ప సదుపాయము పూర్వీక లాభములు, వారివారి యిష్టముమేరకు 4 రకముల లాభములు గల స్కీము గలగినట్టి "వైసీరు" లోపము లేని కుటుంబ ప్రావిజన్ పాలసీ" క్రింద ఫీచర్ చేయించుకొనుదు.
- కష్టపడి పనిచేయుటకు ఫీజు ఏజెంట్లు ప్రతి జిల్లానుందును కావలెను.
- పూర్తి వివరములకు దయచేసి ఈడిగువ విలీసమును (వాయవతను.

4421

నుజీవా అందుకో, బ్రాచి మేనేజరులు,

మద్రాసు రాజధానికి, నైజాము యొక్క మేనియరులకు, కమలాపురం పోస్టు, కడపజిల్లా.

కొ ను ట యం దు కడుజాగ్రత వహింపుడు

బజారునకు వెళ్ళి మంచిచెడ్డ ఆలోచన లేకనే ఏదో ఒకలోహిని కొనేడువారు కొంతమంది గలరు.

మంచిదే. కాని అలా పూరికే రకముయొక్క నాణ్యతను గుర్తించక, అదృష్టమునకే వదలినవారు దానిఫలమును సరిగా పొందజాలరు. అది కడుజాగ్రత వహించదగిన సంగతి. మీ దేహమును రక్షింపదగినది. కాబట్టి దానిని గురించి మీరు ముఖ్యముగా విచారించదగినది.

మీరు మీ శరీరమును, సరిగా కాపాడుకొనుటకు లాలింలీ లోహినే కొనుగట్టుచూడుడు. దానినే మీరు ముఖ్యముగా కోరుటకు కారణము లనేకములు కలవు.

నూటికి 100-వంతులు మంచి పూలు కలిగియుండును.

LALIMLI

PURE WOOL

ధ ర లు

		పాడపు		వెడల్పు		ధర		
		గజములు అంగు.		గ. అ. అ.		రూ. అ.		
సెం	3 లోహిలు (తెలుపు, రంగుగలది)	3	0	1 1/2	0	7	10	
"	26 "	2	15	1	6	6	10	లాలింలీ
"	26 "	2 1/2	0	1 1/2	0	5	2	లోహిలు
"	418 "	2	12	1	5	5	4	వివిధ
"	316 "	2	15	1	6	7	0	రంగులలో
"	26 "	2	15	1	6	7	8	పొందనగును.
"	60 "	3	0	1	6	12	0	

Lalimli Agency --

Messrs KAPUR CHAND & Co.

Chickpet, BANGLORE City.

The Cawnpore

(BRANCH OF THE BRITISH

P. O. No. 5,

REGISTERED
TRADE MARK

Woollen Mills Co.

INDIA CORPORATION LTD.

CAWNPORE.

2986

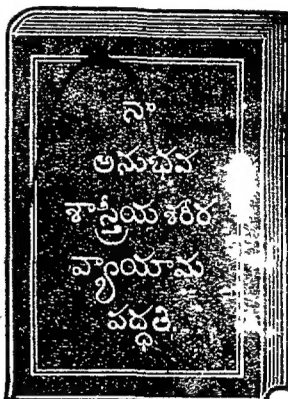
ఉచితము.

అందరికీ సుచితముగా బంపబడును

ఉచితము.

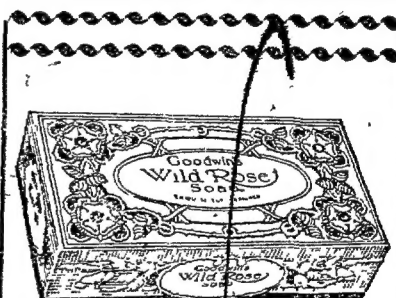
3298

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులు విషయములు పూర్తిగాచర్చింపబడినవి. ఇందునా యొక్కయు, వాకిష్టయొక్కయు, పెక్కువదతులను గూచించుచున్నాపటము బుగూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేని వావ్యాధులవదలి, మౌనబాగుగ జీవించుట గలదు.

దు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జరిగిన మాత్రమున మాత్రమే తృప్తికరమున శరీర వ్యాధులను పరిక్షించుట కవిగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండవాయి మంపిడిలేని యా గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదే యాత్రాయందు నిష్కంశముగ మార్కుగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందున్న నీ కేటకు ప్రాయము. దీనిని ఆయురారోగ్య బలములనుబట్టింతురు గాత.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అధ్యక్షులు, శరీర వ్యాధులనుమార్చుదర్శి పోస్టు బాంక్, బెంగళూరు.

అమితమైన సువాసన

విడువక తలూయింపు సబ్బును వాడుటచే మీచర్మమునందుగల వేరివేటవంటి మృదుత్వము అట్లగుండును.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3438

MADRAS.

వాజికరణ వటి

రతి మన్యగులవలె దాంపత్యము విమర్శించుట ధాతవృద్ధికి ప్రఖ్యాతిజెందినది. ఒక కారణమునకే గూఢమిచ్చును అనేకులు పరీక్షించిరి. ఎంత పలుకునీ వీర్యమునైనను గట్టిపర్చి స్వస్థమందును, మాత్రముతో నుపయోజి కుక్రనప్థమును చూస్తును. ముసలితనము, నపుంసకత్వము వాటి నూతన యౌవనము, చక్కని సంసార పౌష్యము సంతానోత్పత్తియు ఇచ్చును. రెండు సీసాలనుందు శతవృద్ధులైనను రక్షింపబడునట్లు తెలుసు. యౌవనులకు స్త్రీలలోలతచే గలుగు నీరసము కాళ్ళు లాగుట వోనడచి మిక్కిలి ధాతువుప్రసిద్ధము. 49 మాత్రము సీసా రు. 2-0-0, పోస్టేజీవేరు. 8945

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ప్రచార్యులు, ఆయుర్వేద రసాయనశాల నెం. 1 ఏలూరు. కృష్ణమగ్ధావరిజిల్లా